

Liahona

A photograph of two young women with dark skin and braided hair, smiling warmly as they look at a laptop screen. They are sitting at a table in a well-lit room with a window in the background. The woman in the foreground is wearing a light-colored sweater, and the woman behind her is wearing a white top. The overall mood is positive and collaborative.

**Ang Panaghiusa sa
Buhat sa Kaluwasan,
p. 14**

**Unsay Akong Nakat-unan
gikan sa Depresyon, p. 26**

**3 Ka Mga Panalangin sa
Kaligdong, p. 36**

**5 Ka Mga Paagi nga ang
Kabatan-onan Makahimo
sa Family History, p. 58**

"Kinsay makakaplag sa usa ka babaye nga takus? Kay ang iyang bili labaw pa kay sa mahal nga mga bato."

Mga Proverbio 31:10

MGA MENSAHE

- 4 Mensahe sa Unang Kapangulohan: Ang Pag-ampo nga may Hugot nga Pagtuo**
Ni Presidente Henry B. Eyring
- 7 Mensahe sa Visiting Teaching Ang Balaan nga Misyon ni Jesukristo: Tinapay sa Kinabuhi**

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 14 Misyonaryo, Family History, ug Buhat sa Templo**
Ni Elder David A. Bednar
Ang pagsangyaw sa ebanghelyo ug ang pagsiksik sa atong mga patay mag-uban.

- 20 Panimalay: Ang Sentro sa Pagkat-on**
Ang mga leksyon nga nakat-unan sa panimalay magpabilin kanato sa tibuok kinabuhi ug sa kahangturan.
- 26 Diha sa Ibabaw sa Katubigan**
Ni Jon Warner
Bisan tuod mibati ko nga gilum-san sa mga balud sa depresyon ug kabalaka, ang Dios nagta-bang nako nga pabiling maglu-taw ug padulong sa akong yuta nga saad.
- 28 Mga Pioneer sa Matag Yuta: Pagkakabig ug Pagkausab sa Chile**
Ni Néstor Curbelo
Karon, hapit 1 sa 30 nga taga-Chile miyembro sa Simbahan.
- 36 Kaisug sa Pagpili nga Magmaligdong**
Ni Carol F. McConkie
Unsa ang mga doktrina ug mga panalangin sa pagkaligdong?

MGA DEPARTAMENTO

- 8 Pagserbisyo diha sa Simbahan: Salamat, Brother Jay**
Ni Kristine Purcell
- 9 Ang mga Propeta sa Daang Tugon: Jeremias**
- 10 Kami Namulong kang Kristo: Ang Jadeite Cabbage**
Ni Ellen C. Jensen
- 12 Atong mga Panimalay, Atong mga Pamilya: Ang Kasingkasing ni Lizochka**
Ni Marina Petrova
- 40 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 80 Hangtud Kita Magkita Pag-usab: Panglingla**
Ni Elder M. Russell Ballard
Si Satanas naggamit og artipisyal nga mga paon—sama gyud sa tigpamasol og isda—aron pagdani kanato.

ANAA SA HAPIN
Atubangan: Gilitratohan ni Leslie Nilsson.
Sulod sa atubangang hapin: Paghulagway sa litrato pinaagi ni Matthew Reier.

44

44 Pagbarug sa Unsay Atong Gituohan

48 Ang Ebanghelyo sa Akong Kinabuhi: Ang Akong Pagpamatuod sa Ebanghelyo ug sa Basahon ni Mormon Konektado

Ni Ivy Noche

Ang pagkawalay pagpamatuod sa Basahon ni Mormon nakapahimo nako sa pagpangutana sa akong pagtuo sa Simbahan.

Tan-awa kon inyo bang makit-an ang Liahona nga gitago dinhi ni-ini nga isyu Ti-maan: Kanusa ang maayong panahon sa pagserbisyo?

58

50 Gawasnon nga Kabubut-on o Matarung nga Kabubut-on?

Ni Michael R. Morris

Ang akong higala mismo naghimo sa iyang kaugalingon nga dili takus sa misyonaryo nga pagserbisyo. Gawasnon ba ko nga mopili nga mag-misyon?

52 Mga Pangutana ug mga Tubag

Naningskamot ko sa pagkontrol sa akong mga hunahuna, apan adunay daghan kaayong mga tintasyon. Sa unsang paagi ako makabaton og mas limpyo nga mga hunahuna?

54 Unsaon sa Pagpangutana og mga Pangutana Nga Importante

Ni David A. Edwards

57 Unsaon sa Pagkakaplag og Kalig-on ug Kalampusan

Ni Elder Jeffrey R. Holland

Kita makasinati og kasiguroan, kalampusan, ug kalipay pinaagi sa pagsunod ni Jesukristo.

58 Family History—Gibuhat Ko Kini

Ang mga batan-onan nakakaplag og wala damhang mga panalangingin pinaagi sa pagbuhat sa family history.

61 Poster: Makaila Kanila, Makaila Kanimog

62 Ang Oposisyon sa Akong Misyon

Ni Alcenir de Souza

64 Pagkat-on og Dugang mahitungod sa Unsay Giandam

Ni Cathrine Apelseth-Aanensen

Lahi gyud ang kinabuhi sa usa ka full-time nga misyonaryo. Ang mga batan-on sa Oslo, Norway, migahin og usa ka adlaw sa pag-andam para sa kausaban.

78

66 Nag-alagad Karon aron Moalagad Unyag

Ni Miche Barbosa

Nganong si Mórmon mihukom sa pagtabang og limpyo sa simbahan kay sa pagdula og futbol uban sa iyang mga higala?

68 Si Mathilde Nangandam alang sa Young Women

Ni Jenn Wilks

70 Musika: Atong Panahon Karon

Ni Jan Pinborough ug

Janice Kapp Perry

71 Linain nga Saksi: Unsaon nako sa pagtabang sa buhat sa family history?

Ni Elder Quentin L. Cook

72 Pagdala sa Primary ngadto sa Panimalay: “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” Gikan sa Dios sa Pagtabang sa Akong Pamilya

Ni Erin Sanderson ug Jean Bingham

74 Mga Higala sa Tibuok Kalibutan: Ako si Bárbara gikan sa Chile

Ni Amie Jane Leavitt

76 Atong Pahina

77 Hangad

Ni Elder Adrián Ochoa

Nangasaag kami diha sa ulan, ug midagan palayo ang among mga kabayo.

78 Para sa Gagmayng mga Bata: Usa ka Team sa Pamilya

Ni Sheralee Hardy

OKTUBRE 2014 VOL. 17 NO. 10
LIAHONA 10990 853

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapanguloan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Craig A. Cardon

Mga Adviser: Mervyn B. Arnold, Christoffel Golden, Larry R. Lawrence, James B. Martino, Joseph W. Sitati

Tigdumalang Direktor: David T. Warner

Direktor sa Operasyon: Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-Luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Luyo-luyo sa Produksyon: Lisa C. López

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Mindy Anne Leavitt, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-imprinta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Stephen R. Christiansen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quetzon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana

online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2014 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-imprinta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

October 2014 Vol. 17 No. 10. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Mga Ideya sa Family Home Evening

Kini nga isyu naglangkob og mga artikulo ug mga kalihokan nga mahimong magamit sa family home evening. Ang mosunod mao ang duha ka mga ideya.

"Family History—Gibuhat Ko Kini,"

pahina 58: Pagpasiugda og kalihokan nga mag-journal! Awhaga ang mga sakop sa pamilya sa pagrekord kabahin sa ilang kinabuhi—panumduman sa nanlabayng katuigan o butang nga nahitabo nila nianang adlaw. Tabangi ang inyong pamilya nga makasabut nga adunay daghang mga paagi nga mag-journal. Sila makasulat, maka-type o maka-drawing sa ilang journal, o gani sila mismo makarekord nga nagsaysay og istorya gamit ang voice recorder. Awhaga ang inyong pamilya nga kanunayng magpadayon og rekord sa ilang mga journal.

"Pagkat-on og Dugang mahitungod

sa Unsay Giandam," pahina 64: Ikonsiderar ang paghimo og kalihokan sa pagpangandam og misyon sama sa gibuhat sa usa ka ward sa Norway. Kamakatuadlo sa samang mga butang nga ilang gibuhat—sama sa unsaon pagsugod og hisgut sa ebanghelyo o unsaon pagplanta og puti nga polo—o maka-focus mo sa ubang mga kahanas nga sa inyong hunahuna magamit sa inyong sakop sa pamilya ngadto sa misyon.

SA INYONG PINULONGAN

Ang *Liahona* ug ubang mga materyal sa Simbahan anaa sa daghang mga pinulongan sa languages.lds.org.

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Ang mga numero nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Basahon ni Mormon, 48
Buhat diha sa Templo, 14, 58

Buhat sa kaluwasan, 14, 20, 54, 58, 62, 64

Calling, mga, 8

Chile, 28, 74

Depresyon, 26, 42

Family history, 14, 58, 71

Grasya, 10

Gugma, 8, 41
Hugot nga Pagtuo, 4, 26
Jeremias, 9

Jesukristo, 7, 57

Kabubut-on, 50

Kahuyang, 10

Kasaysayan sa

Simbahan, 28

Misyonaryo nga buhat,

14, 28, 62, 64

Pag-ampo, 4, 40

Pagbuntog sa tintasyon,
43, 44, 52, 80

Pagkaligdong, 36

Pagpamatuod, 48

Pagpuasa, 4

Pagsulay, mga, 12, 26, 62

Pagtudlo, 20, 36, 54

Pag-ula, 10, 80

Pamilya, 12, 20, 61, 72, 78

Serbisyo, 8, 66

Young Women, 68

**Ni Presidente
Henry B. Eyring**

Unang Magtatambag
sa Unang
Kapangulohan

ANG PAG-AMPO NGA MAY HUGOT NGA PAGTUO

Ang pag-ampo sobra pa sa mga pulong nga atong gilitok ngadto sa Dios. Kini duha ka paagi nga komunikasyon tali sa Dios ug sa Iyang mga anak.

Kon kita nag-ampo gyud, atong ipahayag ang mga pagbati sa atong kasingkasing gamit ang yanong mga pulong. Ang Langitnong Amahan kasagarang motubag pinaagi sa paghatag nato og mga ideya inubanan sa mga pagbati. Siya kanunay maminaw sa matitud-anong pag-ampo nga atong gihalad kon kita mag-ampo uban sa pasalig nga mosunod Niya, bisan unsa pa ang Iyang tubag ug bisan kanus-a kini moabut.

Ang Ginoo mihimo niining saad ngadto sa tanan kinsa mobasa ug mag-ampo kabahin sa Basahon ni Mormon:

“Ug kon kamo makadawat niini nga mga butang, ako moawhag kaninyo nga kamo mangutana sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, sa ngalan ni Kristo, kon kini nga mga butang dili ba tinuod; ug kon kamo mangutana sa kinasingkasing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo, siya mopakita sa kamatuoran niini nganha kaninyo, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.

“Ug pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo kamo mahimo nga masayud sa kamatuoran sa tanan nga mga butang” (Moroni 10:4–5).

Kini nga saad sigurado. Minilyon ka mga tawo ang misulay ug mipamatuod niana nga talagsaong saad kabahin sa pag-ampo pinaagi sa pagdawat sa panalangin nga mipuno sa ilang mga kinabuhi uban sa mahangturong

kalipay. Kana nga saad magamit sa tanan natong pag-ampo aron masayud sa hunahuna ug kabubut-on sa Dios para kanato. Ato kining magamit sa matag higayon nga kita makadawat og tambag gikan sa usa ka sulugoon sa Dios kinsa may katungod sa paggiya kanato. Sama pananglit, kita makasalig niini kon kita maminaw sa pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya. Ato kining magamit kon kita gitudloan sa mapainubsanon nga mga misyonaryo nga gitawag sa Dios pinaagi sa buhing propeta. Ingon man kini magamit sa tambag nga atong madawat gikan sa atong bishop o presidente sa branch.

Aron ang pag-ampo adunay epekto sa atong kinabuhi, ang mga lagda yano lang. Kita kinahanglan nga mangutana aron masayud sa tinuod pinaagi sa pag-ampo ngadto sa Amahan diha sa pangalan ni Jesukristo. Kita kinahanglan nga kinasingkasing nga mangutana, buot ipasabut nga kita adunay limpyong intensyon sa pagbuhay sa unsay gikinahanglan sa tubag sa Dios ngari kanato. Ug ang atong tinuoray nga intensyon nagagikan sa atong hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo.

Ang investigator nga mobasa sa Basahon ni Mormon sa dili pa bunyagan ug kumpirmahan mahimong makadawat og kasiguroan nga ang basahon tinuod ug saksi nga si Joseph Smith mihubad niini pinaagi sa gahum sa Dios. Human nga makumpirmahan isip miyembro sa Simbahan, atong maangkon ang Espiritu Santo isip atong kompanyon aron pagpamatuod sa ubang kamatuoran. Dayon, kon kita

mag-ampo nga may hugot nga pagtuo, kita makalaum nga ang Espiritu Santo mopamatuod kanato nga si Jesus mao ang Kristo, nga ang Dios nga Amahan buhi, ug nga Sila nahigugma kanato ug sa tanang anak sa Langitnong Amahan.

Mao kana ang usa ka rason nga adunay saad sa Basahon ni Mormon nga kita adunay gugma nga putli sa atong kasingkasing samtang ang Espiritu Santo mopamatuod kanato nga si Jesus mao ang Kristo: “Kon

ang tawo magmaaghup ug magma-painubsanon sa kasingkasing, ug mokumpisal pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo nga si Jesus mao ang Kristo, siya kinahanglan gayud adunay gugma nga putli” (Moroni 7:44).

Adunay dakong oportunidad nga motubo sa espirituhanong paagi matag Dominggo sa Pagpuasa. Ang Dominggo sa Pagpuasa makatabang kanato nga makasinati sama ni Alma ug sa mga anak nga lalaki ni Mosiah, kinsa nag-ampo ug nagpuasa aron

masayud sa mahangturong kamatuoran aron sila makatudlo sa mga Lamanite uban sa gahum, awtoridad, ug gugma (tan-awa sa Alma 17:3, 9).

Sa Dominggo sa pagpuasa atong gihiusa ang pag-ampo ug pagpuasa. Alang sa pagpanalangin sa mga kabus, kita mohatag og ubay-ubay nga halad sa puasa ngadto sa bishop o presidente sa branch nga dili mominos sa kantidad sa duha ka kan-anan nga wala ta mokaon. Ang atong mga hunahuna ug pag-ampo i-focus ngadto sa Manluluwas ug niadtong Iyang buot nga kita moserbisyo pinaagi sa pagtubag sa ilang espirituhanon ug temporal nga mga panginahanglan.

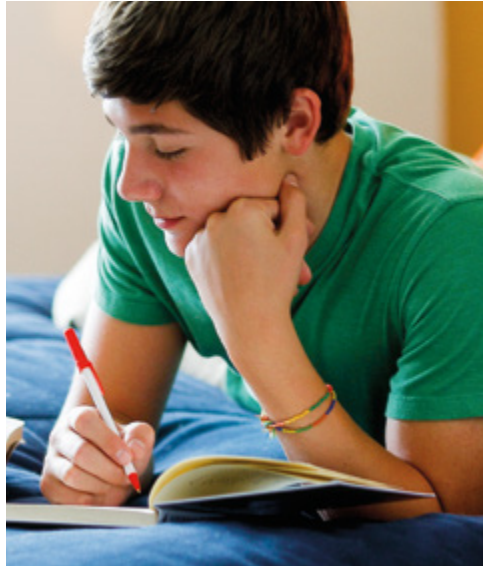
Ang atong mga pag-ampo ug mga tinguha mahimong mas mahisama sa mga pag-ampo ug tinguha sa Manluluwas samtang kita magpuasa aron mahimong mas maaghup, matudloan, ug mahigugmaon. Ug sama sa Iyang gibuhat, kita mag-ampo aron masayud sa kabubut-on sa Amahan para kanato ug sa pagbuhat niini. ■

PAGTUDLO NIINI NGA MENSAHE

Si Presidente Eyring nagtudlo nga ang pag-ampo ug pagpuasa makatabang nato nga “masayud sa mahangturong kamatuoran.” Ikonsiderar kon asa dapita sa mga pagpamatuod niadtong inyong gibisitan kinahanglang lig-unon ug pag-andam og leksyon kabahin nianang hilisgutan. Sama pananglit, kon ang tawo nga inyong bisitahan namatyan og higala o sakop sa pamilya, ikonsiderar sa paghisgut kabahin sa mahangturong mga pamilya ug sa kinabuhi human sa kamatayon. Makatanyag usab kamo sa pagpuasa uban niadtong inyong gibisitan aron makatabang nila nga makaangkon og pagpamatuod niana nga baruganan.

Pagpangandam sa Dili pa Mo Mag-ampo

Si Presidente Eyring nagpahinumdom kanato nga ang pag-ampo “duha ka paagi nga komunikasyon tali sa Dios ug sa Iyang mga anak.” Ang paggahin og panahon sa pagpangandam sa atong mga pag-ampo makahimong posible nianang duha ka paagi nga komunikasyon. Mahimo ninyong gamiton inyong journal aron paggahin og pipila ka minuto sa pag-andam sa pag-ampo matag adlaw. Makahimo mo og lista sa mga panalangin nga gusto ninyong pasalamat sa Langitnong Amahan, sa mga tawo kinsa nangingahnglan sa inyong mga pag-ampo, ug mga pangutana nga nagkinahanglan mo og tubag. Dayon dapita ang Espiritu pinaagi sa pagkanta og himno o pagbasa

og pipila ka mga bersikulo sa kasulatan. Samtang kamo mag-ampo, hatagi og pagtagad kon sa unsang paagi ang Espiritu Santo naggiya kaninyo sa unsay inyong isulti, ug hatagi og pagtagad ang inyong mga pagbati ug mga hunahuna (tan-awa sa D&P 8:2–3). Ikonsiderar sa pag-rekord ang inyong mga kasinatian diha sa inyong journal ug pagribyu sa mga tubag nga inyong nadawat. Magamit usab ninyo ang mga kalihokan diha sa mga pahina 112–14 sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* aron sa pagtabang ninyo sa pagtimbang-timbang sa inyong mga pag-ampo ug pagkat-on sa pag-ila sa Espiritu Santo.

MGA BATA

Sandwich sa Pag-ampo

Unsaon ninyo pagkahibalo unsa ang isulti kon kamo mag-ampo? Mahimo ninyong sugdan pinaagi sa pagsulti, “Pinalanggang Langitnong Amahan,” ug tapuson pinaagi sa pagsulti, “Sa pangalan ni Jesukristo, amen.” Ang inyong isulti sa tunga-tunga magdepende ra ninyo, sama sa pagpili unsay inyong ibutang sa tunga-tunga sa sandwich.

Pilia ang mga sagol nga inyong ganahang ibutang sa inyong sandwich. Isulat ang mga butang nga gusto ninyong i-ampo tupad niini. Mahimo kamong mosulti og “salamat” alang sa mga panalangin, maghisgut sa inyong mga kabalaka, mangayo og mga panalangin, o pag-ampo kabahin sa mga pangutana.

Mahimo ninyong guntingon kini nga sandwich o mag-drawing og lain. Ibitay kini sa inyong panimalay aron pagtabang ninyo nga makahinumdom sa mga butang nga inyong isulti sa inyong mga pag-ampo.

Pinalanggang Langitnong Amahan

Sa pangalan ni Jesukristo, amen

Tun-i sa mainampuong paagi kini nga materyal ug tinguhaa nga masayud unsaon kini sa pagpakigbahin. Sa unsang paagi nga ang pagsabut sa kinabuhi ug misyon sa Manluluwas makadugang sa inyong pagtuo diha Kaniya ug makapanalangin niadtong inyong giamuma pinaagi sa visiting teaching? Alang sa dugang nga impormasyon, adto sa reliefsociety.lds.org.

Ang Balaan nga Misyon ni Jesukristo: Tinapay sa Kinabuhi

Kini kabahin sa sunod-sunod nga Mensahe sa Visiting Teaching nga naghulagway sa mga aspeto sa misyon sa Manluluwas.

Si Jesus miingon, “Ako mao ang buhing tinapay nga nanaug gikan sa langit: bisan kinsa nga mokaon niining maong tinapay, siya mabuhi sa dayon” (Juan 6:51). “Si Jesus nagtudlo kanato, Iyang mga disipulo, nga kinahanglan kitang motan-aw ngadto sa Dios sa matag adlaw alang sa pagkaon—sa tabang ug pagpatunhay—nga atong gikinahanglan nianang piho nga adlaw,” miingon si Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. “Ang pagdapit sa Ginoo . . . nagpakita sa usa ka mahigugmaong Dios, nga nahibalo bisan sa gagmay, inadlaw nga mga panginahanglan sa Iyang mga anak ug matinguhaon nga moabag kanila, sa matag usa. Siya nag-ingon nga makapangayo kita diha sa hugot nga pagtuo nianang Nilalang ‘nga nagapanghatag ngadto sa tanang mga tawo sa madagayaon gayud, ug

sa walay pagpamoyboy; ug kini iga-hatag’ (Santiago 1:5).¹ Samtang kita makasabut nga si Jesukristo mohatag sa atong mga panginahanglan, kita modangup Kaniya para sa atong espi-rituhanon nga pagpatunhay.

Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles midapit kanato nga “moapil sa pagpanimpalad sa unang mga disipulo ni Kristo kinsa nagtinguha usab sa tinapay sa kinabuhi—kinsa *wala* mobalik apan miduol Kaniya, miuban Kaniya, ug miila nga para sa kasiguroan ug kaluwasan wala nay laing tawo nga ilang kadangpan.”²

Dugang nga mga Kasulatan

Juan 6:32–35; Alma 5:34;
3 Nephi 20:3–8

MUBO NGA MGA SULAT

1. D. Todd Christofferson, “Pag-ila sa Kamot sa Dios diha sa Atong Inadlaw nga mga Panalangin,” *Liahona*, Ene. 2012, 25.
2. Jeffrey R. Holland, “He Hath Filled the Hungry with Good Things,” *Liahona*, Ene. 1998, 76.

Hugot nga Pagtuo, Pamilya, Kahupayan

Gikan sa mga Kasulatan

Si Jesukristo nagtudlo og pundok sa katawhan nga sobra sa 4,000 ka mga tawo. Human sa tulo ka adlaw, Siya miingon ngadto sa Iyang mga disipulo: “Naluoy ako sa katawhan, [tunogod kay] . . . wala silay makaon:

“Ug kon papaulion ko sila nga walay mga kaon, panguyapan sila sa dalan. . . .

“Ug kaniya mitubag ang iyang mga tinun-an nga nanag-ingon, Asa man kitag tinapay dinhi sa awaaw nga arang ikabusog niining maong panon sa katawhan?

“Ug [si Jesus] nangutana kanila, Pila ba kabuok ang inyong tinapay? Sila mitubag, Pito.”

Dayon Iyang “gikuha ang pito ka tinapay, ug sa nakapasalamat na siya, gipikaspikas niya kini, ug gihatag ngadto sa iyang mga tinun-an aron ilang idulot; . . .

“Ug dihay ilang pipila ka gagmayng isda: ug sa nakapanalangin siya niini, siya nagsugo nga idulot usab kini ngadto kanila.

“Ug sila nangaon, ug nanga-busog: ug ilang ghipos ang mga tipik nga nahabilin nga mipuno sa pito ka mga alat [basket].” (Tan-awa sa Marcos 8:1–9.)

Ikonsiderar Kini

Kon kita moduol kang Kristo, sa unsang paagi kita Iyang amumahan?

SALAMAT, BROTHER JAY

Ni Kristine Purcell

Mapasalamaton kaayo ko sa espiritu, pasalig, pagpangandam, ug gugma sa daghan nga kugihang mga sulugoon sa tibuok Simbahan.

“Dominggo ugma,” giingnan nako ang akong singko anyos nga anak nga babaye samtang nagpasabak siya. Adunay pahiyom sa iyang tibuok nawong.

“Ah, maayo,” siya miingon. “Dayon akong makita si Brother Jay.”

Napuno akong kasingkasing sa pasalamat. Dako akong pasalamat para sa mahigugmaon, mapinangaon nga magtutudlo sa Primary kinsa nakapagaan sa among pag-adjust sa pagbalhin sa bag-ong ward. Ang pagbiya sa among panimalay diha sa U.S. Midwest ug ang pagbalhin og 1,350 ka milya (2,173 km) ang gilay-on nakapa-stress sa tibuok pamilya ilabi na sa among preschooler, si Season. Maulawon siya, mahadlok siya og bag-o nga mga sitwasyon ug nabalaka sa pagsimba sa unang semana sa bag-ong ward.

Si Brother Jay, usa ka buotan, kugihan nga tawo, mihiusa sa pagpakatawa ug paghigugma aron makuha ang pagsalig ni Season. Sa unang Dominggo siya mipungko, migunit sa iyang kamot, mitan-aw sa iyang mga mata, ug miingon, “Ari na, palangga. Malingaw ka sa among klase.”

Sa paglabay sa mga semana, si Season naghinam-hinam sa Dominggo labaw pa kay sa bisan unsa nga adlaw sa semana. Inigabut namo sa simbahan, iyang pangitaon iyang magtutudlo diha sa

kongregasyon. Siya mopahiyom sa pagtimbaya.

Sa daghang katuigan hinumduman ni Brother Jay ang kada estudyante pinaagi sa paghatag og gamayng mga gasa para sa mga holiday ug birthday. Sa dihang nagkaduol ang birthday ni Season, ang pinakaimportante niya nga bisita mao si Brother Jay.

Aduna ba siyay ideya kon unsa ka dako ang iyang impluwensya sa kinabuhi sa among gamayng anak nga babaye? Makatag-an ba siya kon unsa ka dako nga nasabtan ang iyang mga pulong ug aksyon sa iyang pundok sa mga estudyante nga mga singko anyos? Posible ba nga nasayud siya kon unsa ka makahuluganon niini ngari kanako, isip inahan, nga siya nahimong kabahin sa kinabuhi sa akong anak nga babaye?

Sa wala madugay, si Season mibalhin sa klase ni Brother Edward, ug nagpadayon ang iyang talagsaon nga kasinatian sa Primary. Dako akong pasalamat sa tanang mahunahunaon, andam, mapaubsanon nga mga lalaki ug babaye kinsa adunay positibong espirituhanon nga impluwensya sa kinabuhi ni Season.

Ang among tibuok pamilya napanalanginan sa mapahinunguron nga mga tawo kinsa nakaserbisyo kanamo sa among dalan sa espirituhanong pag-uswag. Nakahinumdom ko sa usa ka batid nga Scoutmaster,

mainantuson nga magtatambag sa korum sa priest, mapailubon nga magtutudlo sa Seminary, talagsaon nga mga kapangulohan sa Young Women, ug mapinangaon nga bishop.

Ingon nga napanalanginan gayud ang among pamilya, ako nasayud nga kami dili talagsaon. Adunay daghang tawo nga sama ni “Brother Jay”, kay adunay daghan nga mapahinunguron nga mga kaigsoonan kansang pagserbisyo nakatandog sa kinabuhi sa mga pamilya sama kanamo. Mapasalamaton kaayo kami para sa ilang espiritu, pasalig, pagpangandam, ug gugma.

Salamat sa daghang kugihan nga mga sulugoon sa tibuok Simbahan nga mitabang sa among pamilya. ■
Ang tagsulat nagpuyo sa Nevada, USA.

MANINGKAMOT SA PAG-USAB SA KINABUHI

“Mosentro unta kita sa yanong mga paagi nga kita makaalagad sa gingharian sa Dios, kanunay nga maningkamot sa pag-usab sa mga kinabuhi, lakip ang atong kaugalingon.”

Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “O Pagmaalamon,” *Liahona*, Nob. 2006, 20.

JEREMIAS

“Nagpuyo si Jeremias sa malisud nga panahon ug dapit, apan ang Ginoo mitugot kaniya nga makapanglantaw sa ‘usa ka higayon sa paglaum sa panahon sa ulahing mga adlaw nga pagpundok sa Israel.’”¹

—Linda K. Burton, kinatibuk-ang presidente sa Relief Society

A nak ko ni Hilcias, usa ka priest sa Anathoth, duol sa Jerusalem. Sa akong kabatan-onan, “ang pulong sa Ginoo miabut kanako, nga nag-ingon, “Sa wala pa ikaw buhata nako diha sa tiyan naila ko na ikaw; ug sa wala pa ikaw mogula sa tagoangkan giba-laan ko na ikaw, gitudlo ko ikaw nga manalagna alang sa mga nasud.”

Mibati ko nga dili andam niini nga calling, ug mitubag ko, “Ania karon, ako dili mahibalo nga mosulti: kay ako usa ka bata lamang.”

Ang Ginoo mitubag, “Ayaw pag-ingon, Ako usa ka bata: kay kang bisan kinsa ikaw paadtuon ko ikaw moadto, ug bisan unsa nga akong igasugo kanimo igasulti mo.

“Ayaw pagkahadlok tungod kanila: kay ako magauban kanimo sa pagluwas kanimo.” Dayon ang Ginoo “mihikap sa akong ba-ba” ug nagbutang og mga pulong niini.²

Ako nanagna sa Jerusalem sulod sa 40 ka tuig, gikan sa 626 ngadto sa 586 b.c., atol sa mga paghari nilang Josias, Joachin ug Sedecias.³ Kadungan nako si Lehi ang propeta diha sa Basahon ni Mormon. Kaming duha nanghimaraut sa pagkadautan sa mga katawhan sa Jerusalem ug nanagna sa kalaglagaan niining dako nga siyudad.⁴

Ang Ginoo misugo nako sa pagrekord sa akong mga panagna diha sa “linukot nga basahon.”⁵ Sa dihang si Haring Joachin nakadungog sa mga panagna, iyang gisunog ang linukot nga basahon. Ang Ginoo misugo nako sa pagsulat sa mga panagna pag-usab ug gidugangan kini og daghan.⁶

Nakasinati ko og padayon nga oposisyon samtang akong gisangyaw ang pulong sa Ginoo. Si Pashur, ang anak sa labaw nga gobernador, mibunal ug mibutang nako diha sa silutan [stocks]. Ang mga manggugubot gustong ipapatay ko tungod sa akong

pagsangyaw. Dili ko inila nga propeta, kanunay ko nga itambug sa bilanggoan. Nagpuyo ko sa panahon nga grabe gyud ang kadautan.⁷

Apan bisan nga nagpuyo taliwala sa mga kalisdanan, ang Ginoo mitugot nako nga makakita sa mga Israelite nga pagapundukon sa ulahing adlaw, nga ang Ginoo mosulat sa Iyang balaod “diha sa ilang mga kasingkasing”, ug nga Siya mohatag og “usa ka siyudad, ug duruha sa usa ka panimalay” sa Zion.⁸

Samtang nagpadayon ko sa pagsangyaw sa pulong sa Ginoo—bisan kon lisud kaayo—nakat-unan nako nga ang personal nga pasalig sa ebanghelyo makahatag og kalinaw. Samtang kita nagpalambo sa indibidwal nga pagpakigdait ngadto sa Ginoo, kitang tanan makasinati og paglaum taliwala sa mga pagsulay ug kalisdanan. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Linda K. Burton, “Ang Hugot nga Pagtuo sa Pag-ula ni Jesukristo Nahisulat ba sa Atong mga Kasingkasing?” *Liahona*, Nob. 2012, 111.
2. Tan-awa sa Jeremias 1:1–9.
3. Tan-awa sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Jeremias”, scriptures.lds.org.
4. Tan-awa sa Jeremias 6; 1 Nephi 1:13, 18–20.
5. Jeremias 36:2.
6. Tan-awa sa Jeremias 36:23–32.
7. Tan-awa sa Jeremias 20:2; 26:8; 38:6.
8. Jeremias 31:33; 3:14.

ANG JADEITE CABBAGE

Ni Ellen C. Jensen

Panahon sa akong misyon sa Taiwan, ang akong kompanyon ug ako migahin og gamayng panahon atol sa adlaw sa pagpangandam sa National Palace Museum sa Taipei. Ang labing importante nga piraso sa art didto mao ang Jadeite Cabbage. Daghan kaayong mga tawo ang nakadayeg niini, apan ang ako lang nakita mao ang usa ka cabbage nga gikulit sa jade. Nindot kini, walay pagduhaduha, apan tingali adunay usa ka butang nga wala nako makita.

Sa dihang nahuman na mi sa musyero, akong gipangutana ang akong kompanyon, “Unsay imong hunahuna kabahin sa Jadeite Cabbage?”

“Gusto kaayo nako kadto nga piraso sa art!”

“Ngano man?” nangutana ko. “Usa lang kini ka cabbage.”

“Nagpakatawa ka? Ang Jadeite Cabbage usa ka pasumbingay sa akong kinabuhi!” misulti siya.

“Ang cabbage?”

“Oo!” Wala ka ba masayud sa istorya?”

“Klarong wala.”

Iya kong gisultian sa istorya. Ug saktong siya. Kini nahimong pasumbingay sa akong misyon ug kinabuhi.

Aron ang kinulit nga jade adunay dakong bili, ang jade kinahanglang usa ra gyud ang kolor. Ang mga kinulit nga hinimo gikan sa hingpit nga jade ibaligya og mahal tungod

kay hapit imposible nga makakita og hingpit nga jade. Ang Jadeite Cabbage kay berde sa usa ka tumoy ug puti sa pikas, ug kini adunay mga liki ug gansal-gansal. Walay hanas nga tigkukulit ang mag-usik og panahon para niining jade, hangtud miabut ang tawo nga gitawag sa mga Chinese og gamhanang tigkukulit.

Kon kining jade makasulti, mahunahuna nako ang ilang panagistoryahanay niining bag-ong tigkukulit. Akong mahunahuna nga gipunit sa tigkukulit kining piraso sa jade.

“Unsay imong tuyo?” nangutana ang jade.

“Nangita ko og jade nga akong kuliton,” miingon ang tigkukulit.

“Dayon pangita og laing piraso. Ako walay bili. Ako adunay duha ka kolor nga nagsagol gyud nga dili ka makabuwig niini. Ako adunay mga

liki ug gansal-gansal. Wala gyud koy bili. Ayaw usiki ang imong panahon.”

“Ah, kataw-anan ka nga jade. Salig nako. Usa ko ka gamhanan nga tigkukulit. Himoon tikaw nga usa ka obra maestra.”

Ang nakapahimong talagsaon sa Jadeite Cabbage mao ang wala mailhing gamhanan nga tigkukulit migamit sa mga kahuyang sa jade—ang duha ka kolor, mga liki, ug mga gansal-gansal—sa paghimo sa cabbage nga daw mas may kinabuhi. Ang lagumon nga puti nga bahin nahimong pungango sa cabbage, ug ang mga liki ug gansal-gansal nakahatag og kinabuhi sa mga dahon. Kon dili pa tungod sa “mga kahuyang” niining jade, dili gyud unta ni ingon ka tinuod nga tan-awon.

Tungod sa katahum niining piraso sa art, kini nahimong gasa alang sa usa sa mga harianon sa China ug

ANG GINOO NAGATAN-AW SA KASINGKASING

“Sa atong kalibutan, ang moral nga kinaiya kasagaran daw ikaduha ngadto sa pagkaanyag o pagkamabiha-gon. Apan sa dugay na nga panahon ang tambag sa Ginoo ngadto ni Samuel ang propeta mipalanog: ‘Ang Ginoo nagatan-aw dili ingon sa makita sa tawo; kay ang tawo nagatan-aw sa panagway sa gawas, apan ang Ginoo nagatan-aw sa kasingkasing’ (1 Samuel 16:7)”

Presidente Thomas S. Monson, “Ang mga Langgam nga Kanaryo nga may Abuhon [Gray] sa Ilang mga Pako,” *Liahona*, Hunyo 2010, 4.

giadorno sa pasilyo sa nindot nga mga palasyo sa Asia hangtud nahamutang kini sa museyo sa Taiwan.

Kini nakapahinumdom nako sa Ether 12:27: “Kon ang mga tawo moduol ngari kanako Ako mopakita ngadto kanila sa ilang kahuyang. . . . Ang akong grasya igo alang sa tanan nga mga tawo nga magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, kay kon sila magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magbaton og hugot nga pagtuo ngari kanako, niana Ako mohimo sa mahuyang nga mga butang nga mahimo nga malig-on ngadto kanila.”

Human akong nakita ang Jadeite Cabbage, kini nga kasulatan naghatag nako og bag-ong kahulugan. Kitang

tanan sama niining piraso sa jade, apan kita anaa pa sa proseso nga gikulit. Kita kinahanglang mosalig sa gamhanan nga tigkulis, si Jesukristo, kinsa mokuha sa atong mga kahuyang ug himoon kining kalig-on. Kita, sa atong dili hingpit nga talan-awon, usahay mo-focus sa atong mga kasaypanan ug dayon masagmuyo tungod kay kita nagtuo nga kita dili makakab-ut sa gidahuman. Apan ang atong Manluluwas, si Jesukristo, nakakita nato kon unsa kita mamahimo. Samtang atong tugutan ang Iyang Pag-ula nga moepekto sa atong kinabuhi, Iya kitang hulmahon ngadto sa pagkaobra maestra kinsa mopuyo uban sa Hari sa mga hari sa umaabut. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

UNSAON NAKO PAGTAN-AW AKONG KAUGALINGON SAMA SA PAGTAN-AW SA AGALON NGARI KANAKO?

Kini usa ka hagit sa pagtan-aw sa atong kaugalingon sama sa pagtan-aw sa Ginoo kanato. Iya kitang gitan-aw isip mga anak sa Dios nga may dakong potensyal ug bili. Apan usahay kita mo-focus sa atong mga kakulangan. Ang Atong Amahan sa Langit wala milalang kanato aron mag-focus sa atong mga sayop apan mahimong maanindot nga mga obra maestra. Pinaagi sa ebanghelyo ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, kita makabuntog sa atong mga kakulangan.

Ikonsiderar sa pagbasa sa mosunod nga mga kasulatan aron makat-on kon sa unsang paagi ang Ginoo naggamit sa dili hingpit nga mga tawo sa pagtuman sa Iyang buhat: Exodo 4:10–12; Jeremias 1:4–10; 1 Nephi 4:1–6; Alma 26:12; Doktrina ug mga Pakigsaad 35:17–18.

ANG KASINGKASING NI LIZOCHKA

Ni Marina Petrova

Ang akong bana ug ako nagpamiyembro sa Simbahan didto sa Russia niadtong 1995 ug na-sealed pagkasunod tuig sa Stockholm Sweden Temple. Ang among duha ka batan-ong mga babaye na-sealed usab kanamo. Paglabay sa duha ka tuig kami napanalanginang og laing anak nga babaye, si Lizochka. Ang among kinabuhi maayo ra og dagan. Kaming tanan malipayon. Apan duha ka adlaw human sa iyang pagkahimugso, ang among anak naglisud sa pagkaon. Sa usa ka bulan nadungangan ang iyang timbang og 300 lang ka gramo.

Ang mga kawani sa children's medical center misulti namo nga mas kanunay siyang pakan-on. Akong nakita nga siya gustong mokaon apan dili makakaon. Sa katapusan, gipabalhin siya sa akong bana ngadto sa ospital sa siyudad. Diha-diha dayon ang doktor misulti namo sa iyang paghiling—adunay depekto ang iyang kasingkasing sa pagkahimugso. Usa ka balbula sa kasingkasing wala moli-hok, ug ang hinay nga dagan sa dugo ngadto sa iyang baga nakapalisud kini sa iyang pagginhawa o pagkaon.

Kinahanglan siyang operahan, apan sa Russia ang pinakabata nga na-operahan niini kay dos anyos. Ang among anak usa pa lang ka bulan. Ang doktor miresita og tambal para kaniya ug miingon nga sa dili madugay, inigka dako niya, sila mo-opera kaniya.

Paglabay sa usa ka bulan, migrabe pag-ayo ang sakit ni Lizochka, ug

amo siyang gidali pagdala sa ospital. Gikugos nako siya samtang naa mi sa sakyanan. Siya mitan-aw nako ingon og nangamuyo og tabang. Kon dili pa ko miyembro sa Simbahan, wala ko masayud unsay buhaton. Apan ang akong bana ug ako misalig sa Ginoo ug hugot nga mituo nga ang tanan mamaayo ra. Nangingkamot ko nga mapakalma siya, nag-ingon, “Ayaw kahadlok, akong palangga. Ang Dios nahigugma kanato. Siya motabang kanato, ug ang tanan ma-OK ra.”

Sa katapusan miabut mi. Gigunitan nako siya, midagan ko sa admitting division. Ang mga mata ni Lizochka misugod na sa pagpiyong. Siya naglisud sa pagginhawa. Hapit dili makasulti, akong gisultihan ang usa ka doktor kabahin sa akong anak, ug ang mga kawani sa medikal midala niya ngadto sa intensive care unit. Ang doktor miingon nga ang iyang baga misugod sa paghubag, ug ila siyang gikonekta sa artificial-respiration machine.

Pagkasunod adlaw nakig-istorya mi sa direktor sa cardio surgery division. Siya miingon, “Ako nakahimo niining operasyon pero sa mas magulang nga mga bata. Pila na siya ka tuig karon?”

“Duha ka bulan,” gisultihan namo siya.

“Siya nasakitan na og maayo. Gamay siya kaayo, ug ang paghubag sa iyang baga nakapakomplikado niini, apan dili na nato kini langay-langayon. Wala pa ko makahimo niini nga operasyon sa gamayng bata. Himoon nako

kutob sa akong mahimo. Kinahanglan mo nga mopalit og artificial double valve, apan mahal kini kaayo—mga \$2,100. Ang operasyon himoon inig upat ka adlaw.”

Unsay among buhaton? Kami ni bisan kinsa nga among kaila walay ingon niana nga kantidad. Hinoon, nasayran sa uban ang among sitwasyon, ug pinaagi sa ilang kamahinatagon ug kalooy sa Ginoo among nalikom ang gikinahanglang pundo. Gipalit sa akong bana ang among gikinahanglang balbula aron maluwas ang kinabuhi sa among anak.

Dili lang ang tanan nga mga kaigsoonan sa among branch ang nagampo ug nagpuasa para sa among gamay nga anak apan mao usab ang mga misyonaryo ug daghang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok siyudad. Among nabati ang ilang suporta. Naglingkod sa pasilyo sa adlaw sa operasyon, among nabati ang Espiritu Santo ug ang pag-ampo sa among mga kaigsoonan. Kami nasayud nga sila anaa duol kanamo! Ug ang Dios uban kanamo, naggiya sa mga nag-opera. Siya dili mobiya kanamo, ug ang tanan mamaayo ra.

Sa dihang migawas ang nag-opera human sa operasyon, siya, daw naglibug, miingon namo, “Nagmalampuson kini. Among nabutang ang balbula. Wala ko masayud kon sa unsang paagi, apan kini milampos.” Apan nasayud mi kon sa unsang paagi kini milampos. Ang Langitnong Amahan mipanalangin kaniya.

KON ANG MGA PAG-AMPO INGON OG WALA MATUBAG

“Lisud kaayo kon ang sinserong pag-ampo sa mga butang nga inyong labawng gitinguha dili matubag sa paagi nga inyong gusto. Lisud sabton nganong ang inyong bug-os nga paggamit ug sinserong pagtuo gikan sa usa ka masulundong kinabuhi dili makahatag sa gitinguhang mahitabo. Ang Manluluwas nagtudlo, ‘Bisan unsa ang inyong pangayoon sa Amahan diha sa akong ngalan kini ihatag nganha kaninyo, *nga mao ang angay alang kaninyo.*’ [D&P 88:64; emphasis gidugang.] Usahay lisud kaayo ang pag-ila unsay *pinakamaayo* o *angay* kaninyo sa kadugayan. Ang inyong kinabuhi mas sayon kon inyong sabton nga ang gipangbuhat sa Dios sa inyong kinabuhi alang sa inyong *mahangturong* kaayohan.”

Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Paggamit sa Langitnon nga Gasa sa Pag-ampo,” *Liahona*, Mayo 2007, 9.

Si Lizochka nagpabilin sa ospital og tulo pa ka adlaw samtang mikupos ang hubag sa iyang kasingkasing ug бага. Siya gihiwaan ug gitabunan lang og nipsis nga mimbrana, ug pipila ka adlaw ang milabay gioperahan siya pag-usab aron isira iyang dughan ug mga organ. Hapit walay usa sa mga doktor nagtuo nga siya mabuhi. Apan kami nagtuo sa Langitnong Amahan ug sa Iyang gahum, ug kami nagtuo nga kon kini Iyang kabubut-on, siya maayo.

Bugtong ang Dios lang ang

naghatag namo og balik sa among Lizochka. Sa matag adlaw, siya naganam-anam og kaayo. Gipabilin siya sa ospital og laing bulan, ug karon siya anaa na sa balay uban kanamo.

Ang Dios usa ka Dios sa mga milagro. Siya naminaw sa atong mga pag-ampo, ug atol sa atong kalisdanan, Siya nagsuporta kanato. Ang mga pagsulay makapalig-on sa atong pagtuo ug nagtudlo kanato nga motuo, molaum, ug mohigugma. ■

Ang tagsulat nagpuyo karon sa Belgium.

Ni Elder
David A. Bednar
Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

Misyonaryo, Family History ug **Buhat** sa Templo

Sa usa ka maligdong nga panagtigom nga gihimo sa Kirtland Temple niadtong Abril 6, 1837, si Propeta Joseph Smith miingon, “Human sa tanan nga nasulti, ang pinakadako ug pinakaimportante nga katungdanan mao ang pagsangyaw sa Ebanghelyo.”¹

Paglabay sa pito gyud ka tuig, niadtong Abril 7, 1844, siya mipahayag: “Ang pinakadakong responsibilidad niini nga kalibutan nga gibutang sa Dios kanato mao ang pagsiksik sa atong mga patay. Ang apostol nag-ingon, ‘Sila nga wala kanato dili mahimong hingpit’ [tan-awa sa Mga Hebreohanon 11:40]; tungod kay kini gikinahanglan nga ang gahum sa pag-seal maanaa sa atong mga kamot aron sa pag-seal sa atong mga anak ug sa atong mga patay alang sa kahingpitan sa dispensasyon sa mga panahon—usa ka dispensasyon aron sa pagtagbaw sa mga saad nga gihimo ni Jesukristo sa wala pa ang katukuran sa kalibutan alang sa kaluwasan sa tawo.”²

Pipila ka mga indibidwal tingali naghunahuna kon sa unsang paagi ang pagsangyaw sa ebanghelyo *ug* ang pagsiksik sa atong mga patay mahimong dungan nga labing mahinungdanon nga mga katungdanan ug responsibilidad

Ang pagsangyaw sa ebanghelyo ug pagsiksik sa atong mga patay kabahin sa usa ka mahinungdanon nga buhat—usa ka buhat sa gugma nga gituyo aron ma-usab, mopabati, ug molimpyo sa mga kasingkasing sa matinud-anong nangita sa kamatuoran.

nga gisangon sa Dios ngadto sa Iyang mga anak. Ang akong tuyo mao ang pagsugyot nga kining mga pagtulun-an naghatag og gibug-aton sa panaghiusa ug panag-uyon sa buhat sa kaluwasan sa ulahing mga adlaw. Ang misyonaryo nga buhat ug family history ug buhat sa templo nagsuporta ug konektado nga mga aspeto sa usa ka mahinungdanon nga buhat, nga “Iyang gipadayag ang maong tuyo ingon nga usa ka laraw nga pagatumanon inig-abut sa tukma nga panahon, laraw sa paghiusa diha kang Kristo sa tanang mga butang, mga butang diha sa langit, ug mga butang dinhi sa yuta” (Mga Taga-Efeso 1:10).

Ako nag-ampo nga ang gahum sa Espiritu Santo motabang kaninyo ug kanako samtang kita dungan nga mokonsiderar sa kahibulongan nga buhat sa kaluwasan sa ulahing mga adlaw.

Mga Kasingkasing ug mga Ordinansa sa Priesthood

Ang pagsangyaw sa ebanghelyo ug pagsiksik sa atong mga patay duha ka balaang gitudlo nga mga responsibilidad nga may kalabutan sa atong mga kasingkasing ug mga ordinansa sa priesthood. Ang kahulugan sa buhat sa Ginoo mao ang pag-usab, pagpabati, ug pagpaputli sa mga kasingkasing pinaagi sa mga pakigsaad ug mga ordinansa nga gipahigayon sa tukma nga awtoridad sa priesthood.

Ang pulong *kasingkasing* gigamit kapin sa 1,000 ka mga higayon diha sa sumbanan nga mga kasulatan ug nagsimbolo sa kinahiladman nga pagbati sa indibidwal. Sa ingon, ang atong kasingkasing—ang suma total sa tanan natong mga tinguha, pagbati, intensyon, motibo, ug kinaiya—motino si kinsa kita ug unsa kita nga mamahimo.

Ang yanong pagbuhat ug makugihong pagtuman sa atong taas nga lista sa “buluhaton” sa ebanghelyo wala magpasabut nga kita nakadawat sa Iyang hitsura diha sa atong panagway o nakahimo og dakong kausaban sa kasingkasing.

Ang katuyoan sa Ginoo alang sa misyonaryo nga buhat mao ang pagdapit sa tanan sa pagduol ngadto kang Kristo, modawat sa mga panalangin sa gipahiuli nga ebanghelyo, ug molahutay hangtud sa katapusan pinaagi sa hugot nga pagtuo diha kang Kristo.³ Wala kita mopakigbahin sa ebanghelyo aron lang mosaka ang gidaghanon sa mga miyembro ug ang kalig-on sa Simbahan sa ulahing mga adlaw. Hinoon, kita nagtinguha sa pagtuman sa balaang gisangun nga responsibilidad sa pagsangyaw sa reyalidad sa plano sa Amahan sa kalipay, ang kabalaan sa Iyang Bugtong Anak, si Jesukristo, ug ang epekto sa maulaong sakripisyo sa Manluluwas. Ang pagdapit sa tanan nga “moduol ngadto ni Kristo” (tan-awa sa Moroni 10:30–33), makasinati og “dako nga kausaban” sa kasingkasing (tan-awa sa Alma 5:12–14), ug paghalad sa mga ordinansa sa kaluwasan ngadto sa mga mortal nga indibidwal nga wala pa mohimo og pakigsaad mao ang nag-una nga mga tumong sa pagsangyaw sa ebanghelyo.

Ang pagpahinabo sa kahimayaan sa mga buhi ug sa mga patay mao ang tuyo sa Ginoo sa pagtukod og mga templo ug sa pagpahigayon sa gitugyan [vicarious] nga mga ordinansa. Wala kita magsimba diha sa balaan nga mga templo aron lang makabaton og maanindot nga indibidwal o pamilya nga kasinatian. Hinoon, kita nagtinguha nga matuman ang balaanong gitakda nga responsibilidad nga mapahigayon ang mga ordinansa sa kaluwasan ug kahimayaan sa tibuok tawhanong pamilya. Ang pagtanom diha sa kasingkasing sa mga anak sa saad nga gihimo ngadto sa mga amahan, gani sila si Abraham, Isaac ug Jacob; pagpabati sa kasingkasing sa mga anak ngadto sa ilang mga amahan; ug pagsisik sa family history ug pagpahigayon sa gitugyan nga mga ordinansa ngadto sa templo mao ang mga paningkamot nga makapanalangin sa mga indibidwal nga anaa sa kalibutan sa espiritu nga wala pay pakigsaad.

Ang mga ordinansa sa priesthood mao ang dalan padulong sa gahum sa pagkadiosnon:

“Ug kining labaw nga pagkapari nangalagad sa ebanghelyo ug naghupot sa yawe sa

mga misteryo sa gingharian, gani ang yawe sa kahibalo sa Dios.

“Busa, diha sa mga ordinansa niana, ang gahum sa pagka-diosnon gipakita.

“Ug kon walay mga ordinansa niana, ang pagtugot sa pagkapari, ang gahum sa pagkadiosnon dili mapakita ngadto sa mga tawo diha sa unod” (D&P 84:19–21).

Palihug ikonsiderar ang seryusong kahulugan niining mga bersikulo. Ang indibidwal *kinahanglan* moagi una sa ganghaan nga mao ang bunyag ug modawat sa gasa sa Espiritu Santo—ug dayon magpadayon sa unahan subay sa dalan sa mga pakigsaad ug mga ordinansa padulong sa Manluluwas ug sa mga panalangin sa Iyang Pag-ula (2 Nephi 31). Ang mga ordinansa sa priesthood mahinungdanon aron hingpit nga “[mo]duol ngadto kang Kristo, ug paghingpit diha kaniya” (tan-awa sa Moroni 10:30–33). Kon wala ang mga ordinansa, ang indibidwal dili makadawat sa tanang mga panalangin nga nahimong posible pinaagi sa walay kinutuban ug mahangturong pag-ula sa Ginoo (tan-awa sa Alma 34:10–14)—gani ang gahum sa pagka-diosnon.

Ang buhat sa Ginoo halangdon nga buhat nga naka-focus sa mga kasingkasing, mga pakigsaad, ug ordinansa sa priesthood.

Pagpasabut

Kining balaang doktrina nagsugyot og duha ka importante nga mga pagpasabut sa atong buhat diha sa Simbahan.

Una, tingali kasagaran atong gihatagan og sobra ra nga gibug-aton ang lain-lain nga kategoriya sa buhat sa kaluwasan ug ang nahilakip niini nga mga polisiya ug pamaagi. Nahadlok ko nga daghan kanato nag-focus lang og maayo sa partikular nga mga aspeto sa buhat sa Ginoo nga kita napakyas sa pagdawat sa hingpit nga gahum niining komprehensibo nga buhat sa kaluwasan.

Samtang ang Ginoo nagtinguha nga hiusahon ang tanang butang diha kang Kristo, mahimong atong gibahin-bahin ug gi-focusan ang pipila ka paagi nga mo-limit sa atong panabut ug panan-awon. Kon masobrahan, ang prayoridad mao na ang pagdumala sa

mga programa ug pagpataas sa statistics kaysa pagdapit sa mga indibidwal nga takus nga mohimo ug mga pakigsaad ug modawat sa mga ordinansa. Ang ingon niini nga paagi makapugong sa pagpaputli, sa hingpit nga kalipay, sa padayon nga pagkakabig, ug sa espirituhanong gahum ug proteksyon nga moabut tungod sa “pagtugyan sa [atong] kasingkasing ngadto sa Dios” (Helaman 3:35). Ang yanong pagbuhat ug makugihong pagtuman sa atong taas nga lista sa “buluhaton” sa ebanghelyo wala magpasabut nga kita nakadawat sa Iyang hitsura diha sa atong panagway o nakahimo og dakong kausaban sa kasingkasing (tan-awa sa Alma 5:14).

Ikaduha, ang espiritu ni Elijah mahinungdanon sa buhat sa pag-sangyaw sa ebanghelyo. Tingali ang Ginoo naghatag og gibug-aton niining kamatuoran sumala sa han-ay sa mga panghitabo sa dihang ang kahingpitan sa ebanghelyo gipahiuli niining ulahing mga adlaw.

Sa Sagradong Kakahoyan, si Joseph Smith nakakita ug nakigistorya sa Mahangturong Amahan ug ni Jesukristo. Kini nga panan-awon nagsugod sa “tukma nga panahon [dispensasyon sa kahingpitan sa panahon] (Mga Taga-Efeso 1:10) ug nakapasayud ni Joseph sa tinuod nga kinaiya sa Dios nga Kapangulohan ug sa nagpadayon nga pagpadayag.

Paglabay sa mga tulo ka tuig, agi’g tubag sa kinasingkasing nga pag-ampo sa gabii sa Septyembre 21, 1823, ang kwarto ni Joseph napuno sa kahayag hangtud nga kini “sama na sa udtong tutok” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:30). Usa ka personahe mitungha sa kiliran sa iyang higdaanan, mitawag sa batang lalaki sumala sa ngalan, ug mideklarar nga “siya usa ka sinugo nga gipadala gikan sa atubangan sa Dios . . . ug ang iyang ngalan mao si Moroni (Joseph Smith—Kasaysayan 1:33). Siya mihatag og in-truksyon ni Joseph kabahin sa pagtungha sa Basahon ni Mormon. Ug dayon mikutlo si Moroni gikan sa basahon

Wala kita magsimba diha sa balaan nga mga templo aron lang makabaton og maanindot nga indibidwal o pamilya nga kasi-natian. Hinoon, kita nagtinguha nga matuman ang balaanong gitakda nga responsibilidad nga mapahigayon ang mga ordinansa sa kaluwasan ug kahimayaan sa tibuok tauhanong pamilya.

ni Malaquias diha sa Daang Tugon, nga may gamayng kausaban sumala sa pinulongan nga gigamit sa King James Version:

“Tan-awa, Ako mopadayag nganha kaninyo sa Pagkapari, pinaagi sa kamot ni Elijah ang propeta, sa dili pa moabut ang mahinungdanon ug makalilisang nga adlaw sa Ginoo. . . . Ug siya motanom sa mga kasingkasing sa mga anak sa mga saad nga gihimo ngadto sa mga amahan, ug ang mga kasingkasing sa mga anak mobati ngadto sa ilang mga amahan. Kon dili pa ingon niini, ang tibuok kalibutan pagalaglagon sa hingpit sa iyang pag-abut” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:38–39).

Sa katapusan ang mga instruksyon ni Moroni ngadto sa batanong propeta naglakip sa duha ka nag-unang tema: (1) ang Basahon ni Mormon ug (2) ang mga pulong ni Malaquias nga nanagna sa tahas ni Elijah sa pagpahiuli “sa tanang gisulti sa Dios pinaagi sa baba sa iyang balaang mga propeta sukad pa sa karaang kapanahonan” (Mga Buhat 3:21). Sa ingon, ang nag-una nga mga panghitabo sa Pagpahiuli mipadayag sa husto nga pagsabut sa Dios nga Kapangulohan, mi-establisar

sa kamatuoran sa padayon nga pagpadayag, mihatag og gibug-aton sa kaimportante sa Basahon ni Mormon, ug nagpaabut sa buhat sa kaluwasan ug kahimayaan alang sa mga buhi ug sa mga patay.

Palihug ikonsiderar karon ang tahas sa Basahon ni Mormon sa pag-usab sa mga kasingkasing—ug sa espiritu ni Elijah sa pagpabati sa mga kasingkasing.

Ang Basahon ni Mormon inubanan sa Espiritu sa Ginoo mao “ang pinakamahinungdanong himan nga gihatag sa Dios ngari kanato sa pagkabig sa kalibutan.”⁴ Kining volume sa kasulatan sa Pagpahiuli mao ang sukaranang bato sa atong tinuohan ug mahinungdanon sa pagdala sa mga kalag ngadto sa Manluluwas. Ang Basahon ni Mormon mao ang lain nga tugon ni Jesukristo—mahinungdanon

Ang pagsangyaw sa ebanghelyo ug pagsiksik sa atong mga patay duha ka balaang gitudlo nga mga responsibilidad nga may kalabutan sa atong mga kasingkasing ug mga ordinansa sa priesthood.

nga nagpamatuod nga saksi sa kabalaan sa Manunubos sa mga tawo nga nagkaanam ka kalibutanon ug kamatahapon. Ang mga kasingkasing mausab samtang ang mga indibidwal mobasa ug magtuon sa Basahon ni Mormon ug mag-ampo uban sa tinuod nga katuyoan nga magkat-on sa katinuod sa basahon.

Ang espiritu ni Elijah mao ang “pagpadayag sa Espiritu Santo nga nagsaksi sa balaanong kinaiyahan sa pamilya.”⁵ Kining walay sama nga impluwensya sa Espiritu Santo naghatag og gamhanang pagsaksi sa plano sa Amahan sa kalipay ug nagdasig sa mga tawo sa pagsiksik ug paghinumdom sa ilang mga katigulangan ug mga sakop sa pamilya—kaniadto ug karon. Ang espiritu ni Elijah makatandog sa mga miyembro ug dili miyembro sa Simbahan ug makapahimo sa mga kasingkasing nga mobati ngadto sa mga amahan.

Kini nga artikulo adunay kaubang unom ka video. I-scan kining quick-response (QR) code o adto sa lds.org/go/bednar1014 aron tan-awon ang unang video sa istorya nga naghulagway niining baruganan.

Miabut na ang panahon para nato nga mas epektibong mopahimulos sa epektibong kombinasyon sa dakong kausaban sa kasingkasing, nahimong posible pinaagi sa espirituhanon nga gahum sa Basahon ni Mormon, ug ang pagpabati sa mga kasingkasing ngadto sa mga amahan, natuman pinaagi sa espiritu ni Elijah. Usa ka tinguha nga masumpay sa atong katigulangan makaandam sa indibidwal nga makadawat sa hiyas sa pulong sa Dios ug molig-on sa iyang pagtuo. Ang kasingkasing nga mobati ngadto sa mga amahan makatabang sa indibidwal nga makabuntog sa impluwensya sa kaaway ug makalig-on sa pagkakabig.

Tan-awa ang ikaduha nga video aron makita ang istorya nga naghulagway niining baruganan.

Mga Baruganan

Gusto ko karon nga mo-ila sa upat ka mga baruganan kabahin sa espirituhanong gahum nga miresulta sa pag-usab ug pagpabati sa mga kasingkasing.

1. Mga kasingkasing ug pagkakabig.

Ang pagbati ngadto sa mga amahan makapukaw ug makaandam sa kasingkasing alang sa dako nga kausaban. Sa ingon, ang espiritu ni Elijah makatabang sa pagkakabig.

Tan-awa ang ikatulo nga video aron makita ang istorya nga naghulagway niining baruganan.

2. Mga kasingkasing ug retensyon.

Ang pagbati ngadto sa mga amahan makatabang ug makalig-on sa mga kasingkasing nga nakasinati og dakong kausaban. Sa ingon, ang espiritu ni Elijah nagtabang nga magpabiling aktibo ang bag-ong mga kinabig.

Tan-awa ang ikaupat nga video aron makita ang istorya nga naghulagway niining baruganan.

3. Mga kasingkasing ug pagpaaktibo og balik.

Ang pagbati ngadto sa mga amahan makapahumok sa kasingkasing nga natig-a human makasinati og dako nga kausaban. Sa ingon, ang espiritu ni Elijah mao ang yawe sa pagpaaktibo og balik.

Tan-awa ang ikalima nga video aron makita ang istorya nga naghulagway niining baruganan.

4. Mga kasingkasing ug maisug nga mga misyonaryo.

Usa ka misyonaryo kinsa nakasinati og dako nga kausaban ug pagbati sa kasingkasing mahimong mas nakabig, mapahinunguron, ug maisug nga sulugoon.

Tan-awa ang ikaunom nga video aron makita ang istorya nga naghulagway niining baruganan.

Uban sa paspas nga paglambo ug mas andam nga pwera sa misyonaryo, dili lang kita yanong mosalig sa nangaging mga kalam-pusan sa pag-proselyte aron modeterminar sa atong dalan ug pamaagi sa umaabut. Ang Ginoo adunay dinasig nga mga teknolohiya ug himan nga atong magamit gumikan sa nagkahiusa nga misyonaryo nga buhat ug buhat sa

*Ang espiritu ni Elijah
mao ang “pagpadayag
sa Espiritu Santo nga
nagsaksi sa balaanong
kinaiyahan sa pamilya.”*

templo ug family history labaw pa kaysa bisan unsang panahon niini nga dispensasyon. Ug dili kini sulagma nga kining mga kalamboan tukma nga miabut sa panahon nga gikinahanglan kaayo kini sa pagpadayon sa misyonaryo nga buhat sa tibuok yuta. Ang buhat sa Ginoo mao ang halangdon nga buhat nga nag-focus sa kasingkasing nga ma-usab ug mobati, sa sagradong mga pakigsaad, ug sa gahum sa pagkadiosnon nga gipakita pinaagi sa mga ordinansa sa priesthood.

Summary ug Pagpamatuod

Ang Ginoo namahayag, “Ako makahimo sa pagbuhat sa akong kaugalingon nga buhaton” (2 Nephi 27: 21), ug “Ako modali sa akong buluhaton diha sa iyang angay nga panahon” (D&P 88:73). Kita mga saksi sa Iyang pagpadali sa Iyang buhat.

Kita nagpuyo ug nagserbisyo sa dispensasyon sa kahingpitan sa panahon. Ang pag-ila sa mahangturong importansya sa talagsaong dispensasyon diin kita nagkinabuhi karon kinahanglang moimpluwensya sa tanan natong buhat ug sa paningkamot nga mamahimo. Ang buhat sa kaluwasan nga pagatumanon niining katapusang mga adlaw dako, lapad, mahinungdanon, ug dinalian. Kinahanglan gayud kita nga magmapasalamaton para sa mga panalangin ug responsibilidad nga mabuhi niining piho nga panahon sa katapusang dispensasyon. Kinahanglan gayud kita nga magmapainubsanon sa pagkasayud nga “ngadto kinsa daghan ang gihatag daghan ang gikinahanglan” (D&P 82:3).

Ang pagsangyaw sa ebanghelyo ug ang pagsiksik sa atong mga patay kabahin sa usa ka mahinungdanon nga buhat—usa ka buhat sa gugma nga gituyo aron mo-usab, mopabati, ug molimpyo sa mga kasingkasing sa matitud-anong nangita sa kamatuoran. Ang artipisyal nga utlanan

nga kanunay natong gibutang tali sa misyonaryo nga buhat ug sa buhat sa templo ug family history gipapas na; mao kini ang dako nga buhat sa kaluwasan.⁶

Mahimo ba natong sugdan sa pagsabut ang tahas sa buhat sa templo ug family history sa pagtabang sa investigator o sa dili kaayo aktibo nga miyembro nga makaangkon og mas lawom nga pagsabut sa plano sa kaluwasan? Ato bang naila nga usa sa makaimpluwensya pag-ayo nga magpab-ling aktibo ang kinabig mao ang espiritu ni Elijah? Mahimo ba nga mas magpasalamat ta sa kaimportante sa mga higayon sa pagpabati sa kasingkasing nga mamugna pinaagi sa pagpakigbahin sa mga istorya sa pamilya isip mga paagi sa pagpangita og mga tawo nga katudloan sa mga miyembro ug misyonaryo? Mahimo ba natong tabangan kadtong atong giserbisyuhan nga mas ma-access ang gahum sa pagkadiosnon pinaagi sa takus nga pag-apil sa mga ordinansa sama sa sakrament ug mga bunyag ug pagkumpirma alang sa mga patay?

Unta kamo klarong makakita, makadungog sa eksakto, ug kanunayng makahinumdom sa kaimportante sa inyong pagserbisyo diha sa buhat sa Ginoo sa pag-usab, pagpabati, ug pagpapatli sa mga kasingkasing. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong nga gihatag sa seminar para sa bag-ong mga presidente sa misyon niadtong Hunyo 25, 2013.

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 399.
2. *Teachings: Joseph Smith*, 475.
3. Tan-awa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 1.
4. Ezra Taft Benson, “A New Witness for Christ,” *Ensign*, Nob. 1984, 7.
5. Russell M. Nelson, “A New Harvest Time,” *Ensign*, Mayo 1998, 34.
6. Tan-awa sa Spencer W. Kimball, “The Things of Eternity—Stand We in Jeopardy?” *Ensign*, Ene. 1977, 3.

PANIMALAY

Ang Sentro sa Pagkat-on

Kon ang pagkat-on sa simbahan nagsuporta sa pagkat-on sa panimalay, kamo motukod og usa ka lig-on nga pundasyon sa pagsunod sa ebanghelyo.

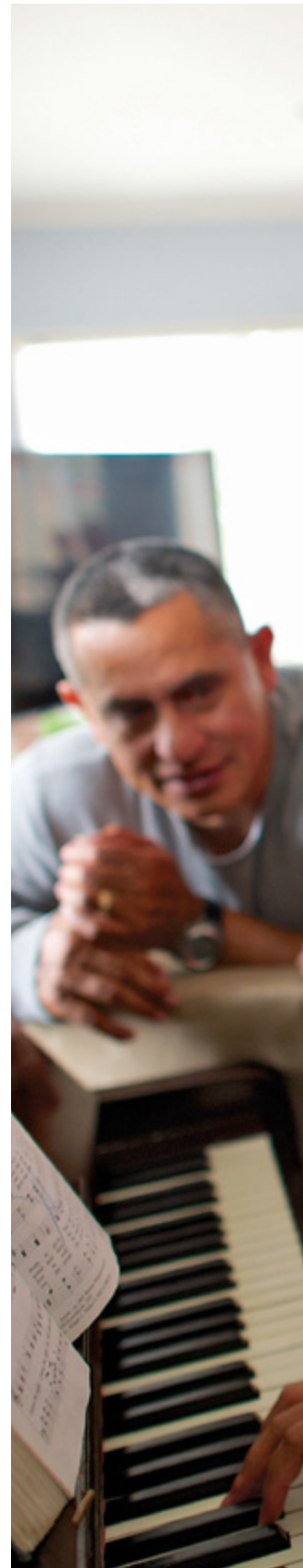
“**P**alihug siguroha sa pagbasa ang gi-assign nga basahunon alang sa mga leksyon sa sunod semana.” Pamilyar ba kad-tong mga pulonga? Sa kasagaran gikan kini sa usa ka nang-hangyo ng magtutudlo inig human sa usa ka klase sa Simbahan.

Ug samtang importante gayud nga maandam sa inyong mga lek-syon sa Dominggo, usahay mobati ba kamo nga ang inyong labing importante nga tumong sa pagtuon ug pagpamalandong aron nga kamo hingpit nga andam alang sa Dominggo?

Sa tinuoray, ang nahauna unta.

Ang tanang “pagtudlo, mga programa, ug mga kalihokan sa Simbahan [na] sentro sa panimalay ug gisuportahan sa Simbahan.”¹ Nagpasabut kana sa atong mga miting sa Simbahan nga gitumong gayud sa pagsuporta sa indibidwal ug pamilya nga pagkat-on. Sama sa gitudlo sa Presiding Bishop Gary E. Stevenson, “Ang unang dapit sa pagtudlo ug pagkat-on mao ang panimalay.”² Kon ang pagkat-on ug pagtudlo nakasentro diha sa panimalay, kini ma-kahatag og gahum nga mosangpot ngadto sa pagkakabig.

Mao kana ang mensahe sa 2014 annual auxiliary training, *Learning and Teaching in the Home and the Church [Pagkat-on ug Pagtudlo sa Panimalay ug sa Simbahan]*, anaa sa internet sa annualtraining.lds.org. “Walay usa nato ang nagkunuhod sa pagtudlo diha nga chapel, diha sa meetinghouse,” miingon si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. “Kitang tanan nakahimo niana sa tibuok natong kinabuhi, apan gusto nato nga himoon kining pagtudlo nga 24/7 sa atong pagpuyo.”³ Sa inyong paglakip nianang 24/7 nga pagkat-on sa matag adlaw nga mga kalihokan sa kinabuhi sa inyong pamilya, kamo makaestabli-sar og lig-on nga pundasyon alang sa usa ka “balay sa pagkat-on” (D&P 88: 119) nga mohatag kaninyo ug sa inyong pamilya sa espi-ritwal nga kapuy-an ug proteksyon.

PAGKAT-ON DIHA SA PANIMALAY

Mahimong dili kamo makakita dayon og mga resulta, apan kon kamo mopahimulos sa yanong mga higayon sa pagkat-on ug pagtudlo sa inyong inadlaw nga buluhaton, kini adunay gamhanan nga epekto. Ania kon sa unsa nga paagi ang daghang mga pamilya nakamatikod niana nga impluwensya sa ilang mga kinabuhi.

Yanong mga Higayon

“Adunay mga panahon nga kita mobati nga kiwaw nga maghisgot mahitungod sa hilisgutan sa ebanghelyo. Mga higayon nga dili pormal nga pagtudlo sa tinuoray mipanalingin nato sa pagtudlo og importanting mga leksyon ngadto sa atong mga

anak. Usab, adunay mas daghang dili pormal nga mga higayon sa pagtudlo sa usa ka adlaw kay sa pormal nga mga higayon sa pagtudlo, mao nga kita gayud mogamit niini nga mga oportunidad sa pagtudlo sa atong mga anak sa importanting mga baruganan.

Sama pananglit, motudlo ko mahitungod sa pagkamatinuoron samtang nag-grocery. Ang akong mga anak makakat-on sa mas sayon nga mga baruganan kon ilang makita unsaon sa paggamit niini.”

Mona Villanueva, Philippines

Panagsuod Panahon sa Meryenda

“Dili pormal nga pagtudlo nga mga higayon nakatabang nako nga makaangkon og mas maayo nga relasyon sa akong mga anak. Sa dihang kami naglingkod sa lamesa sa kusina nga nagmeryenda human sa eskwela, kami naghisgot unsa ang nahitabo sa ilang adlaw sa eskwelahan. Kasagaran usa kanila moingon nga usa ka higala moingon o kon sa unsay iyang gibati kon dunay mosulti o mobuhat og usa ka butang. Dayon ako mopakigbahin og personal nga pagpamatuod ug mohisgot kon unsay gibati sa akong anak kabahin sa sitwasyon. Sa akong hunahuna pinaagi sa dayag nga panagsultihanay kon ang mga bata relax ra, sila andam nga mohisgot sa importanting mga butang kon ang panginahanglan moabut tungod kay sila dunay pagsalig, nasayud nga ang ilang mga ginikanan maminaw.”

Alyson Frost, Greece

Pakigbinayloay ug Pagkig-istoryahanay

“Akong ihatud ang akong anak nga babaye sa eskwelahan sakay sa bus kada buntag, mao nga kami adunay daghang mga oportunidad nga magkaistorya. Karong bag-o lang, kami nakabantay og usa ka bana ug asawa nga nagkalalis. Milingi dayon ang akong mga anak nako ug naghulat nako nga mokomentaryo. Hinoon ako nangutana nila unsay ilang gibati sa unsay nahitabo. Miingon sila nako nga sila nagtuo nga ang usa ka lalaki kinahanglang dili gayud makig-istorya sa iyang asawa nianang paagiha. Human niana, kami nag-istoryahanay kabahin sa kaminyoon ug mga relasyon. Ang among 30 ka minutos nga biyahe sa bus nahimong hilabihan ka makapabayaw ug makapadasig.”

Mario Lorenz, Guatemala

Usa Ka Sirkulo sa Pag-amuma

“Ang akong asawa ug ako nakaamgo nga kami ang dunay unang responsibilidad sa pagtudlo sa among mga anak ug dili responsibilidad sa mga lider, apan kami mapasalamaton sa unsay ilang gibuhad ug kami motabang kutob sa among mahimo. Ang among ward dunay maayong mga lider kinsa nagtutok gayud sa mga kabatan-onan ug mga bata ug naningkamot pag-ayo sa pagtabang nila nga makakita sa ilang hingpit nga potensyal nga pinasikad sa unsay gibuhad sa mga ginikanan. Nakigkita ako sa bishop sa pipila ka mga okasyon, ug ako dunay maayo nga komunikasyon uban sa mga lider sa kabatan-onan ug sagad mangu-tana mahitungod sa akong mga anak ug sa ilang kauswagan. Ang kamatuoran nga kami kanunay nga maghisgot mahitungod sa kauswagan sa among mga anak nakatabang namo nga makasabut kon unsaon sa pagtabang sa matag usa kanila.”

Jesse N. Arumugam, South Africa

SI KRISTO NAGTUDLO SA BUNGTOD UG SA MGA PANIMALAY

“Ang Manluluwas

[mao] ang gamhanan nga magtutudlo. . . . Atong makita ang kadaghanan sa Iyang pangalagad mao ang pagtudlo. Ug gani hapit walay usa niana nga pagtudlo nga gihimo diha sa building sa simbahan. Ang Iyang pagtudlo gihimo diin dunay mga tawo. Didto sa mga highway ug sa mga dalan ug sa bungtod ug baybayon ug sa mga panimalay.”

Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, sa “Learning and Teaching in the Home and the Church—the Home” (2014 auxiliary training video), annualtraining.lds.org.

Kalig-on diha sa mga Kasulatan

“Ang pagtuon sa kasulatan nakatabang nako nga makat-on ni Kristo ug sa Iyang kinaiya aron nga ako mahimong sama Kaniya. Kini usab naghatag nako og mas dakong kabuhong sa Espiritu, nga naggiya nako ug nagtudlo nako unsaon paggamit niadtong mga butanga nga akong nakat-unan aron ako makaandam sa pag-atubang sa mga hagit sa kinabuhi ug sa mga tintasyon ni Satanas nga moabut nako. Kon wala kini nga panalangin sa akong kinabuhi ako nasayud nga ako mapakyas sa pagkab-ot sa akong potensyal isip anak sa Dios.”

Nathan Woodward, England

PAGKAT-ON DIHA SA SIMBAHAN: 10 ka mga Baruganan nga Kinahanglan nga Mahibaloan sa Matag Magtutudlo

Agig dugang sa pagpalig-on sa gahum sa pagkat-on ug pagtudlo diha sa panimalay, kita usab makapalig-on sa mga kasinatian sa klasrom diha sa simbahan. Kon ang mga magtutudlo mogamit niining 10 ka mga baruganan, sila makapalig-on sa pagkakabig sa mga kinabuhi niadtong ilang gitudloan.

1. Pakigtambag sa mga ginikanan, kinsa dunay unang tahas isip mga magtutudlo, sa pag-ila sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase, ug dayon motudlo niadto nga mga panginahanglan.
2. Pag-andam ug Pagtudlo pinaagi sa Espiritu. Pangita og mga pangutana ug mga kalihokan sa pagkat-on nga makapaaghat og panaghisgutan nga giniyahan sa Espiritu ug pag-amuma sa mga sakop sa klase sa espirituhanong paagi.
3. Pagtudlo sa mga tawo, dili ang mga leksyon.
4. Pagtutok sa importante nga mga doktrina sa ebanghelyo.
5. Pagtudlo og usa o duha ka importante nga mga baruganan pag-ayo kay sa maningkamot nga mahuman ang tanang mga materyal sa leksyon.
6. Pagdapit sa Espiritu pinaagi sa pagtugot sa matag usa nga moapil (tan-awa sa D&P 88:122).
7. Paglakip og gamhanan nga pagdapit sa pagbuhat—dili lamang usa ka butang nga mouli ug mobasa apan mopauli ug mosunod.
8. Pakigbahin sa imong pagpamatuod kabahin sa doktrina—sa katapusan sa klase ug kon ang Espiritu moaghat kanimo.
9. Pagsunod sa ebanghelyo, ug “ipahimutang sa kahusay” ang imong kaugalingong panimalay (tan-awa sa D&P 93:43–44, 50).
10. Pangita og mga paagi nga ang mga pagtulun-an magpadayon pinaagi sa dili pormal nga mga higayon sa matag adlaw nga pagpakabuhi.

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 2.1.1.
2. Gary E. Stevenson, sa “The Ward Council—We’re All in This Together” (2014 auxiliary training video), annualtraining.lds.org.
3. Jeffrey R. Holland, sa “Learning and Teaching in the Home and the Church—the Home” (2014 auxiliary training video), annualtraining.lds.org.

DIHA SA
IBABAW SA

Katubigan

Ako nangamuyo sa Langitnong Amahan nga mawala ang akong mga kabalaka ug kawalay paglaum, apan kon wala kining mga pagsulay, dili gayud unta ko makaabut sa “yuta nga saad” diin Iya ko nga gidala.

Ni Jon Warner

Mga unom ka bulan human ko makagradwar sa kolehiyo, misinati ko nga daling makulbaan, mga higayon sa kabalaka, ug mga kalit nga pagbati sa depresyon. Ako walay ideya kon asa gikan kining mga pagbati, apan kusog kining mga pagbati ug makadaut.

Naningskamot ko nga magpabiling naka-focus. Sa trabaho, bisan unsa nga bag-ong buluhaton makahatag og kabalaka nga dili ko mahimutang. Dili nako makontrol akong hunahuna, ug paspas kaayong mopitik akong kasingkasing nga naghunahuna ko daw kini mogawas sa akong dughan. Kini magpadayon sa pipila ka adlaw, ug inig-abut sa balay human og trabaho matag adlaw,

makatulog ko dayon sa sofa. Dili lang nako mamatik-dan, ang gabii milabay na ug laing adlaw na usab sa pagtrabaho.

Kini nga mga pagbati nagpadayon sulod sa pipila ka bulan, bisan nakakita nako og bag-ong trabaho ug nangayo og propesyonal nga tabang.

Matag buntag inig padulong sa trabaho mag-ampo ko og kalig-on aron lang mahuman ang adlaw ug makauli sa balay para sa akong asawa ug anak nga babaye. Wala nako makita ang kahumanan sa akong panlimbasug, ug kanunay gusto na nakong mohunong. Daghang mga adlaw nangamuyo ko sa langit og tabang samtang akong

mga mata napuno sa luha. Mas kinasingkasing ang akong pag-ampo sukad, naghangyo sa Langitnong Amahan sa pagtabang nako nga makasabut niining pagsulay ug mawala kini kanako.

Mibati ko nga nahisalaag sa kangitngit ug kawalay pag-laum kon dili nako mabati ang Espiritu. Apan sa higayon nga dasigon ko sa Espiritu gikan sa kawalay paglaum, makabaton ko og pagsalig nga magpadayon—bisan kon kini kutob lang sa akong sunod nga pag-ampo. Misalig ko sa akong Langitnong Amahan sobra pa kaysa pag-ampo inig-pangaon o sa kaswal nga pag-ampo matag gabii. Isip resulta, mas naduol ko Kaniya.

Gikuso-kuso sa mga Balud

Sa panahon sa akong mga kabalaka ug kawalay pag-laum, gibasa nako og balik ang asoy sa mga Jaredite nga mitabok sa “dako nga lawod” (Ether 2:25). Mahunahuna lang nako ang ilang grabeng kabalaka samtang misulod sila sa ilang mga kasko. Ang ilang panaw mahimong kuyaw, apan nasayud sila nga sila padulong sa “yuta nga pinili labaw sa tanan nga mga yuta” (Ether 2:15).

Sa ilang panaw, atong mabasa:

“Ug nahinabo nga ang Ginoong Dios misugo nga kina-hanglan nga adunay usa ka makusog kaayo nga hangin nga mohuyop diha sa ibabaw sa mga tubig, paingon sa gisaad nga yuta; ug sa ingon niana sila gikuso-kuso sa mga balud sa dagat pinaagi sa ka kusog sa hangin.

“Ug nahinabo nga sila sa daghan nga mga higayon nalubong diha sa mga kahaliladman sa dagat, tungod sa bukid nga mga balud nga mihasmag diha kanila, ug usab sa dako ug makalilisang nga unos nga nahitabo tungod sa kapintas sa hangin.

“. . . Sa diha nga sila giliyokan sa daghan nga mga tubig sila nangamuyo ngadto sa Ginoo, ug siya midala kanila pag-usab diha sa ibabaw sa mga tubig.

“Ug nahinabo nga ang hangin wala gayud mohunong sa paghuyop padulong sa gisaad nga yuta samtang sila diha sa mga tubig; ug sa ingon niana sila gipadpad ngadto pinaagi sa ka kusog sa hangin” (Ether 6:5–8).

Kini nga mga bersikulo nahimong personal alang kanako. Mibati ko nga naa ko sa akong kaugalingong kasko, uban sa hangin sa kabalaka ug sa mga balud sa depresyon nga naghasmag kanako ug gilumsan ko sa kinaladman sa kawalay sa paglaum. Sa dihang “giliyokan” ko ug nangamuyo sa Ginoo, makatunga ko sa ibabaw sa dagat apan naunlod ra usab dayon.

Akong gibasa pag-usab ang bersikulo 8: “Ang hangin wala gayud mohunong sa paghuyop *padulong sa gisaad nga yuta* . . . ug sa ingon niana sila gipadpad ngadto pinaagi sa ka kusog sa hangin” (emphasis gidugang). Dayon nakaamgo ko. Ang mismong hangin nga nakapahimo og

dagkong mga balud nga mipatidlom sa mga kasko nakapanalangin usab sa mga Jaredite sa ilang panaw. Ako nangamuyo sa Langitnong Amahan nga mawala ang akong mga kabalaka ug kawalay paglaum, apan kon wala kining mga pagsulay, dili gayud unta ko makaabut sa “yuta nga saad” diin Iya ko nga gidala.

Kini nga mga bersikulo nakapausab sa akong panglantaw sa kinabuhi. Ang akong kabalaka ug depresyon mipalig-on sa akong pagsalig sa Langitnong Amahan. Kon wala ang mga hangin ug balud, dili gayud unta ko makaila sa Dios sama niining paagiha—ug ang mga Jaredite dili gayud unta makaabut sa yuta nga saad.

Sa pagkakaran, pipila ka tuig human niini nga kasinatian, ang akong mga hangin sa kabalaka wala na mohuros ug ang mga balud sa depresyon mihunong sa paglumos nako. Apan kon mobalik man ang unos, ako mangamuyo sa Ginoo ug magmapasalamat, nasayud nga ang malinawon nga dagat dili makadala sa mga kasko ngadto sa gisaad nga yuta—kondili ang mga dagat nga giunos. ■
Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

AYAW PAGPAKAWALA OG PAGTUO

“Unsa kaha ang labing maayo nin-yong buhaton kon ang mga hagit sa pangisip o emosyon miabut kaninyo o sa inyong minahal? Labaw sa tanan, ayaw pagkawala og pagtuo sa inyong Amahan sa Langit, kinsa nahigugma kaninyo labaw pa sa inyong panabut. . . .

“Tinguhaa sa matinud-anon ang nasulayan na nga mga buhat sa pagpahinungod nga makadala sa Espiritu sa Ginoo sa inyong kinabuhi. Tinguhaa ang pagtambag niadtong naghupot sa mga yawe alang sa inyong espirituhanong kaayohan. Pangayo ug iba-handi ang mga panalangin sa priesthood. Moambit sa sakrament matag semana, ug mohupot gayud sa makapahingpit nga mga saad sa Pag-ula ni Jesukristo. . . .

“. . . Ang problema sa pangisip mamaayo sama nga mamaayo usab ang nabali nga mga bukog ug nagmasulub-ong kasingkasing. Samtang ang Dios nag-ayo niini, kitang tanan makatabang pinaagi sa pagkamanggiloy-on, dili mohusga, ug sa pagkamabination.”

Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha Ka mga Apostoles, “Sama sa Usa ka Sudlanan nga Nabuak,” *Liahona*, Nob. 2013, 40, 41, 42.

PAGKAKABIG UG
PAGKAUSAB SA

Chile

Ang unang mga bunyag nahitabo niadtong 1956. Karon ang Simbahan adunay 1 ka templo, 9 ka misyon, 74 ka stake, ug hapit 600,000 ka mga miyembro sa Chile.

Ni Néstor Curbelo

Church History Adviser, South America South Area

Sa 58 ka tuig sa ilang kasaysayan, ang mga miyembro sa Simbahan sa Chile nagpakita sa ilang abilidad nga usabon ilang padulngan, gipahiuon ang ilang kinabuhi sumala sa direksyon nga gitudlo sa mga propeta. Kini nga diwa nakatampo sa talagsaong pagtubo sa Simbahan sa milabayng tunga sa siglo. Karon, ang Chile adunay dul-an sa 600,000 ka mga miyembro, nakapahimo nga 1 sa matag 30 nga taga-Chile miyembro sa Simbahan.¹

Usa ka Apostol Mibisita Chile

Niadtong 1851, si Elder Parley P. Pratt (1807–1857) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miabut sa Valparaíso uban sa tuyo sa pag-establisar sa Simbahan. Hinoon, siya ug ang iyang mga kompanyon dili makasulti og Spanish, sila wala kaayoy pinansyal nga mga kapanguhaan, ug ang nasud kulang sa kagawasan sa relihiyon, mao nga wala nila ma-establisar ang Simbahan.

Mga magtutudlo ug ang ilang mga estudyante sa ikaupat nga grado sa eskwelahan nga gipanag-iya sa Simbahan ang Colegio A. D. Palmer, circa 1966.

Si Elder Pratt mirekomendar ni Presidente Brigham Young (1801–77): “Ang Basahon ni Mormon ug pipila sa baratuhong mga publikasyon kinahanglan hubaron sa Spanish ug i-impronta, ug dayon isangyaw ang ebanghelyo niining nasud samtang ang tawo nga naghupot sa Priesthood magdala og butang nga ilang mabasa—bisan gani kadtong mga sinulat nga adunay mga saad sa Dios, mga pag-ampo ug pagtuo sa karaang panahon, ug ang gahum ug Espiritu sa Dios nga nagtabang kanila nga mapahiuli ang balay ni Israel.”²

Ang Simbahan Giestablisar

Bisan pa sa unang paningkamot ni Elder Pratt, sobra sa 100 ka tuig ang milabay una pa ang Simbahan permanen-ting naestablisar sa Chile. Niadtong 1956, sila si Elder Joseph Bentley ug Verle Allred gipadala gikan sa Argentina Mission sa pagsangyaw sa ebanghelyo sa Chile, karon aduna nay mas dakong kagawasan sa relihiyon. Sa Santiago, kini nga mga misyonaryo gisuportahan sa pamilyang Fotheringham, mga miyembro nga mibalhin gikan sa Panama ug naglaum nga ang mga misyonaryo moabut.

Ang unang mga bunyag sa Chile gipahigayon niadtong Nobyembre 25, 1956, sa usa ka pool sa country club sa Santiago. Si Elder Allred mihinumdom, “Miadto mi sa country club sa wala pa mosubang ang adlaw ug nagpahigayon og tulumanon nga may pag-ampo ug mubong mga pakig-pulong. Mituslob ko sa tubig uban ni Brother Garcia; giuna nako siya pagbunyang, ug dayon walo ka tawo human niya. Kini espesyal kaayo nga okasyon. Ang among pagbati dili gyud makalimtan. . . . Kini nga mga miyembro mao ang mga pioneer sa Simbahan sa Chile ug nagtuo ko nga silang tanan magpabiling matinud-anon hangtud sa kamatayon: ang mga García, ang mga Saldaño ug si Sister Lanzarotti.”³

Ang Pag-call sa mga Lider

Niadtong Pebrero 1959, si Spencer W. Kimball (1895–1985) sa Korum sa Napulog Duha Ka mga Apostoles mibisita sa Chile ug mihatag og gibug-aton sa panginahanglan sa pagpalambo sa lokal nga pagpangulo. Usa sa unang lokal nga mga lider mao si Carlos Cifuentes, kinsa magtatambag sa presidente sa misyon, si Robert Burton. Si Elder Julio Jaramillo, kinsa sa wala madugay nahimong Area Seventy

ug presidente sa templo, misaysay niining kasinatian: “Akong nadawat ang akong unang impresyon ni Brother Cifuentes sa dihang gidapit ko sa usa ka miting sa priesthood human sa akong bunyag. Sa pagsugod sa miting, misaka siya sa pulpito ug ang butang nga ako lang nakita mao ang iyang hugaw, itom nga mga kuko. Naghunahuna ko, ‘Nganong kining tawhana nag-conduct og miting uban sa presidente sa misyon nga hugaw ang mga kamot?’ Hangtud nga siya namulong ug akong nakalimtan ang tanan sa dihang akong nabati ang iyang espiritu. Gamit ang yanong mga pulong siya nakapamulong og lawom nga mga konsepto ngari kanamo. Siya usa ka mekaniko sa dagkong mga makina ug matag Sabado, gabii na siyang mahuman, dayon limpyuhan iyang mga kamot, apan tungod kay gamay lang ang

Nagkomentaryo sa programa sa edukasyon, si Elder Eduardo A. Lamartine, kanhi Area Seventy ug kasamtangang history adviser sa Simbahan sa Chile mipahayag, “Ang mga eskwelahan sa Chile adunay dako nga impluwensya sa akademik ug espiritwal nga pagbansay sa liboan ka mga batan-on, ug kini nakatabang sa pagpangandam sa mga lider ug misyonaryo sa misunod nga katuigan.”⁵

Ang programa sa seminary ug institute nagsugod sa Chile niadtong 1972. Sa sinugdanan, ang mga estudyante nagsunod sa programa sa home-study nga adunay sinemana nga mga klase. Sa wala madugay, mas daghang klase ang naorganisar. Kini nga mga programa nakapanalangin sa mga batan-on sa nasud ug nakatabang nila sa pagpangandam alang sa pagserbisyo isip full-time nga

1851: Si Elder Parley P. Pratt mibiyaha ngadto sa Valparaiso apan wala makaestablisar sa Simbahan sa Chile

► 1926: Si Elder Melvin J. Ballard, atol sa miting sa pagpamatuod, nanagna sa umaabut nga pagtubo ug kalig-on sa Simbahan sa South America

► 1956: Ang unang mga misyonaryo, silang Joseph C. Bentley ug Verle M. Allred, miabut sa Santiago; ang unang mga bunyag gipahigayon

kapanguhaan nga naa sa iyang shop wala niya matangtang ang tanang grasa. Diha-diha dayon nakakat-on ko nga dili mohukom sa mga tawo sumala sa ilang panagway apan sa paghatag kanila og bili kon si kinsa gyud sila.”⁴

Paglig-on sa Nagtubo nga Henerasyon

Niadtong mga 1960 ug mga 1970, ang Simbahan sa Chile wala lang malig-on tungod sa nagkadaghan nga sinati nga mga lider sa pagpangulo apan sa bag-ong mga programa sa pagtukod ug sa edukasyon usab. Kini naglakip sa pagtukod og mga simbahan uban sa pag-establisar og mga eskwelahan nga gipanag-iya sa Simbahan, mga seminary, ug institute.

Niadtong Marso 1964, ang unang duha ka eskwelahan sa elementarya nga gidumala sa Simbahan natukod sa Chile. Sa katapusan pipila pa ka mga eskwelahan ang giablihan, ug ang na-enroll misobra og 2,600 ka mga estudyante. Sa hinapos sa mga 1970 ug sayo sa mga 1980, aduna nay paigo nga mga eskwelahan sa publiko, ug ang Simbahan mipahibalo sa pagsira sa mga eskwelahan sa Chile.

Ang institute of religion sa Temuco mao ang usa sa 50 ka mga institute sa Chile.

Si Presidente Gordon B. Hinckley namulong sa 48,000 ka Chilean nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw niadtong 1996 sa komperensya sa Santiago.

mga misyonaryo. Si Elder Eduardo Ayala, kanhi sakop sa Seventy, usa sa unang magtutudlo sa seminary ug sa kaulahian mitrabaho sa Church Educational System sa Chile. Siya miingon, “Ang Ginoo mipili sa mga batan-on kinsa anaa nianang panahona ug daghan kanila nahimong mga returned missionary ug epektibong mga lider nga may maayong mga pamilya. . . . Alang kanako, ang seminary ug institute mao ang paagi sa kaluwasan atol sa panahon sa grabeng kagubot sa among nasud ug mapasalamaton ko nga ako gitawag sa pagtrabaho sa sistema sa edukasyon.”⁶

Ang Unang Stake

Niadtong Nobyembre 19, 1972, si Elder Gordon B. Hinckley (1910–2008), kanhi sakop pa sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, mi-organisar sa Santiago Chile Stake, uban ni Carlos Cifuentes isip presidente.

Ang pagpangandam alang sa stake nagpakita sa kinaiya sa mga Santos sa Chile ug sa ilang kaandam sa pagsunod sa mga propeta. Si Elder Hinckley miabut sa Chile nga mas sayo og pipila ka bulan aron pag-organisar sa stake. Apan

human sa paghimo og mga interbyu, wala kini madayon. Nianang higayona, daghang mga tawo ang nagkaproblema sa pinansyal, ug pipila sa mga miyembro naglisud sa pagsunod sa balaod sa ikapulo.

Si Elder Hinckley mipasabut, “Mibalik ko paglabay sa unom ka bulan, ug samtang nag-interbyu ko, akong nakita nga nagkalig-on ilang pagtuo; sila mibalik sa pagkamatinuoron ngadto sa Ginoo, ang stake naorganisar, ug sukad niadto sila padayon nga nagtubo ug naglambo.”⁷

Mga Pioneer diha sa may Utlanan

Karon adunay duha ka stake sa Arica, ang pinaka amihanang siyudad sa Chile. Ang istorya ni Gladys ug Juan Benavidez, ang unang mga kinabig sa Arica, nagpakita sa diwa sa pioneer ug sa balaan nga impluwensya sa pag-establisar sa Simbahan sa tibuok Chile.

Si Brother Benavidez unang nasayud sa Simbahan niadtong 1961 sa dihang ang hangin mipadpad og mga papel padulong kaniya: “Kini mga pahina sa *Reader’s Digest Selections* nga may artikulo nga naghisgot pag-ayo kabahin

sa ‘Mga Mormon’, naghulagway sa ilang kinabuhi ug pagtuo,” siya miingon.

Wala madugay, grabe siyang nagkasakit nga kinahanglang tambalan sa Santiago. “Samtang anaa didto, mibisita ko sa akong igsoong babaye ug nasayran nga siya namiyembro sa Simbahan,” siya miingon. “Iya kong gidapit sa usa ka espesyal nga komperensya. Samtang naminaw ko sa pangbukas nga pag-ampo ug sa hunahuna nagsunod sa mga pulong, mibati ko og dakong kalipay sa akong tibuok lawas ug miila sa impluwensya sa Espiritu Santo. Sa pagtapos sa komperensya, ang mga misyonaryo midala nako

ug mi-establisar sa gobyerno nga Marxist. Ang mga miyembro sa Simbahan nag-antus tungod sa kanihit sa pagkaon ug medisina, kanunayng bugal-bugalan ang mga misyonaryo, ug negatibo nga pagtagad sa media.

Niadtong 1973, ang krisis sa pinansyal ug sosyal misangput sa pag-ilog sa militar sa pangagamhanan ug pagkadiktador nga milungtud hangtud 1990. Bisan tuod ang Chile mauswagong nga demokrasya karon, kadtong milabay nga duha ka dekada nahimong lisud nga panahon para sa mga miyembro. Ang mga grupo nga supak sa pagkadiktador sa militar miatake sa mga chapel ug sa mga

1957: Ang Simbahan opisyal nga giila sa Chile

1960: Grabe nga linog ang nahitabo sa Concepción; ang Simbahan mipadala og humanitarian nga tabang

► *1961: Ang Chilean Mission naorganisar uban ni Asael Delbert Palmer isip presidente*

1962: Ground-breaking para sa unang meeting-house sa LDS nga nahitabo sa Santiago

aron sa pakiglamano sa visiting authority, si Elder Ezra Taft Benson (1899–1994), kanhi sakop pa sa Korum sa Napulog Duha.”

Si Brother Benavidez mibalik sa Arica ug mipakigbahin sa iyang mga kasinatian ngadto sa iyang hinigugma, si Gladys Aguilar, kinsa iyang asawa karon. Paglabay sa duha ka adlaw, nakakita si Gladys og duha ka misyonaryo nga miagi sa ilang balay. “Dali-dali namo silang gipangita,” miingon si Brother Benavidez. “Niadtong Hulyo 1, 1961, nabunyagan mi, uban sa pamilya sa akong asawa. Karon kami adunay mga anak ug apo diha sa Simbahan. Mapasalamaton kaayo ko sa Ginoo alang niadtong hangin nga mipadpad sa impormasyon kabahin sa Simbahan padulong sa akong mga kamot.”⁸

Usa ka Panahon sa Pagsulay

Niadtong eleksyon sa 1970, si Dr. Salvador Allende nahimong presidente

miyembro tungod kay abi nila ang Simbahan nagrepresentar sa interes sa gobyerno sa Estados Unidos. Si Elder Ayala, presidente sa stake niining panahona, miingon, “Kami nakigkita sa mga General Authority, ug sila moingon namo, ‘Palihug, gamit og kaalam, pag-ampo kanunay, pagbuhat sa matarung, aron ang mga miyembro magpabiling husay diha sa kongregasyon.’”⁹

Bisan pa sa kalisud sa pinansyal ug sa politikal nga pagsupak nga nakapabahin sa mga tawo sa Chile sa sayong bahin sa mga 1980, ang Simbahan paspas nga nagtubo. Sa mga 1970 ug 1985, ang gidaghanon sa mga miyembro sa Chile misaka gikan sa 15,728 ngadto sa 169,361.

Ang Santiago Temple

Niadtong 1980, ang mga Santos napanalanginan sa pahibalo nga usa ka templo ang tukuron sa Santiago, Chile.

“Isip usa ka batan-ong lalaki nga 12 anyos, ako nakadungog ug diha-diha dayon nasayud nga ang mensahe sa ebanghelyo tinuod. Kwarentay sayis na ka tuig ang milabay, nga sa kinatibuk-an niini ako napanalanginan, salamat sa mapahinungurong buhat sa daghang mga lider kinsa nagbuhat kutob sa ilang mahimo. Sa pagpakig-ilaila ug pagpakigbahin sa bag-o nga henerasyon, mibati ko og kalipay ug pagsalig nga ang Ginoo padayon nga mopanalangin niini nga nasud samtang nagkalapad ang panan-awon sumala sa nakita sa mga propeta kabahin sa Chile.”¹²

Elder Jorge F. Zeballos, sakop sa Seventy gikan sa Chile

Sa dihang si Presidente Spencer W. Kimball mipahinungod sa lote sa templo, siya luya na kaayo; apan ang iyang presensya nagpakita sa iyang gugma alang sa mga Santos sa South America, nga iyang nakatrabaho sukad 1959. Si Sister Adriana Guerra de Sepúlveda, kinsa mao ang tighubad para kang Sister Kimball sa kalihokan, miingon, “Sa dihang akong nakita ang propeta, gamay kaayo nga tawo nga daw anghel ang panagway, nakahilak ko ug wala makahunahuna og mga pulong nga isulti ngadto kaniya. Mao kadto ang akong unang higayon nga makatapad sa buhi nga propeta. Ang makita ang tigpama-ba sa Ginoo dinhi sa

lider ug nagdumala sa pag-organisar og usab, paghunong, ug pag-usa sa gatusang mga ward ug dinosena nga mga stake. Kining pag-organisar og usab ug pagbansay gikinahanglan tungod sa paspas nga pagtubo sa Simbahan sa nasud. Ang iyang pagpangulo nakatabang sa paglig-on sa mga unit ug nag-andam sa Simbahan sa Chile para sa umaabot.

Dugang pa, si Elder Holland mihimo og importanteng koneksyon sa Chile. Si Elder Carl B. Pratt sa Seventy, usa ka magtatambag sa Area Presidency, mihulagway sa pipila niining importante nga mga relasyon: “Si

1972: Ang unang stake sa Chile giorganisar sa Santiago

1977: Sa Santiago, ang unang komperensya sa area gipahigayon uban ni Presidente Spencer W. Kimball ug ubang anaa nga mga General Authority

◀ 1981: Giestablisar ang missionary training center sa Santiago

◀ 1983: Si Presidente Gordon B. Hinckley mipahinungod sa Santiago Chile Temple

yuta ug diha sa akong nasud usa ka butang nga talagsaon gayud.”¹⁰

Ang templo gipahinungod niadtong 1983, nahimo nga ikaduha sa South America ug ang una sa nasud nga Spanish ang pinulongan.

Si Elder Jeffrey R. Holland sa Chile

Niadtong Agosto 2002, ang Unang Kapangulohan mi-assign sa duha ka sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa pagdumala sa duha ka mga area sa Simbahan: si Elder Dallin H. Oaks gi-assign sa Pilipinas, ug si Elder Jeffrey R. Holland sa Chile. Ang pangalagad ug impluwensya ni Elder Holland samtang anaa sa Chile dili masukod, ug ang epekto niini magpabalina sa daghang henerasyon.

Ang gihatagan og gibug-aton ni Elder Holland mao ang pagsangkap og ehemplo sa paggiya sa pamaagi sa Ginoo. Siya mitabang sa pagbansay og bag-ong mga

Agi og tubag sa linog niadtong 2010, ang mga batan-on ug adult nga mga Chilean, ang Mormon Helping Hands, nag-impake og mga hygiene kit.

PAGTUBO SA SIMBAHAN SA CHILE

ANG SIMBAHAN SA CHILE

Mga ward ug branch: 622
 Mga Stake: 74
 Mga Misyon: 9
 Mga Templo: 1 (aduna pay
 1 nga gipahibalo)
 Mga Sentro sa
 Family History: 99

◀ 1990: Elder Eduardo Ayala, gikan sa Chile, gitawag ngadto sa Ikaduhang Korum sa Seventy

◀ 2002: Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles gitawag isip Presidente sa Chile Area

▶ 2008: Elder Jorge F. Zeballos, gikan sa Chile, gitawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy

2009: Ang Concepción Chile Templo gipahibalo

Elder Holland miestablisar og suod nga relasyon ni Ricardo Lagos [presidente sa Chile] ug sa iyang asawa; sila mihimo og pipila ka mga proyekto sa pagtabang sa katawhan. Si Elder Holland nakaila sa Apostolic Nuncio [taas nga ranggo nga opisyal sa Katoliko] ug sa ubang importante nga mga tawo sa Chile.”¹¹

Pagsalig sa Umaabut

Ang mga paningkamot nila Elder Parley P. Pratt ug Jeffrey R. Holland, ang mga sakripisyo sa una nga mga misyonaryo kinsa miabut sa Santiago, ang dedikasyon sa mga lider sama ni Carlos Cifuentes ug sa ubang una nga mga pioneer sa Chile, inubanan sa hugot nga pagtuo ug pagpahinungod sa gatasan kalibo kinsa nagpamiyembro sa Simbahan sa sobra katunga sa siglo nakatukod og lig-on nga pundasyon alang sa Simbahan sa Chile. Karon ang nasud panimalay sa usa ka templo (adunay laing templo nga gipahibalo), missionary training center, 9 ka misyon, ug 74 stake. Ang umaabut walay kinutuban sa espirituhanon nga buhat sa pagdapit sa tanan sa pagduol ngadto kang Kristo. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa *Deseret News 2013 Church Almanac*, 454.
2. *Autobiography of Parley P. Pratt*, ed. Scot Facer Proctor ug Maurine Jensen Proctor (2000), 504.
3. Verle Allred, sa Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile Sur*, vol. 1 (2008), 6.
4. Julio Jaramillo, sa Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile*, vol. 1 (2006), 4–5.
5. Eduardo Adrian Lamartine Aguila, makasaysayanong summary nga gihatag ngadto sa tagsulat, Nob. 2013.
6. Eduardo Ayala, sa Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile*, vol. 1 (2006), 44, 45.
7. Gordon B. Hinckley, sa Rodolfo Acevedo A., *Alturas Sagradas: Templo de Santiago de Chile*, 100.
8. Néstor Curbelo, “Blossoming in the Desert,” *Church News*, Nob. 9, 1996, 8–9.
9. Eduardo Ayala, sa Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile*, vol. 1 (2006), 33.
10. Adriana Guerra de Sepúlveda, sa Néstor Curbelo, *LDS in South America: Chile* (2006), 16.
11. Carl B. Pratt, sa Néstor Curbelo, *Colombia: investigación histórica*, vol. 1 (2010), 16.
12. Jorge F. Zeballos, diha sa sulat nga gipadala ngadto sa tagsulat, Ene. 2014.

Ni Carol F. McConkie

Unang Magtatambag
sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa
Young Women

KAISUG SA **PAGPILI NGA MAGMALIGDONG**

Unsay atong matudlo sa atong mga anak nga makatabang nila nga makabaton og kaisug sa pagpili nga magmalidong sa kalibutan nga mobiyay-biay nila sa mahiyason nila nga mga pagpili?

Nganong ang kaligdong importante kaayo? Nganong ang sidsid, liab [neckline], o ang T-shirt mahinungdanon ngadto sa Ginoo? Ako inahan sa lima ka anak nga mga babaye ug duha ka anak nga mga lalaki, ug kon mahunahuna ninyo, ang hilisgutan sa kaligdong usahay mahisgutan. Apan sulod sa katuigan, akong nakat-unan nga ang kaligdong labing maayo nga matudlo pinaagi sa pagtudlo sa doktrina ug mahimong positibong ehemplo. Ang doktrina makatabang sa atong mga anak nga makasabut nganong ang kaligdong importante kaayo, ug ang atong ehemplo mopakita sa mga panalangin sa kaligdong sa malipayong paagi.

Unsa ang Kaligdong?

Ang kaligdong usa ka baruganan nga hinatag sa Dios nga makatabang nato sa pagkat-on sa paggamit sa atong mga lawas sa maayong paagi sa atong mortal nga kinabuhi. Ang kahulugan sa kaligdong diha sa *Matinud-amon sa Tinuhoan* mao “Ang kinaiya sa pagkamapainubsanon ug pagkadesente sa sininaan, pamustura, pinulongan, ug pamatasan.”¹ Ang kaligdong dili mapasigarbuhon o manghambog. Ang mga tawo nga ligdong dili mogamit sa ilang mga lawas o sa ilang mga kinaiya sa pagtinguha og pagtugot sa kalibutan o mokuha og atensyon ngadto sa ilang tinuod o gitinguhang mga kalampusan o sa madanihong mga hiyas.

Palihug hinumdumi nga ang mga baruganan sa kaligdong magamit sa mga lalaki ug babaye, mga anak nga lalaki ug babaye, ug hinumdumi nga bisan kon kita motudlo ug mopakita og kaligdong, dili gayud nato ipanghinaraut kadtong nagpili nga mosul-ob og mubong mga sayal o “lain-lain ang kolor sa buhok ug nagsul-ob og daghang singsing.”² Kita kanunay magpakita og kalooy ug sama kang Kristo nga gugma para sa indibidwal samtang kita magpabiling maunungon ngadto sa mga sumbanan nga gihan-ay sa Ginoo.

Ako mopamatuod nga ang pagpili nga atong gihimo aron mopakita ug molihok nga ligdong nagpasabut og maayo nga kita nakasabut sa atong pagkatawo isip mga anak sa Dios ug kita mipili nga mobarug sa balaan nga mga dapit.

Ganahan kaayo ko niining kasulatan: “Wala ba kamo masayud nga kamo templo sa Dios, ug nga ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha sa sulod ninyo? . . . Ang templo sa Dios balaan, ug kanang temploha mao kamo” (1 Mga Taga-Corinto 3:16–17). Ang atong mga lawas mao ang templo sa atong mga espiritu. Ngadto niining lawasnong templo nga atong gidapit ang pagpakig-uban sa Espiritu Santo. Nagtuo ko nga kon kita mopili sa pagsul-ob og tarung nga sinina ug magbinuotan, *kita nagpakita ug nagkinabuhi sa atong pagpamatuod* kabahin sa Dios ang Amahan sa Kahangturan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo. Mosaksi kita pinaagi sa atong pisikal nga panagway nga kita mga disipulo ni Kristo ug kita nagsunod sa Iyang ebanghelyo.

Nganong ang Kaligdong Importante?

Kita nagpuyo sa kalibutan sa maayo ug dautan, ug ang pisikal nga lawas mahimong gamiton para sa matarung o sa dautan nga mga katuyoan. Apan kita nasayud nga ang atong bililhon nga mga lawas gasa gikan sa Dios ngari kanato. Kini sagrado. Si Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo, “Kadtong nasayud ug nakasabut sa plano sa kaluwasan, ang paghugaw sa lawas usa ka lihok sa pagrebelde [tan-awa sa Mosiah 2:36–37] ug paglimud sa atong tinuod nga pagkatawo isip mga anak sa Dios.”³ Kita mipili sa pag-atiman ug pagprotektar sa atong mga lawas aron kita mahimong mga instrumento sa mga kamot sa Dios sa pagdala sa Iyang mahimayaong mga katuyoan (tan-awa sa Alma 26:3). Kon kita nagtinguha nga mobarug para sa Manluluwas ug mobuhat sa Iyang buhaton, kinahanglang mangutana ta sa atong kaugalingon,

Kon ang Manluluwas nagbarug tupad kanato, komportable ba kita sa sinina nga atong gisul-ob?

Ang kaligdong sa pagsinina, panagway, hunahuna, ug kinaiya mao ang ebidensya nga kita nakasabut sa mga pakigsaad nga atong gihimo nga mopanalangin kanato, moprotektar kanato, ug mohatag nato og gahum sa pagpangandam nga makabalik sa Iyang presensya. Sa dihang kita gibunyagan, migawas kita sa kalibutan ug misulod sa gingharian sa Dios. Ang tanan kinahanglang lahi para nato. Si Elder Robert D. Hales sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo: “Pinaagi sa pagpili nga maanaa sa Iyang gingharian, kita mibulag—wala mopalayo—sa atong kaugalingon sa kalibutan. Tarung ang atong sininaan, putli ang atong hunahuna, limpyo ang atong pinulongan.”⁴

Ang kaligdong usa ka baruganan nga makatabang nato nga luwas diha sa dalan sa pakigsaad samtang kita naglambo padulong sa presensya sa Dios. Ang kaligdong sa pagsinina ug panagway ug panghunahuna ug sa kinaiya makatabang sa pag-andam nato sa paghimo ug pagtuman sa sagradong mga pakigsaad sa templo. Sa pagpanalangin ug pagprotektar nila ni Adan ug Eva, ang Dios mihatag kanila og sinina nga panit aron ilang masul-ob sa wala pa sila gipagawas sa tanaman. Sa sama nga paagi, ang Dios naghatag kanato og tabon nga mga pakigsaad isip panalipod sa pagka-mortal, nga gisimbolohan sa atong sagradong mga temple garment.

Unsa ang mga Panalangin sa Kaligdong?

Unsay atong matudlo sa atong mga anak nga makatabang nila nga makabaton og kaisug sa pagpili nga magmaligdong sa kalibutan nga mobiyat-biyat nila sa ilang mga putli ug mahiyasong mga pagpili? Ila bang nakita nga atong gigamit atong lawas aron makakuha og atensyon o sa paghimaya sa Dios?

Ang kaligdong sa hunahuna, pulong, panagway, ug kinaiya makatabang nato nga makabaton sa tulo ka makapahimo ug makapahalangdon nga mga panalangin.

1. Ang kaligdong nagdasig sa kanunay nga pagpakig-uban sa Espiritu Santo. Si Elder Hales mitudlo, “Ang tarung nga sininaan [kaligdong] mahinungdanon sa pagkatakus alang sa Espiritu.”⁵

Atong tabangan atong mga anak nga makasabut nga dili sila mobuhat og bisan unsa nga maghikaw kanila “sa dili mahulagway nga gasa sa Espiritu Santo” (D&P 121:26). Tabangi sila nga masayud nga ang bililhon ug gamhanang espirituhanong mga gasa anaa sa Iyang sagradong pagpakig-uban. Ang Dios misaad, “Ako mohatag

nganha kanimo sa akong Espiritu, nga mohatag og kahayag sa imong hunahuna, nga mopuno sa imong kalag uban sa hingpit nga kalipay; . . . Pinaagi niini ikaw masayud, sa tanan nga bisan unsa nga mga butang nga ikaw nagtinguha kanako, diin kalabut ngadto sa mga butang sa pagkamatarung, diha sa hugot nga pagtuo nagtuo ngari kanako nga ikaw makadawat” (D&P 11:13–14). Kahibalo, kaalam, ug pagpamatuod; hingpit nga kalipay, kalinaw ug kalipay—kini mao ang pipila sa dagkong mga panalangin nga atong masaad sa atong mga anak samtang kita modapit kanila nga magkinabuhi nga may kaligdong ug takus sa Espiritu Santo.

Usa sa mga hagit sa tarung nga sininaan mao nga ang uso ug ang gidawat nga sosyal nga pamatasan kanunay mag-usab-usab. Ang mga sumbanan sa Ginoo dili gayud mausab. Tudloi ang mga batan-on nga mahimong sensitibo sa Espiritu samtang sila magpili kon unsay isul-ob, isulti, ug buhaton. Samtang sila nagkinabuhi nga maduol sa Espiritu, dili sila kinahanglan nga mosunod sa kalibutan.

Ang atong mga anak nakadawat sa gasa sa Espiritu Santo, ug sila nagsubay sa dalan sa pakigsaad padulong sa templo ug mopabalik kanila ngadto sa presensya sa Dios. Nagkinahanglan sila kanato nga mopasalig kanila ug ipakita kanila nga sila magiyahan, maprotektahan, mahupay, ug maputli samtang sila magkinabuhi nga takus sa Espiritu Santo.

2. Kita makatudlo sa atong mga anak nga ang tarung nga panagway ug batasan makaprotekta nato gikan sa makadaut nga mga impluwensya sa kalibutan. Usa sa labing malinglahon nga hinagiban nga gigamit batok kanato mao ang kinaiya nga gidawat na sa katilingban nga

Tudloi ang mga batan-on nga mahimong sensitibo sa Espiritu samtang sila magpili kon unsay isul-ob, isulti, ug buhaton. Samtang sila nagkinabuhi nga maduol sa Espiritu, dili sila kinahanglan nga mosunod sa kalibutan.

ang moralidad kinaaraan. Ang kaligdong usa ka panalipod batok sa ingon nga dautang mga impluwensya ug proteksyon sa kaputli ug hiyas. Paminawa kining mga pulonga sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*: “Sa dili pa ang kaminyoon, . . . ayaw paghimo og bisan unsang butang . . . makapukaw sa sekswal nga mga pagbati.”⁶ Ang dili tinarung nga panagway ug batasan sa kasagaran makapukaw sa sekswal nga mga pagbati ug mawala ang mga babag ug makaagni og dugang tintasyon nga makapasupak sa balaod sa kaputli.

Si Elder Hales mitudlo: “Ang tarung nga sininaan [kaligdong] anaa sa sentro sa pagkaputli ug pagkamahiyason, sa hunahuna ug sa buhat. Sa ingon, tungod kay naggiya ug nag-impluwensya kini sa atong mga hunahuna, kinaiya, ug mga desisyon, ang tarung nga sininaan [kaligdong] anaa sa tunga sa atong pamatasan.”⁷ Itudlo ug ipakita ang kaligdong aron pagtabang sa atong mga batan-on nga maandam sa pagpanalipod ug pagprotektar sa gahum sa paglalang nga anaa kanila. Tabangi sila nga himoong sa grado ug ipreserbar ang pagpahayag og gugma tali sa bana ug asawa diha na sa kaminyoon.

3. Ang kaligdong makapahimo kanato nga “mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon” (Mosiah 18:9). Ang Manluluwas mitudlo: “Ipakita ninyo ang inyong kahayag aron kini moiwag sa kalibutan. Tanawa Ako mao ang kahayag diin kamo mopakita” (3 Nephi 18:24). Kita adunay balaang sugo nga mahimong kahayag sa kalibutan, sa pagpakita og kalipay sa pagsunod sa ebanghelyo, sa pagtudlo sa pagkamatarung, ug sa pagtukod sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Matag usa kanato nagpakita sa Kahayag ni Kristo kon kita maligdong ug putli ug mosunod sa mga sugo. Ang kaligdong mao ang saksi sa atong pagpamatuod sa Manluluwas ug sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Hilabihang kanindot ug kabulahan kinsa kadtong nagiyahan sa Espiritu Santo, kinsa nanalipod sa ilang kaugalingon sa pagkakalibutanon, ug kinsa nagbarug isip saksi sa Dios ngadto sa kalibutan. Ug bulahan kadtong nagpakita ug nagtudlo sa doktrina kabahin sa kaligdong para sa tanang mga anak sa Zion.

Samtang kita nakigsaad sa pagsunod sa Manluluwas ug nagtinguha sa pagdawat sa kahingpitan sa mga panalangin sa Iyang Pag-ula sa atong kinabuhi, adunay usa lang ka saput nga mahinungdanon. Si Moroni mirekord, “Pagmata, ug bangon gikan sa abug, . . . oo, ug isul-ob ang *imong matahum nga mga saput*, O anak nga babaye sa Zion; . . . nga ang mga pakigsaad sa Amahan sa Kahangturan . . . mahimo nga matuman” (Moroni 10:31; emphasis gidugang).

Ang matahum nga mga saput mao ang mga kupo sa pagkamatarung, sul-ubon niadtong nagtuman sa ilang mga pakigsaad. Giandam ba nato atong mga anak sa pagsul-ob niining matahum nga mga saput?

Ako mopamatuod nga ang kaluwasan anaa kang Kristo ug kadtong nagtuman sa ilang mga pakigsaad “makabaton og hingpit nga kahibalo sa ilang kamaya, ug sa ilang pagkamatarung, ingon nga gisul-uban sa kaputli, oo, gani sa kupo sa pagkamatarung” (2 Nephi 9:14). ■

Gikan sa usa ka pakigpulong nga gihatag niadtong Mayo 2, 2013, sa Brigham Young University Women's Conference.

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Matinud-anon sa Timuhoan: Usa ka Pakisayran sa Ebanghelyo* (2004), 67.
2. Jeffrey R. Holland, “Israel, Israel, God Is Calling” debosyon sa Church Educational System, Sept. 9, 2012, cesdevotionals.lds.org.
3. David A. Bednar, “Kita Nagtuo sa Pagkaputli,” *Liahona*, Mayo 2013, 43.
4. Robert D. Hales, “The Covenant of Baptism: To Be in the Kingdom and of the Kingdom,” *Liahona*, Ene. 2001, 8.
5. Robert D. Hales, “Tarung nga Sininaan: Balaang Pagtahud alang sa Ginoo,” *Liahona*, Ago. 2008, 18.
6. *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (2011), 36.
7. Robert D. Hales, *Liahona*, Ago. 2008, 19.

ANG AKONG PAG-AMPO DIHA SA AMIHANANG DAGAT

Sa dihang 17 anyos ko, kami nagpuyo sa usa ka isla sa southern Norway nga gitawag og Andabeløy. Ang akong amahan nakabig sa Simbahan sa Andabeløy, ug nabunyagan ko sa dagat didto.

Mangingisda ko nianang panahona ug sinati pag-ayo sa pagmaniobra sa bangka. Gihatag sa akong amahan ngari nako ang responsibilidad sa among maritime taxi service nga gamiton sa mga lumulupyong sa dapit.

Usa ka adlaw niadtong 1941 gitawagan mi sa usa doktor sa Flekkefjord, ngadto sa amihan. Usa ka babaye nga nagpuyo og mga duha ka oras ang gilay-on sakay sa bangka nagkinahanglan diha-diha dayon og medikal nga pagtagad. Si Dr. Hoffman nangutana kon madala

ba nako siya didto aron makita ang babaye, apan ang akong ginikanan nabalaka sa dakong unos sa Amihanang Dagat. Mihukom mi sa pagampo, naghangyo sa Langitnong Amahan unsay buhaton. Nakadawat mi og tubag nga kinahanglan ko nga moadto.

Sa dihang akong gimaniobra ang *Tryg*, ang akong 31 ka pye (10 m) nga bangka sa pagpangisda, ngadto sa dagat, ang panahon ngil-ad ug dagko ang mga balud. Human og hapit sa doktor, gisugdan nako og subay ang fjord ngadto sa dagat. Kami mobiyahe paingon sa usa ka komunidad nga amihan sa Lista, nahimutang sa batoon nga habagatang baybayon sa Norway—inila sa unuson nga panahon ug sa natanggong

nga mga gubang barko.

Akong gitimunan ang bangka tadlas sa unos hangtud nga miabut mi sa usa ka batoong bukana, mga 40 ka pye (12 m) ang gilapdon, paingon sa among destinasyon. Ang mga balud, hilabihan ka taas nga dili nako makontrolar ang bangka agi sa bukana, midasdas pasulod sa bukana ug mihampak sa mga bato.

“Unsay atong angay nga buhaton? nangutana ang doktor taliwala sa kusog kaayo nga hangin.

“Kinahanglan mag-ampo ta kabahin niini,” mitubag ko.

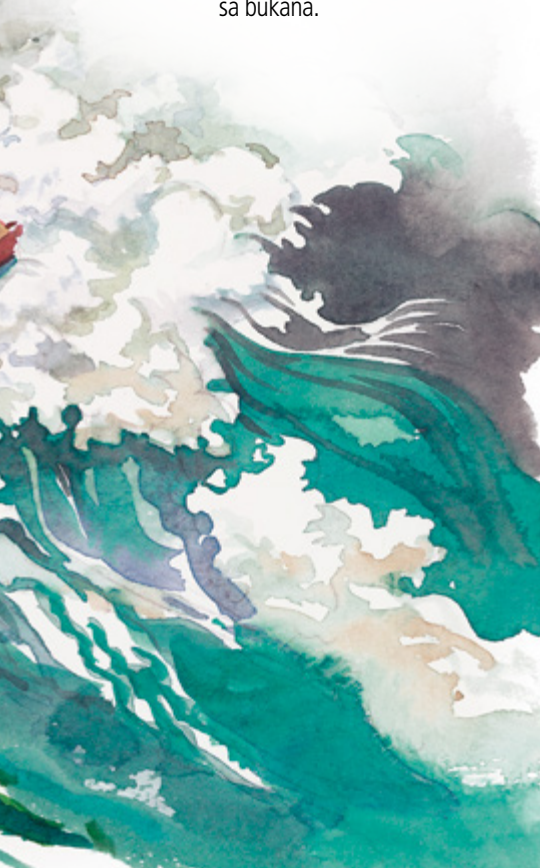
Mihunong ko og kadiyot ug nagampo, nangamuyo sa Langitnong Amahan og direksyon. Sa dihang nakasulti ko og amen, ang tubag klarong miabut dayon. Diha-diha

dayon nakahinumdom ko sa istorya nga gisugilon sa usa ka tigulang nga mangingisda kanako. Nakasuway na siya og pagpangisda niining dapita atol sa grabeng unos ug dili makaadto sa baybayon. Samtang naghulat siya nga mohunong ang unos, nakabantay siya og pattern sa mga balud nga moabut. Human og hasmag sa tulo ka dagkong mga balud, adunay mu-bong panahon sa kalinaw nga mosu-nod—igong panahon nga makasulod siya sa bukana.

Kadaghan nako nakapangisda niining dapita apan wala makabantay og pattern sa balud. Bisan pa niana, akong gipahimutang ang bangka sa atubangan sa bukana, diin kami nagpaabut ug nagtan-aw samtang tulo ka dagkong mga balud ang mihasmag. Sigurado

Ang mga balud, hilabihan ka taas nga dili nako makontrolar ang bangka agi sa bukana.

gayud, misunod ang kakalma. Gipadailos nako ang bangka sa unahan diha sa malinawaon nga tubig sa tunga-tunga sa bahiya ug luwas nga gidala si Dr. Hoffman sa baybayon. Nagdali-dali siya sa pag-adto sa masakiton nga babaye samtang nagpaabut ko sa bangka, mapasalamaton nga gitubag sa Langitnong Amahan ang akong pag-ampo.

Sa dihang mibalik ang doktor mga usa ka oras ang milabay, siya mideklarar, “Atong naluwas ang iyang kinabuhi!”

Nahupay sa balita ug sa nagkaanam nga nindot nga panahon, akong gitimunan ang bangka pauli nga wala nay panghitabo.

Ako mosaksi nga kon kita nagkinahanglan og tabang, kita kinahanglang mag-ampo. Nasayud ko nga ang Langitnong Amahan motubag. ■
Olaf Thorlief Jensen, Utah, USA

SIYA NAHIGUGMA KANIMO

Naglingkod ko sa suok sa celestial room duol sa organ atol sa pagpahinungod sa Memphis Tennessee Temple. Si Presidente James E. Faust (1920–2007), sakop sa Unang Kapangulohan gikan 1995 hangtud 2007, miabut aron sa pagpahinungod sa templo. Siya ug ang pipila ka mga lider naglingkod luyo sa mikropono. Usa ka lokal nga choir sa Simbahan misulod ug mibarug sa ilang luyo.

Usa ka batan-ong babaye nga akong gibisitahan usa sa miyembro sa choir. Sa tibuok miting, nagampo ko nga iyang madawat kon unsa ang iyang tuyo. Siya sekretong misulti nako nga siya miadto sa

pagpahinungod sa templo niadtong adlaw aron masayud sa iyang relasyon sa Ginoo. Siya nakahimo og grabeng mga sala kaniadto, ug bisan tuod naghinulsol siya, nanlimbasug gihapon siya nga mobati og maayo sa iyang kaugalingon ug sa pagkanta diha sa choir.

Akong gitutokan si Presidente Faust, mibati nga siya, isip usa ka representante sa Ginoo diha sa Unang Kapangulohan, aduna gyuy buhaton. Apan unsaon nako pagsulti kaniya, ug sa unsang paagi makahimo siya og usa ka butang? Human sa miting, siya mogawas sa kwarto sa samang paagi nga siya misulod, ug walay mga pakig-ila-ila, walay pakiglamano, ug walay pakig-istorya. Ako nakasabut nga siya busy ug adunay mga gihan-ay nga pagbiyahe, apan nagampo gihapon ko.

Si Presidente Faust, namalandong pag-ayo, mitan-aw nako og kadiyot—ang iyang kilay nag-abut. Pagkahuman sa miting, malipayon ang iyang panagway nga puno sa kahayag.

Iya kong gitan-aw pag-usab ug dayon mibarug, milingi, ug mipatuy-od sa iyang bukton kutob sa mahimo. Direkta niyang gitudlo ang akong higala. Dayon lig-on ug kusog siyang miingon, “Ang Ginoo nahigugma kanimo!”

Ang gibuhay ni Presidente Faust gamay ug yano apan gamhanan kaayo nga kini mahimong moabut lang gikan sa Espiritu Santo nga nagdasig kaniya nga dili nako mabuhay. Kadtong pipila lang ka pulong mipanalangin sa akong higala ug nagpadayon sa paglig-on sa akong pagtuo nga ang Ginoo naghuhuna sa mga detalye sa atong kinabuhi ug “nga pinaagi sa gagmay ug yano nga mga butang ang mga dagko nga butang ipahinabo” (Alma 37:6). ■

Alice Victoria Weston-Sherwood,
Arkansas, USA

NAKADUNGOG KO SA MGA BATA

Ang clinical depression mao ang usa ka butang nga dili na nako gustong masinati pag-usab. Apan human nga wala nako makasinati niini sulod sa 12 ka tuig, kini mibalik.

Nahadlok ug nabalaka ko pag-ayo. Nakapangutana ko sa Langitnong Amahan ug nag-ampo og kalig-on aron makasugakod sa akong pagsulay. Mihangyo usab ko Kaniya nga ang akong depresyon dili molungtad og lima ka tuig, sama sa nahitabo sa una.

Ang akong bana ug ako adunay tulo ka anak, duha ka lalaki ug usa ka babaye, kinsa mipanalangin namo og 13 ka apo. Nasayud sa kasubo nga akong giatubang, ang akong anak nga babaye mi-organisar sa pamilya og usa ka adlaw sa pagpuasa ug pag-ampo. Ang tanang mga apo, nag-edad og 1 hangtud 10, ganahan nga mag-ampo alang ni Lola, ug ang tulo kinsa nabunyagan na ganahan nga magpuasa. Makahupay nga masayud nga ang akong bana, mga anak, ug mga apo magpuasa ug mag-ampo alang kanako.

Pagkasunod adlaw sa akong pagmata gikan sa mubong pagkatulog, ang pagbati sa depresyon ingon og

Ang tanang mga apo, nag-edad og 1 hangtud 10, ganahan nga mag-ampo alang ni Lola, ug ang tulo kinsa nabunyagan na ganahan nga magpuasa.

wala mograbe. Pagkasunod adlaw mas miarang-arang kini. Sa ikalima nga adlaw ang akong depresyon hingpit nga nawala. Nianang gabhiona, samtang naghunahuna ko kon sa unsang paagi kini nga milagro nahitabo, usa ka tingog mitandog sa akong kalag ug miingon kanako, “Nakadungog ko sa mga bata.” Ang Langitnong Amahan nakadungog kanila diha sa ilang kainosente ug mitubag sa ilang mga pag-ampo sa pagkamapainubsanon, hugot nga pagtuo, ug gugma.

Ang Manluluwas mitudlo:

“Gawas kon mangausab kamo, ug mangahimong sama sa mga gagmayng bata, dili gyud kamo makasulod sa gingharian sa langit.

“Busa bisan kinsa nga magpakaubos sa iyang kaugalingon sama niining gamayng bata, siya mao ang labing dako sa gingharian sa langit”
(Mateo 18:3–4).

Akong nakaistorya akong mga apo ug nagpasalamat nila para sa pagpuasa ug pag-ampo alang kanako. Giingnan nako sila sa kadako sa akong gugma para nila. Giingnan nako sila nga ang Langitnong Amahan nakadungog nila ug mitubag sa ilang mga pag-ampo.

Samtang ang akong mga apo nagtubo sa ebanghelyo, naglaum ko nga sila mohinumdom sa panahon nga ang Langitnong Amahan miingon ngadto sa ilang lola, “Nakadungog ko sa mga bata.” Ug ako nanghinaut nga kining kasinatian makapalig-on sa ilang pagpamatuod ug makatabang nila nga magpabiling lig-on sa ebanghelyo. ■
Joy Cromar, California, USA

MAKADANI KAAYO NGA HILO

Sa dihang migawas ko sa atubang pultahan aron kuhaon ang pamantalaan, nakakita ko og dili maayong talan-awon. Usa ka pulahon nga bundo sa mga fire ant ang naporma pagkagabii, nag-anam og kataas diha sa kal-ang sa nataran ug sa daplin sa karsada.

Bisan tuod ang akong bana ug ako dili pa lang dugay nagpuyo sa Texas, USA, nasayud ko gikan sa masakit nga kasinatian nianang sakit nga pinaakan sa hulmigas, dili ang ilang kolor, maoy naghatag kanila niana nga angga. Miadto ko sa garahian, kon asa namo gitagoan ang pangpatay sa mga insekto. Dayon gibasa nako ang mga instruksyon sa label.

“[Kini nga pangpatay sa insekto] grabe gyud nga makadani sa mga fire ant,” mabasa niini. “Dalhon nila kini sa ilang bundo, ipakaon sa ilang reyna, ug ang kolonya sa hulmigas mamatay.” Ang label miingon nga mosablig og pipila ka grano niini ibabaw ug libut sa bundo. Ang mga hulmigas na ang motiwas niini.

Nagduha-duha ko. Ang mga fire ant ingon og wais para nako, nakahimo og bundo sa usa lang ka gabii. Nagduhaduha ko nga sila mailad sa dili mailhan nga hilo, apan ako ra gihapong gisablig kini.

Pagkataud-taud akong nakita ang bundo nga daghang naglihok. Nagpalayo ko apan miduko aron tan-awon ang kaguliyang. Sila napuno sa kalipay nga ingon og nag-ulan lang og mana gikan sa langit. Ilang gidala ang puting mga grano sa ilang gagmayng

mga pa-ak [pincers] ug nagdali-dali pag-ayo aron madala ang hilo ngadto sa ilang bundo.

Nagtan-aw ko nga nahingangha. Andam silang modala og hilo sa ilang panimalay. Klaro, ang mga pulong nga “grabe gyud nga makadani” dili hinambog. Sa usa ka paagi ang kompanya niining pangpatay og insekto nakahimo sa usa ka butang nga dili maayo—gani makamatay pa—nga maayo kaayo tan-awon.

Wala pa gyud ko makakita og mas impresibong ehemplo nga ang makadaut mahimo nga maanindot tan-awon. Naghunahuna ko kon sa unsang paagi si Satanas maghimo sa samang butang. Nahupay ko nga nakaamgo nga bisan tuod siya mosablig sa iyang dili mailhan nga hilo palibut sa akong panimalay, dili niya kini madala sa sulod—gawas kon akong tugutan. Busa unsaon nga dili kini makasulod?

Nakahinumdom ko sa usa sa akong paborito nga kasulatan: “Kay tan-awa, ang Espiritu ni Kristo gihatag ngadto sa matag tawo, siya masayud sa maayo gikan sa dautan.” Uban nianang Espiritu, si Mormon mipasabut nga, kita “mahimo nga masayud uban sa usa ka hingpit nga kasayuran” kon ang usa ka butang iya sa Dios o ni Satanas (Moroni 7:16).

Kadto nga kasinatian sa pagtan-aw niadtong nangamatay nga mga hulmigas mipuno nako og pasalamat nga ang akong bana ug ako makahukom ug makasigurado kon tugutan ba namo nga mosulod ang usa ka butang

sa among panimalay. Ang among buhaton mao ang pagtudlo sa among mga anak sa pagsunod sa Espiritu ni Kristo aron sila usab makaila sa hilo kon makasugat sila niini.

Samtang nagduko ko, nagtan-aw niadtong mga insekto nga mibalhin sa tanang grano ngadto sa ilang bundo, nanumpa ko nga akong buhaton ang tanan nakong mahimo nga dili makasulod ang hilo sa akong panimalay. ■

Alison L. Randall, Utah, USA

Ang label miingon nga mosablig og pipila ka grano niini ibabaw ug libut sa bundo. Ang mga hulmigas na ang motiwas niini.

Pagbarug

SA UNSAY

Atong Gituohan

Kita nagpuyo sa kalibutan diin daghan ang motan-aw sa dautan nga maayo ug ang maayo isip dautan, ug kita kinahanglang mobarug alang sa maayo. Ang mosunod mao ang mga pagpamatuod gikan sa mga young adult kinsa mibarug sa unsay ilang gituohan. Wala sila makiglalis o mitubag nga may kasuko o dili mabination. Sila mipakita og “kaisug ug maayong pamatasan”¹ ug, isip resulta, milig-on sa uban (tan-awa sa 3 Nephi 12:44–45).

ANG AKONG IGSOONG LALAKI MIBALIBAD SA PAG-INOM SA CHAMPAGNE

Sa France, ang pagserbisyo sa militar usa ka obligasyon. Ang akong 20 anyos nga manghod nga lalaki, si Loïc, nakahukom nga mo-eskwela sa reserve officers' school aron mahimong tenyente. Sa pagtapos sa iyang pag-eskwela, adunay seremonya para sa pagpanumpa sa bag-ong mga opisyal. Ang tanan magpuli-puli sa pag-recite sa regimental slogan. Dayon moinom siya og usa ka baso nga champagne nga adunay rosas—hutdon ang duha. Kini nga tradisyon gisugdan ni Napoléon Bonaparte, ug walay opisyal sukad ang napakyas nga mobuhat niini.

Si Loïc misulti sa kolonel nga ang iyang relihiyoso nga mga baruganan wala motugot kaniya nga moinom og alkohol. Usa ka mabugnaw nga kahilum ang misunod sa hangyo ni Loïc para eksempsyon. Ang kolonel mibarug. Imbis nga pugson si Loïc nga moinom sa champagne, iya siyang gipahalipayan sa pagtuman niining mga baruganan bisan pa sa pagpamugos, nag-ingon nga siya mapasigarbuhon nga dawaton kini nga tawo nga may integridad sa iyang tropa. Ilang gipulihan ang champagne, ug si Loïc miapil sa seremonya sa pagpanumpa.

Pierre Anthian, France

GIDAPIT KO SA GUBOT NGA PARTY

Human sa kolehiyo ang akong igsoon nga si Grace ug ako nagtrabaho sa usa ka kompanya uban sa pipila ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang among mga agalon dili mga miyembro sa Simbahan. Sa dihang ang akong igsoong babaye na-engaged, ang among agalon nagplano og surprisa nga bridal shower alang kaniya. Nanghinaut ko nga siya motahud sa atong mga sumbanan, apan mi-order siya hinoo og bino, usa ka lalaki nga mananayaw, ug bastos nga video.

Sa wala pa ang bridal shower, nabati nako ang paghung-hong sa Espiritu Santo nga nagdasig nako sa pagpahinumdom sa among agalon kabahin sa atong mga sumbanan. Akong gikuha ang akong medalyon sa Young Women ug naghunahuna sa tanang paningkamot ug sakripsyo nga akong gihimo sa dihang anaa ko sa Young Women aron makompleto ang akong personal nga kauswagan. Nag-ampo ko nga magiyahan nga mas barugan ang akong gituohan niining higayuna. Akong gi-textan ang akong agalon kabahin sa akong kabalaka, naghunahuna nga tingali masilo siya. Bisan pa niana, ang akong dako nga tinguha mao ang pagpahimuot sa Langitnong Amahan.

Sa dihang nagsugod na ang party, ang akong agalon wala makig-istorya o gani mopahiyom kanako. Hinoon, iyang gikanselar ang mananayaw ug ang video.

Sa misunod nga mga adlaw human sa party, ang akong agalon wala makig-istorya ug mokatawa kanako sama sa iyang gibuhit sa wala pa ang party. Apan, komportable ko tungod kay nasayud ko nga ang Dios nahimuot sa akong gibuhit. Paglabay sa usa ka semana, ang akong relasyon ngadto sa akong boss mibalik na sama sa una. Nasayud ko nga ang Dios mipahumok sa iyang kasingkasing ug mitabang niya nga makaamgo nga ako nagsunod sa akong gituohan. Lemy Labitag, Cagayan Valley, Philippines

NAKADUNGOG KO OG BASTOS NGA PINULONGAN DIHA SA KLAZE

Sa dihang mga 18 anyos ko, mieskwela ko og pagpanahi. Usa ka adlaw tulo ka mga babaye mga pipila lang ka pye gikan nako nagsugod sa pagsulti og binastos nga pinulongan. Wala ko masayud kon pasagdan na lang sila aron malikayan ang kasamok o barugan nako ang akong mga sumbanan ug hangyoon sila nga mohunong. Sa katapusan, ako misulti kutob sa pinakamabination nga akong mahimo, "Palihug, mahimo ba nga inyong bantayan inyong pinulongan?"

Ang pinakadako nilang tulo masuk-anong mitan-aw nako ug miingon, "Mag-istorya mi kon unsay among gusto."

Miingon ko, "Kinahanglan ba gyud nga mamalikas mo? Kini nakapasilo gyud nako."

Siya miingon, "Nan ayaw paminaw."

Nasuko ko og gamay ug miingon, "Lisud nga dili ko makadungog kay kusog kaayo inyong tingog."

Siya miingon, "Pasagdai mi."

Mihunong ko. Nasagmuyo ko niining mga bayhana, apan mas nasagmuyo ko sa akong kaugalingon. Dili ko katuo nga ang tuno sa akong tingog masuk-anon na. Ang mga babaye padayon nga namalikas, ug karon kaming tanan nangasuko.

Human nga nakalma ko, akong nakita nga sila nagkaproblema sa ilang makina. Nasayud ko unsay problema tungod kay mao sab kini akong problema sa sayo pa. Busa ako silang gitudloan unsaon pag-ayo niini. Akong nakita nga nausab ang ekspresyon sa nawong sa pinakadako nga babaye. "Oy," siya miingon, "pasayloa mi." Dili ko makatuo—siya nangayo og pasaylo. "Pasayloa usab ko," miingon ko niya. "Dili gayud angay nga masuko ko sama niadto."

Mibalik ko sa akong makina sa pagpanahi ug wala na makadungog og laing pulong sa pagpamalikas. Kana nga kasinatian nagtudlo nako nga ang atong mga pulong tingali dili makausab sa kinaiya sa uban, apan ang pagkamabination ug pagserbisyo sa kasagaran makapausab.

Katie Pike, Utah, USA

GIBARUGAN NAKO NGA MAGSERBISYO OG MISION

Nagpamiyembro ko sa Simbahan sa dihang 19 anyos ko, ikaduha sa tulo ka anak nga lalaki ug bugtong Santos sa Ulahing mga Adlaw sa akong pamilya. Wala madugay human ko nabunyagan, mibati ko og tinguha nga mag-mision. Human sa usa ka tuig, ang Espiritu midasig nako nga magmision. Gisultian nako akong inahan, kinsa mibati nga dili pa maayo nga molarga ko. Gipalabay nako ang usa ka tuig, apan ang tinguha nga mag-mision wala gyud mawala. Nianang tuiga, nagtuon ko sa kasulatan, nagtigom og kwarta, nag-andam sa akong mga papeles, nagpa-eksamin sa medikal, ug—ang tanan nahuman na—nagpaabut ko sa Ginoo. Sa wala madugay, nakadawat ko og call nga magserbisyo sa Brazil Campinas Mission.

Supak pa gihapon ang akong mga ginikanan. Dayag kong nagpuasa ug nag-ampo, nagsulti sa Langitnong Amahan sa tanan nakong kahadlok. Gihangyo nako Siya nga tandugon ang kasingkasing sa akong amahan dinhi sa yuta. Iya kining gihimo. Natingala ko, ang akong amahan mitambong sa party sa pagpanamilit nga giandam sa akong mga higala para nako sa Sabado sa wala pa ko molarga. Ug pagka Lunes, gihatud ko sa akong papa sa airport.

Panahon sa akong mision, akong nabati ang gugma sa Dios samtang nagsangyaw ko sa ebanghelyo. Si mama wala mohunong sa pagkainahan, ug sa akong pag-uli, siya ang unang tawo nga migakos nako.

Akong nakat-unan nga ang pagmision labaw pa kaysa katungdanan; kini usa ka pribelihiyo ug talagsaong panahon sa paglambo ug pagkat-on. Cleison Wellington Amorim Brito, Paraiba, Brazil

MIPAMATUOD KO SA DIOS

Isip freshman sa pinakamaayong unibersidad sa nasud, napugos ko nga buhaton akong pinakamaayo. Ang pagpangdaug-daug miabot, ug misugod sa pagduha-duha sa akong pagtuo sa ebanghelyo sa dihang daghan sa akong mga propesor mipasabut sa unsay ilang gituohan nga “reyalidad.” Daghan sa akong mga klasmeyt naapektuhan. Kini nga palibut nakapalisud nga mapadayon ang Kristyanong mga hiyas. Naghunahuna ko nga moundang apan mihukom nga mas maayong mopadayon. Nangatarungan ko nga kon adunay pipila lang ang takus nga makasulod niini nga unibersidad, ug lakip niini mao ang pipila lang ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, nan kinahanglan ko nga magpabilin ug barugan ang kamatuoran.

Ang akong propesor sa biology, tawo nga dili motuo sa dios, nagtudlo og science nga dili motuo og Labing Gamhanan nga Tiglalang. Apan sa mas nakadungog ko, mas milig-on kini nako nga adunay Labing Gamhanan nga Binuhat—Dios, atong Amahan—kinsa milalang sa tanang mga butang. Ang uban nakiglalis nga kini nga ideya dili madawat. Nagkagrabe ang among panaghisgutan. Giganahan ko nga mipataas sa akong kamot ug mipasabut nga nagtuo ko sa Dios isip Tiglalang.

Miabut ang oras sa paghatag og mga komentaryo. Sa akong eskwelahan, normal lang nga ang mga tawo mamakpak, mosyagit, o mo-boo niadtong mopresentar sa ilang mga ideya. Maisugon ko nga mibarug ug yanong misulti sa kaatbang nga grupo: “Ang pagtuo sa Dios mahimong walay kahulugan ninyo karong higayuna, apan moabut ang adlaw nga kining tanan mahimong may kahulugan ninyo sama ka klaro sa akong gituohan karon.”

Sukad niadtong higayona, wala nako makadawat og mga boo kon akong barugan ang akong pagtuo. Sukad niadtong higayuna, naglambo ko sa akademik, sa sosyal, ug sa espirituhanon nga paagi. Nagsugod ko nga mahimong aktibo sa mga kalihokan sa estudyante, ug napili sa pipila ka mga katungdanan sa eskwelahan.

Nakakat-on ko nga ang pagbarug sa kamatuoran bisan kausa makaapekto pag-ayo sa atong umaabut nga mga desisyon.

Vince A. Molejan Jr., Mindanao, Philippines

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “Ang Bili—ug Mga Panalangin—sa Pagkadisipulo,” *Liahona*, Mayo 2014, 6.

Ang Akong PAGPAMATUOD

sa Ebanghelyo ug sa
Basahon ni Mormon Konektado

Ni Ivy Noche

Ang mga misyonaryo mitudlo sa akong pamilya sa ebanghelyo didto sa among panimalay sa Singapore. Ang akong amahan wala magpamiyembro sa Simbahan, apan ang akong inahan nagpamiyembro. Siya mitudlo kanamo kabahin ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo. Bisan bata pa, mapagarbuhong giingnan nako ang akong mga higala nga ako usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Misalig ako kanunay sa mga pagtulun-an sa akong inahan. Apan sa dihang nahimo nakong usa ka young adult, usa ka misyonaryo nangutana nako kon kapila na nako nabasa ang Basahon ni Mormon. Gipangutana na ako niini kaniadto, apan niining higayona ako nakaamgo niana tungod kay ako wala makabasa sa Basahon ni Mormon, ako wala masayud kon tinuod ba kini.

Alang nako, ang kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesukristo ug ang katinuod sa Basahon ni Mormon konektado. Kon ang ebanghelyo tinuod, nan ang Basahon ni Mormon tinuod.

Dili Ikalimod nga Kamatuoran

Ako dili na makalikay sa dili ikalimod nga kamatuoran: ang katinuod sa ebanghelyo ni Jesukristo ug ang katinuod sa Basahon ni Mormon konektado. Kon ang ebanghelyo tinuod, nan ang Basahon ni Mormon tinuod. Tungod kay wala ako masayud kon ang Basahon ni Mormon tinuod ba, dili na

ko sigurado sa tanang butang nga akong gituohan. Ang kalibug mipuno sa akong hunahuna, ug ang pangutana—“Tinuod ba ang Basahon ni Mormon?”—nagpabilin sa akong kasingkasing.

Ang akong naglambo nga relasyon sa Manluluwas, nga si Jesukristo, migiya usab nako ngadto sa tinguha alang sa kamatuoran. Sa adlaw nga ako nakaamgo nga dili igo ang akong makat-unan mahitungod ni Jesukristo kon dili seryosong mobasa sa Basahon ni Mormon mao ang adlaw nga gitinguha nako og maayo nga masayud kon kini tinuod ba.

Gitawag isip usa ka Magtutudlo

Ako nag-ampo alang sa giya. Niining panahona, ang akong presidente sa branch mitawag kanako sa pagtudlo kabahin sa Basahon ni Mormon diha sa klase sa Doktrina sa Ebanghelyo. Gidawat nako ang calling

tungod kay mibati ko nga kini mao tingali ang tubag sa Ginoo sa pagtambang kanako nga masayud sa kama-tuoran sa Basahon ni Mormon ug mas mapaduol ngadto sa Manluluwas.

Ang pagtudlo lisud. Human sa unang pipila ka mga Dominggo, ako nasayud nga ako dili gayud mahimong epektibo hangtud nga ako motuo sa Basahon ni Mormon.

Ang mga Istorya Nasabtan sa Hinay-Hinay

Nagsugod ko sa pagtuon sa Basahon ni Mormon matag semana ug sa wala madugay nakakaplag og kalipay sa akong pagbasa. Ang mga istorya sa Basahon ni Mormon nasabtan sa hinay-hinay ug nakapaduol nako ngadto ni Jesukristo.

Akong nabasa ang pagkatawo ni Kristo, nga nakita ni Nephi sa usa ka panan-awon:

“Ug ako nakakita sa dakbayan sa Nazaret; ug diha sa dakbayan sa Nazaret ako nakakita sa usa ka birhen, ug siya hilabihan ka matahum ug kaputi. . . .

“Ug [ang anghel] miingon ngari kanako: Tan-awa, ang birhen nga imong nakita mao ang inahan sa Anak sa Dios, sumala sa kahimtang sa unod” (1 Nephi 11:13, 18).

Akong gibasa ang plano sa kalipay ug nakat-unan nga ang hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo gikinahanglan alang sa atong kaluwasan. Si Amulek mitudlo:

“Ako nasayud nga si Kristo moanhi taliwala sa mga katawhan, aron sa pagdala diha kaniya sa mga kalapasan sa iyang mga katawhan, ug nga siya moula sa iyang dugo alang sa mga sala sa kalibutan; kay ang Ginoong Dios namulong niini.

“. . . Kay sumala sa mahinungdanon nga laraw sa Dios sa Kahangturan kinahanglan gayud nga adunay pag-ula nga pagahimoon, o kon dili ang tanan nga mga katawhan dili makalikay nga mamatay” (Alma 34:8–9).

Nabasa nako ang kabahin sa pagpangalagad ni Jesukristo sa Iyang laing mga karnero sa karaang Amerika, ug ako nasayud nga Siya mao ang Dios sa tanang nasud. Iyang gisultihan ang mga Nephite: “Kamo mao sila kinsa Ako miingon: Ako adunay lain nga karnero nga wala niini nga pundok; kanila usab Ako kinahanglan modala, ug sila maminaw sa akong tingog; ug adunay usa ka pundok, ug usa ka magbalantay” (3 Nephi 15:21).

Ang Akong Pagpamatuod Miabut sa Hinay-Hinay

Samtang ako nagbasa sa Basahon ni Mormon, ang akong hugot nga pagtuo kang Jesukristo misanag ug ang akong pagsabut sa Iyang plano milapad (tan-awa sa Alma 32:28).

Ako mopamatuod nga ang Basahon ni Mormon mao ang sukaranang bato sa atong relihiyon. Ang Espiritu Santo mipadayag kanako nga si Joseph

Smith tinuod nga propeta kinsa mipahiuli sa Simbahan sa Dios dinhi sa yuta ug kinsa mihubad sa Basahon ni Mormon gikan sa mga palid nga bulawan. Ang Basahon ni Mormon nagpamatuod kang Jesukristo ug katimbang sa Biblia. Magkauban kini nga nagpamatuod nga si Jesukristo mao gayud ang Anak sa Dios ug nga Siya mao ang Dios sa *tanang* nasud, dili lamang sa usa. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Singapore.

ANG SUKARANANG BATO SA ATONG TINUOHAN

“Sama sa arko nga maguba kon kuhaon ang tukurang

bato, mao usab ang Simbahan mobarug o mapukan uban sa katinuod sa Basahon ni Mormon. . . . Kon ang Basahon ni Mormon tinuod—ug minilyon na karon ang nakapamatuod nga nadawat nila ang saksi sa Espiritu nga tinuod gayud kini—nan kinahanglang dawaton ang giangkong sa Pagpahiuli ug ang tanan nga nahibuhan niini”

Presidente Ezra Taft Benson (1899–1994), sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pag-alagad* (2004), 124.

~~GAWASNON~~ NGA KABUBUT-ON O MATARUNG NGA KABUBUT-ON?

Ang maalamong paggamit sa kabubut-on makapabukas sa atong mga pagpili ug makapalampo sa atong abilidad sa pagpili sa husto nga paagi.

Ni Michael R. Morris

Mga Magasin sa Simbahan

Nakahinumdom gihapon ko nga gikulbaan samtang nangandam ko sa pagpakigkita sa akong bishop mahitungod sa pagserbisyo og misyon. Naghunahuna ko kon angay na ba gyud ko. Sama ni Propeta Joseph Smith, ako wala “masayop sa usa ka dako o bug-at nga mga sala” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:28), apan nakulbaan giha-pon ako.

Nakulbaan ko tungod kay dili ko kapugong sa paghunahuna kabahin sa akong

higala nga si Danny (ang pangalan giusab). Sa daghang mga bulan si Danny naghisgot mahitungod sa iyang kahinam nga magmisyon. Apan kana nausab human siya nakigkita sa bishop.

Tungod kay si Danny adunay dili takus nga binuhatan uban sa daghang batan-ong mga babaye, sa kaulahian misulti siya kanako, siya dili angayan sa full-time nga misyonaryo nga pagserbisyo. Dili na siya gawasnong nga magmisyon.

Si Danny, sa mga pulong ni Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, nahulog sa tintasyon ni Satanas “sa sayop nga paggamit sa [iyang] moral nga kabubut-on.”¹

Ang tinuod nga kagawasan, sa gitudlo sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* moabut kon atong gamiton ang atong kabubut-on sa pagpili sa pagkamasulundon. Ang pagkawala sa kagawasan, sama sa nakat-unan ni Danny, resulta sa pagpili sa pagkamasinupakon.

“Samtang kamo gawasnon sa pagpili sa inyong pagabuhaton, kamo dili gawasnon sa pagpili sa sangputanan. Maayo man o dautan, ang mga sangputanan mosunod isip natural nga resulta sa pagpili nga inyong gihimo.”²

Mga Tinugyanan sa Atong mga Kaugalingon

Tungod kay ang mga kasulatan nagtudlo nga kita “gawasnon sa pagpili”, “gawasnon sa paglihok”, ug gawasnon sa pagbuhat sa mga butang “sa [atong] kaugalingon nga gawasnon nga kabubut-on” (2 Nephi 2:27; 10:23; D&P 58:27; Helaman 14:30), kita kanunay naggamit og mga termino nga “gawasnon nga kabubut-on.”

Apan nasayud ba kamo nga ang hugpong sa mga pulong nga “gawasnon nga kabubut-on” dili makita diha sa mga kasulatan? Hinoon, ang mga kasulatan nagtudlo “nga matag tawo mahimo nga mobuhat diha sa doktrina ug baruganan . . . sumala sa *matarung nga kabubut-on* nga Ako mihatag ngadto kaniya, aron ang matag tawo mao ang manubag sa iyang kaugalingon nga mga sala” (D&P 101:78; emphasis gidugang).

Si Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo: “Ang pulong *kabubut-on* makita [sa mga kasulatan] nga kini mismo o uban sa ighuhulagway nga *matarung*. . . . Kon gamiton nato ang termino nga *matarung nga kabubut-on*, atong gihatagan og gibug-aton ang pagkamaytulongan nga mahinungdanong bahin sa balaang gasa sa kabubut-on. Kita matarung nga mga binuhat ug mga

tinugyanan sa atong mga kaugalingon, gawasnon sa pagpili apan responsible usab sa atong mga pagpili.”³

Si Presidente Packer midugang, “Ang kabubut-on gihulagway sa kasulatan nga “matarung nga kabubut-on,” nga nagpasabut nga kita makapili tali sa maayo ug sa dautan.”⁴ Kining hinatag sa Dios nga gasa nagpasabut nga kita “gawasnon sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhi nga dayon, pinaagi sa halangdon nga Tigpataliwala sa tanan nga mga tawo, o pagpili sa pagkabihag ug sa kamatayon, sumala sa pagkabihag ug sa gahum sa yawa” (2 Nephi 2:27).

Ang Gubat ni Satanas batok sa Kabubut-on

Tungod kay ang matarung nga kabubut-on dunay importanting bahin diha sa plano sa kaluwasan, si Satanas nagtinguha sa paglaglag niini didto sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta. Siya gisalikway tungod sa iyang pagrebelde ug karon nagtinguha “pag-ilad ug pagbuta sa mga tawo, ug pagdala kanila nga ulipon sa iyang pagbuot” (Moises 4:3–4).

Gusto ni Satanas nga kita mohimo og mga pagpili nga nagpugong sa atong kagawasan, mosangpot ngadto sa ngil-ad nga mga kinaiya ug mga pagkaadik, ug naghimo kanato nga walay gahum sa pagbuntog sa iyang mga tintasyon. Ang nakanindot sa ebanghelyo mao nga kini nagpahibalo kanato sa atong mga pagpili ug sa mga sangputanan niadto nga mga pagpili. Ang maalamong paggamit sa kabubut-on makapabukas sa atong mga pagpili ug makapalampo sa atong abilidad sa pagpili sa husto nga paagi.

Ang Ehempro sa Manluluwas

Sa dihang ang plano sa kaluwasan gipresentar diha sa Dakong Konseho sa Langit, ang Manluluwas mipakita kanato unsaon sa paggamit sa atong matarung nga kabubut-on sa saktong paagi. Siya miingon, “Amahan, ang imong pagbuot mao ang matuman, ug ang himaya imo sa kahangturan” (Moises 4:2). Tungod kay Siya andam sa pagbuhat sa kabubut-on sa Amahan kaniadto ug sa wala madugay diha sa Tanaman sa Getsemani ug didto sa krus (tan-awa sa Mateo 26:39; Lucas 22:42), si Jesus mibayad sa bili sa atong dautan nga mga pagpili ug mihatag og paagi alang kanato nga mapasaylo pinaagi sa paghinulsol.

Kon kita mosunod sa ehempro sa Manluluwas, imbis moingon, “Akong buhaton unsay akong gusto,” kita mopahayag, “akong buhaton kon unsay gusto sa Amahan.”⁵ Ang paggamit sa atong matarung nga kabubut-on niini nga paagi makahatag kanato og kagawasan ug kalipay.

Sa akong pagpakigkita sa akong bishop alang sa akong unang interbyu sa misyon, mapasalamaton ko nga nakahimo ko og maayong mga pagpili. Pipila ka bulan ang milabay ako nagserbisyo sa Ginoo didto sa Guatemala—nagtudlo sa uban sa plano sa kaluwasan ug sa mahinungdanong tahas sa matarung nga kabubut-on diha niana nga plano. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Boyd K. Packer, “Niini nga mga Butang Ako Nasayud,” *Liahona*, Mayo 2013, 8.
2. *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (2011), 2.
3. D. Todd Christofferson, “Moral Agency,” *Ensign*, Hunyo 2009, 47.
4. Boyd K. Packer, “Niini nga mga Butang Ako Nasayud,” 8.
5. Tan-awa sa Wolfgang H. Paul, “Ang Gasa sa Kabubut-on,” *Liahona*, Mayo 2006, 35.

“Naningkamot ko sa pagkontrol sa akong mga hunahuna, apan adunay daghan kaayong mga tintasyon. Sa unsang paagi ako makabaton og mas limpyo nga mga hunahuna?”

Ang pagkontrolar sa inyong mga hunahuna malisud, apan *kini* posible ug nagdala og mga panalangin: “Samtang makat-on kamo sa pagkontrolar sa inyong mga hunahuna, inyong mabuntog ang mga kinaiya, bisan ang makauulaw nga mga kinaiya. Makabaton kamo og kaisug, makabuntog sa kahadlok, ug makabaton og malipayon nga kinabuhi.”¹

Ikonsiderar usab kini nga mga panalangin:

- Ang limpyo nga mga hunahuna makatabang nga ang inyong “pagsalig mosamot pagkalig-on diha sa atubangan sa Dios” ug “ang Espiritu Santo mao ang inyong kauban sa kanunay” (D&P 121:45–46).
- Ang limpyo nga mga hunahuna makatabang kaninyo nga makaila sa inspirasyon, tungod kay ang Espiritu Santo nagsulti sa inyong kasingkasing ug hunahuna (tan-awa sa D&P 8:2–3).
- Ang limpyo nga mga hunahuna makatabang kaninyo sa pagsunod sa unang dakong sugo: sa paghigugma sa Dios sa inyong tibuok kasingkasing, kalag, ug *hunahuna* (tan-awa sa Mateo 22:37).

Adunay daghan nga mga butang nga inyong mahimo aron makabaton og mas limpyo nga mga hunahuna, ingon sa inyong makita gikan sa mga ideya niining mga pahina. Apan usa sa labing importanteng mga butang nga mahimo ninyong buhaton—ug kini hinay-hinay nga proseso—mao ang pagbuntog sa “kinaiyanhon nga tawo.” Ang kinaiyanhon nga lalaki o babaye ganahan og hugaw nga mga hunahuna. Ania kon unsaon sa pagbuntog niini: “Ang kinaiyanhon nga tawo mao ang usa ka kaaway sa Dios . . . ug mahimo, hangtud sa kahangturan, gawas kon siya motugyan ngadto sa mga pagdani sa Balaang Espiritu, ug isalikway ang iyang kinaiyanhon nga pagkatawo ug mahimo nga usa ka santos pinaagi sa pag-ula ni Kristo ang Ginoo, ug mahimo nga ingon sa usa ka bata, manunuton, maaghup, mapainubsanon, mapailubon, puno sa gugma” (Mosiah 3:19).

Unsa man ang usa ka butang nga inyong mabuhar karon sa pagdapit sa Pag-ula sa Manluluwas aron sa pagpahinabo niining kausaban sa inyong kinabuhi?

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Boyd K. Packer, “Takus nga Musika, Takus nga mga Hunahuna,” *Liahona*, Abr. 2008, 31.

Media ug mga Higala

Usa ka maayo nga punto sa pagsugod mao ang pagpili sa makapabayaw nga mga salida, musika, ug literatura. Pagpili

og mga higala kansang pakigkuyog makapatunhay sa takus nga pag-istoryahanay ug matarung nga mga kalihokan. Samtang kamo adunay mas maayo nga mga butang nga hunahunaon, anam-anam ninyong makaplagan nga mas sayon nga wagtangon ang ngil-ad nga mga hunahuna, ug kini dili na kaayo sa kasagaran moabut.

Amber S., edad 18, British Columbia, Canada

Pag-ampo

Ang pag-ampo makapaduol nako sa atong Langitnong Amahan ug makatabang nako nga maghunahuna og maayong mga hunahunaon. Ang matag adlaw nga pagtuon sa kasulatan makapalig-on sa akong pagsalig sa pagbuntog sa mga tintasyon; diha sa mga kasulatan akong makita ang mga ehemplo sa matinud-anong mga disipulo ni Kristo. Ang paghatag sa akong pagpamatuod makatabang usab nako nga malimpyo ang akong mga hunahuna.

Dasha M., edad 17, Kyiv, Ukraine

Mga Kasulatan

Ang pagbasa sa mga kasulatan matag buntag sa dili pa moeskwela makatabang. Sa higayon nga ako maghunahuna og dili maayo, diha-diha pulihan dayon nako og butang nga mas maayo. Imbis moingon lang, “Dili, ayaw paghunahuna niana” (nga mao ang usa ka maayo nga butang nga buhaton), pulihan kini og usa ka maayo nga panghunahuna. Hinumdumi, kamo ang nagkontrolar sa inyong hunahuna, dili si Satanas. Kita maisugon nga mga anak sa Langitnong Amahan

ug kanunay anaa sa misyon sa pag-palambo sa atong kaugalingon.

Nick C., edad 16, Arkansas, USA

Maayo o Sakto?

Kamo dili kanunay makontrolar kon moabut ba ang hunahuna, apan inyong makontrolar kon magpabilin ba kini.

Mahimo kamong mangutana: Kini nga hunahuna makaayo ba nako? Makatabang ba kini nako nga mosubay sa sakto nga direksyon? Kon ang usa ka makatintal nga hunahuna motunga, kanta og nindot nga awit, paghunahuna og nindot nga panumduman, o mag-ampo. Mahitungod kini sa pagpuli sa dautang mga hunahuna og usa ka butang nga maayo.

Lisa P., edad 17, Denmark

Ang Ehemplo ni Lehi

Sa 1 Nephi 15:27, si Nephi misulti sa iyang mga igsoon nga ang ilang amahan, sa iyang panan-awon sa kahoy sa kinabuhi, gilibutan sa kahugaw. Apan si Lehi wala makamatikod sa mga kahugaw tungod kay ang “iyang hunahuna hilabihan [nga] nalinga sa uban nga mga butang.” Tinuod usab kini alang nato karon. Kon kita nagtinguha nga mapuno sa pagkamatarung, pag-ampo alang niini, ug tutuki ang matarung nga mga butang, dayon ang atong mga hunahuna mapuno sa pagkamatarung ug hiyas nga ang hugaw nga mga hunahuna dili makabaton og gahum nga magpabilin.

Hattie W., edad 16, Arizona, USA

Mga Himno

Ang mga himno makatabang kanato nga makabaton og mas limpyo nga mga hunahuna. Ang maayong musika makapabayaw sa espiritu. Kon ako makapaminaw sa mga himno, kini makabayaw nako kanunay ngadto

sa mas kalma ug celestial nga kahimtang. Kini makatabang nako sa paghinumdom sa gugma sa Langitnong Amahan alang sa matag usa kanato, ug kini makapasayon sa paglikay sa tintasyon.

Amanda A., edad 18, Amazonas, Brazil

Pagtuon sa Kasulatan sa Pamilya

Kon ang hugaw nga mga hunahuna mosulod sa akong pangisip, maningkamot ko sa paghinumdom sa mga kasulatan nga gibasa sa akong pamilya ug nako pagkabuntag. Matag buntag sa alas 6:00, ang akong pamilya magbasa og dungan sa mga kasulatan. Sayo ra kini, apan usa kini ka panalangin ug makahimo nako sa pagbati nga mas lig-on nianang adlawa.

Elena W., edad 16, Switzerland

Sakrament

Ang pag-ampo sa sakrament namahayag nga kon kita modala diha kanato sa ngalan ni Kristo, mosunod sa

Iyang mga sugo, ug sa kanunay mohinumdom Kaniya, kita sa kanunay makabaton sa Iyang Espiritu uban kanato. Pinaagi sa paghinumdom Kaniya, kita naningkamot sa pagsalikway sa yutan-ong mga

PAGHUNAHUNA NIINING MGA BUTANGA

“Dinhi niining usahay walay kasi-guroan nga panaw sa mortalidad,

ato unta usab nga sundon ang tambag gikan kang Apostol Pablo nga makatabang sa pagpabiling luwas: ‘Bisan unsang butang tinuod, bisan unsang butang dungganan, bisan unsang butang matarung, bisan unsang butang ulay, bisan unsang butang hiligugmaon, bisan unsay butang maayong pamation, kon aduna may kahalangdon, kon aduna may pagkadalaygon, palandunga ninyo kining mga butanga [Taga-Filipos 4:8].’”

Thomas S. Monson, “Ang Paghinumdom ug Pagpadayon,” Liahona, Mayo 2008, 90.

hunahuna ug motutok sa mahangturing mga butang. Kon kita kanunay mahinumdom Kaniya, ang atong mga hunahuna, mga tinguha ug mga aksyon mausab ngadto sa mas maayo.

McKay M., edad 18, Utah, USA

UMAABUT NGA PANGUTANA

“Sa dihang ang akong mama nasakit, nagpu-asa ug nag-ampo kami alang kaniya, apan siya namatay hinoon. Unsaon nako nga magmalinawon gikan niini?”

Isumiter ang inyong tubag ug, kon gusto, klaro kaayo nga litrato inig Nobyembre 15, 2014, sa liahona.lds.org, (iklik ang “Submit Your Work”), pinaagi sa email ngadto sa liahona@ldschurch.org, o pinaagi sa koreyo (tan-awa ang address sa pahina 3).

Ang mosunod nga impormasyon ug pagtugot kinahanglan gayud nga ilikip sa inyong e-mail o sulat: (1) kompleto nga pangalan, (2) petsa sa pagkatawo, (3) ward o branch, (4) stake o district, (5) ang inyong sinulat nga pagtugot, ug, kon kamo ubos sa 18 anyos, ang sinulat nga pagtugot sa inyong ginikanan (ang e-mail dawaton) aron sa pagmantala sa inyong tubag ug litrato.

Ang mga tubag tingali i-edit alang sa gitag-on o sa pagklaro.

**MGA LEKSYON
SA DOMINGGO**
Hilisgutan niining Bulana:
**Pagkahimong
Mas Sama kang
Kristo**

Unsaon sa Pagpangutana og mga Pangutana Nga Importante

Ang pagpangutana sa saktong mga pangutana makatabang nga maabli ang mga kasingkasing sa mga tawo ngadto sa usa ka pagpamatuod sa kamatuoran.

Ni David A. Edwards

Mga Magasin sa Simbahan

Kamo adunay mga oportunidad sa pagtudlo sa tanan nga naglibut kaninyo, bisan sa usa ka minuto nga panag-istoryahanay diha sa bus, sa usa ka leksyon sa simbahan, sa online nga mga komentaryo, o sa usa ka lawom nga tinagsa nga diskusyon uban sa usa ka higala.

Mao nga ania ang usa ka tip sa epektibo nga pagtudlo sa bisan unsa nga sitwasyon: pangutana.

Ang maayo nga mga pangutana mosangpot ngadto sa maayo nga pagkat-on, ug ang pagpangutana og maayo nga mga pangutana mao ang usa ka butang nga inyong matun-an, mabansay, ug makat-unan pag-ayo. Ania kon unsaon.

Pangutana og mga Pangutana Nga Importante

Ang mga pangutana nga importante mao ang mga pangutana nga makahimo ninyo sa paghunahuna ug pagbati pag-ayo, kadtong mogiya ninyo ngadto sa kamatuoran, pagpamatuod, ug kausaban. Kini dunay daghang mga hilisgutan, apan sa kasagaran kini dunay pipila ka mga butang nga komon: (1) kini dili taphaw o pinasikad lang sa hitabo (bisan tuod kini mahimong usa ka follow-up sa mga pangutana nga pinasikad sa hitabo), (2) kini adunay pipila ka koneksyon sa atong kinabuhi matag adlaw, ug (3) kini naghagit nato sa paghatag og mas labaw pa kay sa usa ka inandam nga tubag.

Hinumdumi Nganong Kita Mangutana

Ang mga pangutana makadasig nato pinaagi sa pag-paila og usa ka kakulang nga gustong pun-an sa atong hunahuna. Sa piho nga paagi, ang pagpangutana nga makaagni og personal nga pagpamalandong makapahimo sa mosunod nga proseso nga mahitabo:

1. Ang mga tawo mainteresado sa unsay inyong gisulti.
2. Gamiton nila ang ilang kabubut-on sa paghunahuna ug sa pagtubag.
3. Kini nga paggamit sa kabubut-on nagtugot sa Espiritu Santo nga mopamatuod ngadto kanila sa kamatuoran.¹

Uban niini nga proseso sa hunahuna, kamo makakuha og pagbati unsa nga matang sa mga pangutana nga ipangutana ug hain ang likayan.

Pananglitan: Imbis mangutana lang, “Ngano nga ang pagbasa sa mga kasulatan importante?” mahimo kamong mangutana, “Sa unsang paagi nga ang pagtuon sa kasulatan nakahimo og kalainan sa inyong kinabuhi?”

Hinumdumi nga Kamo Nagtudlo og mga Tawo, Dili Lamang mga Leksyon

Kon kamo nakaila sa mga tawo nga inyong gitudloan ug naghunahuna mahitungod sa ilang mga panginahanglan, kamo mopili sa mga pangutana nga gitumong sa pagtabang kanila, dili lamang mahisgutan ang piho nga mga ideya.

Pananglitan: Imbis mangutana lang, “Unsa ang mga lakang sa proseso sa paghinulsol?” mahimo kamong mangutana, “Unsaon ninyo pagtarung sa mga butang kon kamo nasayud nga nakabuhat kamo og sayop?”

Pagtuon ug Paghunahuna Pag-ayo

Sa pag-andam sa pagtudlo sa ebanghelyo, pagtuon sa mga kasulatan ug sa mga pagtulun-an sa modernong mga propeta ug mga apostoles, ug pag-ampo aron ang Espiritu Santo mouban kaninyo ug niadtong inyong gitudloan (tan-awa sa D&P 42:14; 50:21–22).

Usab, kon gusto kamong mangutana sa mga tawo nga makapahunahuna gyud kanila, kamo mismo kinahanglang mobuhat sa samang matang sa paghunahuna. Pamalandongi unsay inyong gitun-an. Inyong mamatikdan nga ang inyong gihunahuna pag-ayo mao ang mga pangutana nga inyong gipangutana samtang kamo nagtuon. Hatagi og pagtagad ang mga matang sa mga pangutana nga makapahunahuna ninyo pag-ayo. Mao kini ang mga pangutana nga mogiya ngadto sa mas lawom nga pagsabut ug pagpamatuod, ang sama nga mga matang sa mga pangutana nga inyong ipangutana kon kamo nagtabang sa uban sa pagkat-on sa ebanghelyo.

Pananglitan: Imbis mangutana, “Unsaon nato nga makaangkon og gugmang putli?” mahimo kamong mangutana, “Sa inyong hunahuna unsa ang gipasabut sa Moroni 7:48 sa dihang miingon kini sa pag-ampo alang sa gugmang putli ‘uban sa tibuok kusog sa kasingkasing’?”

Padayon ngadto sa mas Lisud nga mga Pangutana

Usahay labing maayo nga hinay-hinay nga mopadulong sa mga pangutana nga nagkinahanglan og dugang nga mga paghunahuna ug mga pamalandong sa kaugalingon, mao nga mahimo kamong mangutana og pasiuna nga pangutana nga sayon tubagon ug dayon sundan og usa o daghan pang mga pangutana nga mogiya ngadto sa mas hunahunaon nga tubag. Ania ang pipila ka yanong mga ehemplo:

Pasiuna nga Pangutana	Follow-up nga Pangutana
Pilay edad ni Joseph Smith sa dihang miadto siya sa Sagradong Kakahoyan?	Kanus-a kamo nag-ampo ngadto sa Langitnong Amahan uban sa matang sa kasinero nga tinguha sama kang Joseph?
Nagtuo ka ba sa Dios?	Unsay papel sa Dios sa inyong kinabuhi?
Unsay inyong nahimo sa pagserbisyo sa uban sa bag-ohay lang?	Sa unsang paagi nga ang pagkahibalo nga kitang tanan mga anak sa Dios makapausab sa paagi nga kamo maghunahuna mahitungod sa pagserbisyo?

Kon kamo nagtinguha sa giya sa Espiritu Santo samtang kamo mangutana, kamo mahimong mas makapangutana sa husto nga pangutana sa sakto nga panahon. Dili gayud kamo makahibalo. Basin makapausab kini sa kinabuhi sa usa ka tawo. ■

MUBO NGA SULAT

1. “Kinahanglan kamong mogamit sa inyong kabubut-on sa pagtugot sa Espiritu sa pagtudlo kaninyo” (Richard G. Scott, “Aron Makabaton og Espirituhanong Giya,” *Liahona*, Nob. 2009, 8).

MGA TIP SA PAGPANGUTANA

- Paghulat sa tubag.
- Paggamit og follow-up nga mga pangutana sa pagdasig og lawom nga paghunahuna.
- Paglikay sa mga pangutana nga makamugna og kontrobersiya o makaawhag og mga panaglalis.
- Usahay pangutana og makaawhag og hilom nga pagpamalandong.

Alang sa dugang nga mga tip sa pagtudlo, tan-awa ang *Pagtudlo, Walay Labaw ka Mahinungdanon nga Tawag: Usa ka Giya nga Kapanguhaan alang sa Pagtudlo sa Ebanghelyo* (1999), 69–70.

APIL SA PAG-ISTORYAHANAY

Mga Butang nga Pamalandungan sa Dominggo

- Aduna bay nangutana kaninyo nga nakapahimo ninyo sa pagkat-on pa og dugang sa ebanghelyo o sa pag-usab sa inyong kinabuhi?
- Sa unsang paagi ang Manluluwas migamit og mga pangutana kon Siya magtudlo?

Mga Butang nga Mahimo Ninyong Buhaton

- Samtang kamo magtuon sa kasulatan niining semanaha, pagsulat og lista sa pipila ka mga pangutana nga inyong mahunahunaan.
- Sa simbahan, pangutana isip kabahin sa panaghisgutan sa klase.

Ni Elder Jeffrey R. Holland
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

UNSAON SA PAGKAKAPLAG OG KALIG-ON UG KALAMPUSAN

Pipila kaninyo nasayud unsay gusto nga kamo mamahimo ug asa kamo gustong moadto sa inyong kinabuhi, ug ang pipila kaninyo wala masayud. Pipila kaninyo ingon og dunay daghan kaayong mga panalangin ug daghang talagsaong mga pagpili sa unahan. Ang uban ninyo mibati, sa usa ka higayon ug sa bisan unsang rason, nga wala kaayoy swerte ug gamay ra nga maanindot nga mga dalan sa unahan.

Apan bisan kinsa kamo ug bisan asa kamo sa inyong pagpaningkamot sa inyong kinabuhi, akong itanyag kaninyo “ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi” (Juan 14:6). Bisan asa pa kamo gusto nga moadto, ako mohangyo kaninyo sa **“pagduol ngadto Kaniya”** (tan-awa sa Mateo 11:28–30) isip importanting unang lakang sa pag-adto didto, sa pagkakaplag sa inyong indibidwal nga mga kalipay ug kalig-on ug kalampusan.

Sa dihang si Andres ug Felipe unang nakadungog ni Kristo nga misulti, sila natandog pag-ayo, nadani pag-ayo nga sila **misunod Kaniya** samtang mibiya Siya sa pundok. Nakamatikod nga Siya gisundan, si Kristo milingi ug nangutana sa duha ka mga tawo, “Unsay inyong gipangita?” (Juan 1:38). Ang ubang mga paghubad yanong misulat niini nga, “Unsay inyong gusto?”

Sila mitubag, “Diin ka magpuyo?” o “Asa ka magpuyo?”

Ug si Kristo miingon, **“Umari ka ug makita ninyo.”** Wala madugay Siya pormal nga mitawag ni Pedro ug sa uban sa bag-ong mga Apostoles uban sa samang espiritu sa pagdapit, **“Sumunod kamo kanako”** (tan-awa sa Mateo 4:19).

Alang kanako ang kahulugan sa atong kinabuhi makita niining duha ka mubo nga mga elemento niining nag-unang mga talan-awon sa mortal nga pangalagad sa Manluluwas. Usa ka elemento mao ang pangutana, sa matag usa kanato, “Unsay inyong gipangita? Unsay inyong gusto?” Ang ikaduha mao ang Iyang tubag kon unsaon pag-angkon niana. Bisan kinsa kita, ug bisan unsa pa man ang atong mga problema, ang Iyang tubag mao ra gihapon kanunay, hangtud sa kahangturan: **“Duol ngari kanako.”** Duol tan-awa unsay akong gibuhay ug giunsa nako paggahin ang akong panahon. **Pagkat-on kanako,** sumunod kamo kanako, ug ako mohatag kaninyo sa mga tubag sa inyong mga pag-ampo ug kapahulayan sa inyong mga kalag.

Akong minahal nga batan-ong mga higala, wala akoy laing nasayran nga paagi alang kaninyo nga magmalam-ponon o magmalipayon o maluwas. Wala akoy laing nahibaloan nga paagi alang kaninyo aron makadala sa inyong mga palas-anon o makita unsay gitawag ni Jacob “kana nga kalipay

nga giandam alang sa mga santos” (2 Nephi 9:43). Mao kana nganong kita **mohimo og maligdong nga mga pakigsaad** base sa maulaong sakripisyo ni Kristo, ug mao kana ngano nga kita **modala diha kanato sa Iyang ngalan.**

Si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa Dios nga buhi. Kini mao ang Iyang tinuod ug buhi nga Simbahan. Gusto Niya nga kita moduol ngadto Kaniya, mosunod Kaniya, ug **mahupay pinaagi Kaniya.** Dayon Siya gusto nga kita **mohupay sa uban.** Hinaut nga kita adunay igong hugot nga pagtuo sa **pagdawat sa kaayo sa Dios** ug sa kalooy sa Iyang Bugtong Anak. Hinaut nga kita moduol ngadto Kaniya ug sa Iyang ebanghelyo ug mamaayo. ■

Gikan sa usa ka fireside sa Brigham Young University nga gihatag niadtong Marso 2, 1997.

SA UNSA NGA PAAGI KAMO MIGAMIT NIINI?

“Gusto ni Jesukristo nga kita mosunod Kaniya. Kita kinahanglan nga motabang sa uban ug dili malimot nga Siya dili, dili gayud makalimot kanato.”

Cecilia E., Philippines

“Sa pagduol ngadto sa Manluluwas, kita kinahanglang mosunod, kutob sa mahimo, sa Iyang ehemplo ug motugot nga Siya sa walay paghunong mouban nato sa matag gutlo sa adlaw.”

Allyson L., Arizona, USA

—FAMILY HISTORY—

GIBUHAT KO KINI

Ang pagsugod mahimong sayon ug makalingaw. Ang kabatan-onan sa tibuok kalibutan naghimo sa family history ug naghimo og kalainan.

Asa magsugod? Tingali kamo naghunahuna nga ang inyong mga paryente nakahimo na sa tanang mga buhat nga angay buhaton. O tingali kamo bag-o pa sa family history ug sa ingon naglisud. Kon kamo magsugod pinaagi sa paghimo og personal nga journal, pag-andam og mga ngalan alang sa templo, o pagkat-on gikan sa inyong buhing mga paryente, *kamo* maka-apil sa family history sa makalingaw ug makahuluganon nga mga paagi.

Paghimo og Personal nga Journal: Paghinumdom sa Atong mga Panalangin

Ang paghimo og journal dili sayon. Kita kanunay mosulti sa atong kaugalingon nga kita busy kaayo o gikapoy o nga ang atong mga kinabuhi dili mahinamon sa pagsulat mahitungod niini. Nakaamgo ko pipila ka tuig na ang milabay nga ang paghimo og journal wala gituyo nga lisud ug nga ako maganahan niini.

Akong gisugdan pinaagi sa pagsulat og usa ka butang kada adlaw. Dili igsapayan kon kini taas o makapahinam; misulat lang ko kon unsay anaa sa akong hunahuna o bisan unsay nahitabo nianang adlaw. Nakapanalangin na kini sa akong kinabuhi.

Usa ka adlaw usa ka tawo sa akong pamilya naglisud ug wala ko makahibalo kon unsay isulti kaniya, apan nadasig ko sa pagbasa ngadto kaniya sa usa sa mga nasulat diha sa akong journal. Nakahimo ko sa pagpakigbahin og usa ka gamay nga piraso nako nga akong girekord diha nianang gamay nga itom nga journal, ug akong nakita ang paagi nga kini nakatabang sa pagpagaan sa iyang kasingkasing.

Ako mogarantiya nga kon kamo magsugod sa pagsulat og usa ka butang sa usa ka adlaw, kini mopanalangin sa inyong kinabuhi. Dili igsapayan kon unsa ka gamay o unsa ka dako, ang pagsulat sa mga panalangin sa inyong kinabuhi makatabang kaninyo sa paghinumdom niini.

Gentry W., Utah, USA

Pagpangita og Kalipay sa Family History: Pagpangita sa mga Katigulangan

Sa dihang nabunyagan ko, daghan ko og nadungog mahitungod sa family history, apan wala ko masayud kon unsaon sa pagbuhat niini o kon ako makahimo ba. Ako mihukom sa pag-ampo mahitungod niini, ug akong gibati nga ako kinahanglan magsugod sa pagbuhat niini diha-diha dayon. Akong gibati nga ang akong mga katigulangan naghinam-hinam na nga ako makasugod ug nga sila motabang kanako nga makakita sa impormasyon nga gikinahanglan sa paghimo sa mga ordinansa.

Akong gisugdan pinaagi sa pagkuha og kurso sa family history, ug sa wala madugay ako gitawag nga mahimong usa ka consultant sa family history. Nakulbaan ko tungod kay ako wala kaayoy nahibaloan niini, apan akong gidawat ang calling.

Usa ka adlaw ako mibisita sa igsong babaye sa akong lola, kinsa adunay mga dokumento kabahin sa akong apohan sa tuhod. Dili siya gusto nga mopakigbahin og daghang impormasyon tungod kay sila adunay tradisyon sa dili paghisgot mahitungod sa mga patay nga kaliwatan. Siya miingon nga sa pagkasunod nga adlaw mao ang anibersaryo sa kamatayon sa akong apohan sa tuhod, ug iyang sunugon ang mga dokumento. Mihangyo ko kon makakuha ba ako og impormasyon gikan niini, ug mitugot siya nako. Nasayran nako didto nga ang Langitnong Amahan motabang nako sa pagpadayon sa akong pagsiksik.

Samtang nagserbisyo ako sa family history center duol sa templo, nagpadayon ko sa pagdiskobre og daghan pa kabahin sa akong pamilya. Akong nakat-unan nga duha ka mga apohan sa akong apohan sa tuhod mga Italian nga mga langyaw kinsa adunay umahan duol sa São Paulo, Brazil. Wala na makontak sa akong pamilya ang mga paryente diha sa umahan, apan akong nakaplagan ang usa ka ig-agaw nga nagsulat og usa ka libro mahitungod sa kasaysayan sa kagikan sa among pamilya. Iyang gihatag kanako ang libro, nga miabut og siyam ka tuig niyang pagsulat. Miingon siya nga wala siya masayud nganong kinahanglan siyang mosulat niini apan mibati nga kini makatabang sa usa ka tawo sa umaabut. Ako nasayud nga kini mao ang espiritu ni Elijah nga midasig kaniya.

Ang akong mga kasinatian nagtudlo kanako nga kita naghimo og usa ka sagrado nga buhat. Ang atong mga katigulangan naghulat sa atong tabang ug anaa sa atong kiliran sa pagtabang kanato.

Gabriel D., Brazil

Paghimo sa Buhat sa Templo: Sagradong mga Ordinansa

Ako usa ka kinabig ug ang bugtong Amiyembro sa Simbahan sa akong pamilya. Akong nakat-unan nga usa sa sagradong mga ordinansa mao ang bunyag alang sa mga patay. Miadto ko sa templo sa usa ka tour, ug samtang naminaw sa pakigpulong mahitungod sa mga ordinansa, mibati ko og hinay, hinagawhaw nga tingog nga nagsulti kanako sa pag-adto sa family history center sa pagsumiter og temple ordinance request alang sa akong inahan, kinsa namatay na. Malipayon kaayo ko sa dihang ang account sa Family-Search mikumpirma nga ang buhat sa templo alang niya nahimo na. Kini nakapalig-on sa akong pagpamatuod, ug ako nasayud nga usa sa mga rason nganong ania kita dinhi sa yuta mao ang pagtabang sa atong mga katigulangan sa pagdawat sa tinuod nga ebanghelyo ni Jesukristo.

Marvin S., Philippines

Pagsunod sa Aghat: Pagkat-on gikan sa Buhing mga Paryente

Human makagradwar sa high school, nadasig ako sa pagbisita sa akong upat ka mga apohan. Diha koy panahon, ug naghunahuna ko nga basin wala na koy laing oportunidad pag-usab, mao nga migahin ko og usa ka semana sa kada usa ka pares sa akong mga apohan.

Akong gigahin ang akong panahon sa pagsusi sa karaan nga mga kahon, pagbasa sa karaan nga mga sulat, ug pagtan-aw sa karaang mga litrato.

APIL SA BUTANG NGA MAHANGTURON

“Nag-ampo ka ba kabahin sa buhat sa imong kaugalingong katigulangan? Ihiklin kadtong mga butang sa imong kinabuhi nga dili kaayo importante. Buhata ang mga butang nga may mahangtulong sangputanan. . . .

“Bisan asa kamo sa kalibutan, uban sa pag-ampo, hugot nga pagtuo, determinasyon, pagkugi, ug gamayng sakripisyo, makahimo kamo og dakong tabang. Sugdi karon. Mosaad ako kaninyo nga ang Ginoo motabang kaninyo nga makakita og paagi. Ug makaangkon kamo og talagsaong pagbati.”

Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Hingpit nga Kalipay sa Pagtubos sa mga Patay,” *Liahona*, Nob. 2012, 95.

Girekord nako ang mga istorya sa kinabuhi sa akong mga apohan, miadto sa mga sementeryo, ug mi-bisita sa gipuy-an ug gitrabahoan sa akong mga apohan ug sa ilang mga paryente. Makalingaw kaayo! Daghan kog nakat-unan mahitungod sa akong mga katigulangan, sa akong mga apohan, sa akong mga ginikanan, ug sa akong kaugalingon. Ako nakamgo nga dili unta ako makaangkon sa akong kinabuhi karon kon dili pa tungod sa akong mga katigulangan.

Human sa akong pagbiyahe, miuli ako dala ang mga 1,000 ka mga pangalan sa akong mga katigulangan ug nakahimo sa pagbuhat sa buhat sa templo alang sa kadaghanan kanila. Ang pagsunod sa mga aghat sa Espiritu Santo ug pagbisita sa akong mga apohan mao ang usa sa pinakamaayong desisyon nga sukad akong nahimo. *Shenley P., California, USA*

Mibati nga Sayon: Pagdala og mga Ngalan ngadto sa Templo

Sa dihang nangayo ko sa akong papa og mga ideya sa family history aron makakompleto sa akong Personal nga Kauswagan, siya mipasabut nga siya nakakita og pipila ka mga pangalan sa pamilya pipila ka tuig na ang milabay apan wala makaandam sa mga pangalan nga madala ngadto sa templo sa iyang kaugalingon tungod sa kakulang sa iyang panahon. Ang akong tabang makahimo niini nga posible alang sa mga sakop sa pamilya sa pagdawat sa mga panalangingin sa templo.

Sa misunod nga pipila ka bulan, akong gigahin ang Domingo sa hapon ug gabii sa pagsulod sa mga pangalan ngadto sa computer ug pagkat-on sa mga istorya sa pamilya gikan sa akong papa. Mi-order gani kami og microfiche sa pagpangita og dugang nga impormasyon. Usahay kon lisud basahon ang karaang mga film, mag-ampo ako sa hilom ug dayon mokuha og papel aron subayon ang mga imahe. Gikan sa kahanap, ang mga pangalan makita.

Sa katapusan nakatipon ako og daghang koleksyon sa mga pangalan sa pamilya, ug ang mga kabatan-onan sa among ward mitabang sa pagkompleto sa bunyag. Ang akong mga ginikanan ug ubang mga miyembro sa ward midala sa mga name card aron makompleto ang ubang mga ordinansa sa templo.

Ingon og kadiyot ra nga panahon nga ako nag-andam na sa pagadto sa templo alang sa akong kaugalingong endowment. Ganahan ko pero gikulbaan usab.

Samtang kami nagpadulong ngadto sa templo, ang akong papa mipasabut nga iyang nakit-an ang ubang mga name card sa pamilya nga akong giandam alang sa akong proyekto sa Personal nga Kauswagan. Ang uban nawani, mao nga iyang gidala ang mga name card alang sa akong mama, sa akong pamanhunon, ug alang kaniya aron mahuman. Iyang gipaambit kanako ang ilang mga ngalan, ug ako nahinumdom kanila gikan sa akong proyekto.

Samtang ako mihimo og sagradong mga pakigsaad sa templo, akong gibati nga gilibutan sa mga minahal sa kinabuhi sa duha ka bahin sa tabil. Ako mibati og dakong kalinaw sa pagkasayud nga ako hangtud sa kahangturan mahiusa uban sa akong pamilya. ■

Holly P., Idaho, USA

IPAKIGBAHIN ANG INYONG KASINATIAN

Ipakigbahin ang inyong mga kasinatian sa family history sa lds.org/youth/family-history/experiences.

MAKAILA KANILA, MAKAILA KANIMO

Ang inyong kinabuhi nahimo sulod sa daghang mga henerasyon.
Susiha kon diin magsugod ang inyong istorya.
Bisitaha ang [FamilySearch.org](https://www.familysearch.org).

Human mointerbyu nako sa pagserbisyo og misyon,
ang akong presidente sa stake miingon, "Talagsaong mga
butang ang mahitabo sa imong kinabuhi aron sa pagpaningkamot
sa pag-usab sa imong hunahuna."

ANG OPOSISYON SA AKONG MISYON

Ni Alcenir de Souza

Miapil ko sa Simbahan sa edad nga 15, ug paglabay sa upat ka tuig akong gisumiter ang akong missionary application. Sa interbyu uban sa akong presidente sa stake, midayeg siya nako sa pagdesisyon nga moserbisyo sa Ginoo isip full-time nga misyonaryo. Dayon kadtong dinasig nga lider miingon og usa ka butang nga nakahatag og lawom nga impresyon ngari nako: "Brother, gikan karon, talagsaong mga butang ang mahitabo sa imong kinabuhi aron sa pagpaningkamot sa pag-usab sa imong hunahuna kabahin sa imong desisyon sa pagserbisyo sa Ginoo."

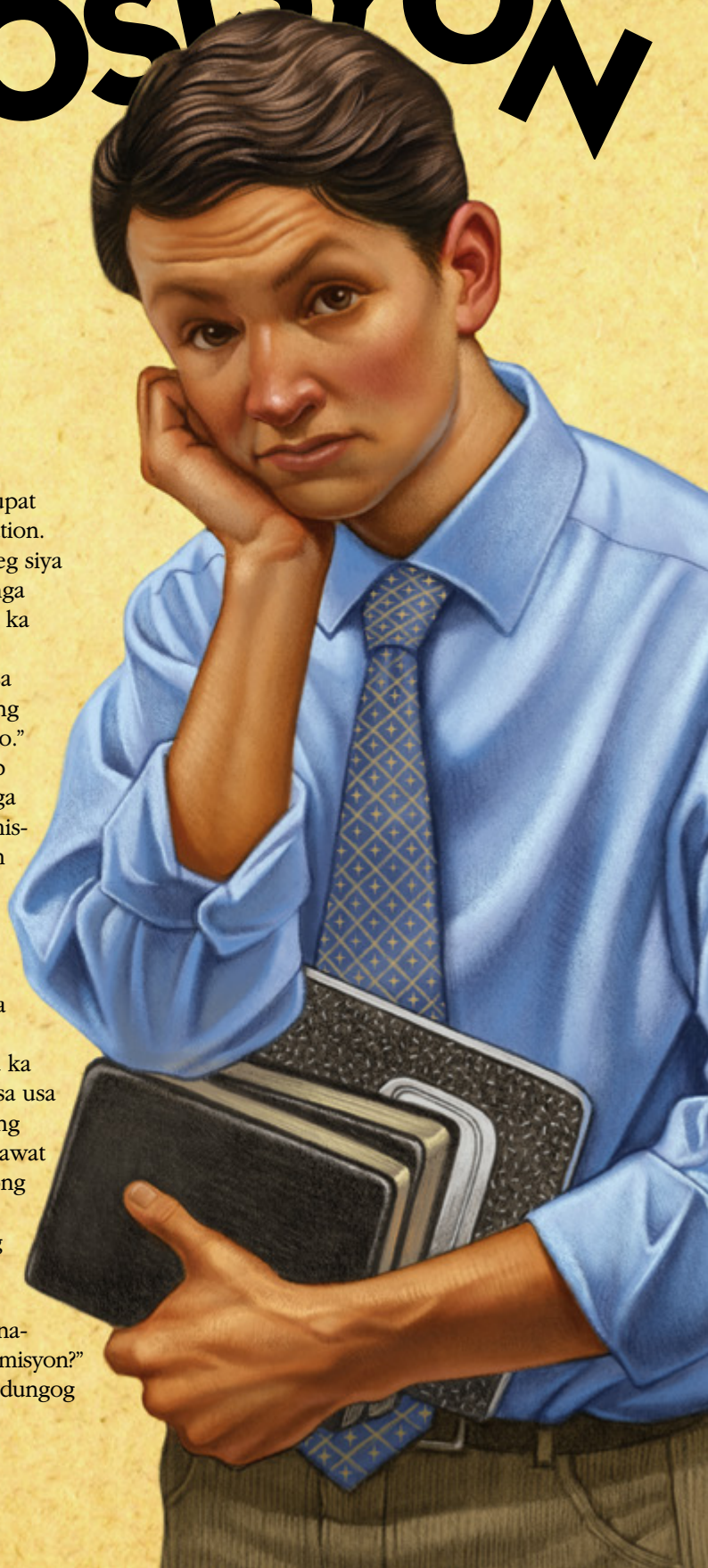
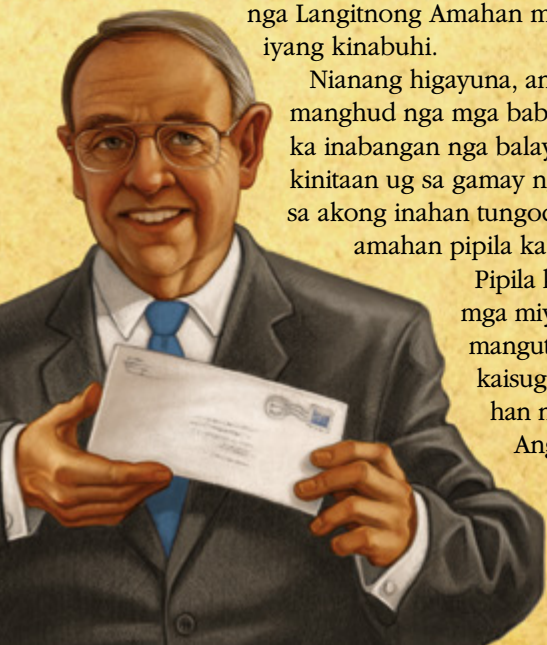
Samtang naghulat sa akong mission call, nagtrabaho ko isip usa ka trainee sa Xerox. Kini nga trabaho nakatabang nako nga makuha ang mga butang nga akong gikinahanglan alang sa mission field ug sa pagtabang sa akong inahan sa mga galastuhan sa balay. Maayo ra ang tanan.

Subo lang, "talagsaong mga butang" nagsugod sa pagkahitabo. Una, dunay miataki sa akong inahan ug hapit mamatay sa iyang mga angol, apan ang usa ka mabination nga Langitnong Amahan milagrosong miluwas sa iyang kinabuhi.

Nianang higayuna, ang akong inahan, duha ka manghud nga mga babaye, ug ako nagpuyo sa usa ka inabangan nga balay. Kami nabuhi sa akong kinitaan ug sa gamay nga benepisyo nga nadawat sa akong inahan tungod sa kamatayon sa akong amahan pipila ka tuig na ang milabay.

Pipila ka mga tawo, lakip ang mga miyembro sa Simbahan, mangutana, "Aduna ka bay kaisug sa pagbiya sa imong inahan nga ingon niini ug magmisyon?"

Ang balik-balik nga makadungog

AYAW PAGHUNONG

“Ang oposisyon mahitabo bisan asa nga dunay maayo nga nahitabo.

Kini mahimong mahitabo kon kamo naningkamot sa pagkuha og edukasyon. Mahimo kining makaapekto ninyo sa inyong unang bulan sa inyong bag-ong mission field. . . .

“Sa bisan unsang dagkong desisyon dunay mga pasidaan ug mga konsiderasyon nga himoon, apan sa higayon nga dunay kahayag, pagbantay sa tintasyon sa pagsibug gikan sa usa ka maayo nga butang. Kon kini mao ang eksakto sa dihang kamo nag-ampo mahitungod niini ug misalig niini ug nagpuyo alang niini, sakto kini karon. Ayaw paghunong kon mograbe ang mga problema.”

Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Cast Not Away Therefore Your Confidence,” *Liahona*, Hunyo 2000, 38.

niini nga pangutana nakasugod og pagduha-duha sa akong kasingkasing.

Usa ka adlaw ang akong presidente sa stake mitawag ug misulti kanako nga ang akong call sa misyon miabut ug mihangyo nga moadto sa iyang opisina nianang gabhiona aron iyang mahatag nako ang sobre nga gipaabut gikan sa punoang buhatan sa Simbahan. Nakuyawan ug nalipay ko sa balita.

Sa samang adlaw, ang akong manedyer sa trabaho miingon nga makig-istorya siya nako sa dili pa ang paniudto. Sa dihang misulod ko sa iyang opisina, giabi-abi ko sa mahigalaon nga paagi, ug kami nag-istoryahanay sulod sa pipila ka minuto mahitungod sa akong pagbansay ug unsa ang akong nakat-unan sa kompanya. Dayon, kanang gambanan nga tawo sa organisasyon miingon og usa ka butang nga maoy damgo sa kadaghanang mga tawo sa siyudad: “Maayo ang imong trabaho dinhi isip usa ka trainee, ug kami gusto nga mo-hire nimo ug ipabilin ka sa team. Unsay imong hunahuna?”

Kini mao ang usa sa labing lisud nga desisyon sa akong kinabuhi.

Ang mga segundo ingon og kahangturan. Ingon og akong madungog ang mga tawo nangutana nako kon biyaan ba nako ang akong inahan nga walay pinansyal nga suporta ug moadto sa mission field.

Bisan pa niana, ako nahinumdom sa mga butang nga akong nakat-unan gikan sa mga kasulatan ug mga lider sa Simbahan, ug sa usa ka sagrado kaayo nga paagi, ako nasayud uban sa usa ka dili matarug nga kasigurohan nga ang Dios gusto nga ako moserbisyo isip full-time nga misyonaryo sa Iyang Simbahan. Ako nasayud nga Siya moatiman sa akong pamilya, nga ako makasalig Kaniya, ug nga ang tanan mamaayo ra.

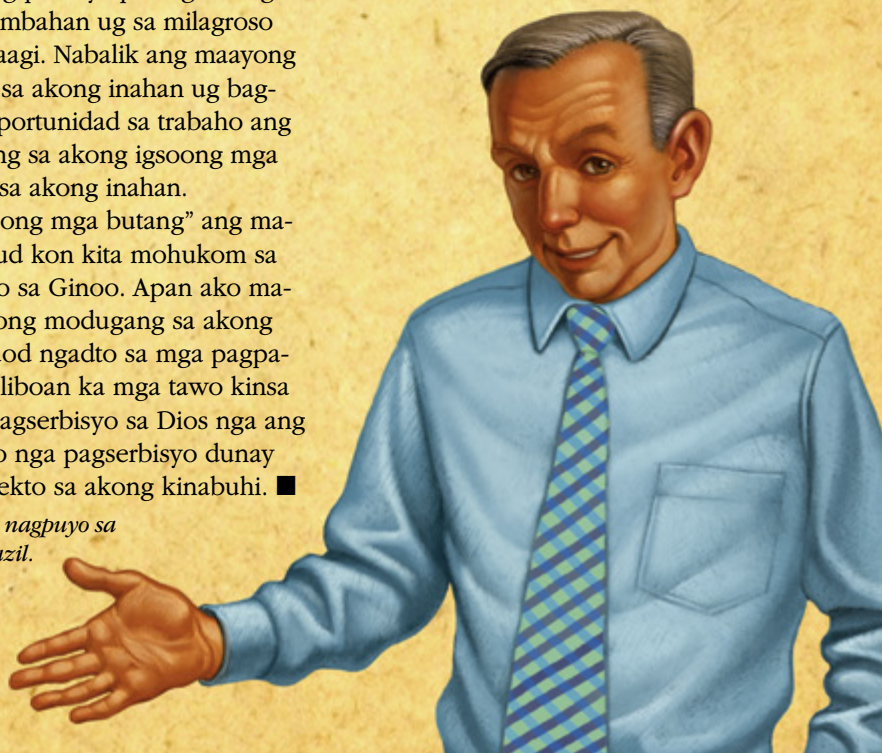
Akong gipasabut ang sitwasyon sa akong manedyer, ug ang iyang tubag lanog pa gihapon sa akong hunahuna: “Abi nako usa ka ka batan-on nga makamaong maghunahuna, ug dinhi imong gisalikway ang oportunidad sa imong kinabuhi.”

Kinasingkasing akong mipasalamat kaniya sa iyang tanyag, ug paglabay sa 28 ka adlaw mireport ko ngadto sa missionary training center sa São Paulo, Brazil.

Sa panahon sa akong misyon, ang Ginoo mihatag sa mga panginahanglan sa akong pamilya pinaagi sa mga higala sa Simbahan ug sa milagroso nga mga paagi. Nabalik ang maayong panglawas sa akong inahan ug bag-ong mga oportunidad sa trabaho ang miabut alang sa akong igsoong mga babaye ug sa akong inahan.

“Talagsaong mga butang” ang mahitabo gayud kon kita mohukom sa pagserbisyo sa Ginoo. Apan ako mapainubsanong modugang sa akong pagpamatuod ngadto sa mga pagpamatuod sa liboan ka mga tawo kinsa miapil sa pagserbisyo sa Dios nga ang misyonaryo nga pagserbisyo dunay dakong epekto sa akong kinabuhi. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Manaus, Brazil.

PAGKAT-ON OG DUGANG — MAHITUNGOD SA — UNSAY GIANDAM

Ang mga kabatan-onan sa Oslo, Norway, migahin og usa ka adlaw sa pag-andam alang sa kinabuhi isip usa ka full-time nga misyonaryo.

Ni Cathrine Apelseth-Aanensen

Sukad gipahibalo ni Presidente Thomas S. Monson ang kausaban sa edad sa misyonaryo nga pag-serbisyo, ang kabatan-onan sa tibuok Simbahan mahinamong mitubag dili lamang sa imbitasyon sa pag-serbisyo apan usab sa imbitasyon sa *pagpangandam* sa pagserbisyo. Ug ang usa ka paagi sa pag-andam mao ang pagkat-on og dugang mahitungod unsay giandam kon kamo usa ka full-time nga misyonaryo.

Ang ubang kabatan-onan sa Norway mao gayud ang gibuhat atol nianang tibuok adlaw nga “Misionaryo nga Kasinatian” nga gipasiugdahan sa Fredrikstad Ward sa Oslo Norway Stake.

Pagsulod sa “MTC”

Ang kabatan-onan nagpundok sa meetinghouse sa usa ka kwarto nga nagrepresentar sa missionary training center. “Nakadawat kami og buluhaton sa pagkat-on mahitungod sa usa ka nasud,” miingon si Jakob R. sa Moss Ward. “Kini naghatag kanamo og pagbati unsay bation nga makadawat og tawag sa misyon ug masayud nga kamo mahimo nga pagatawgon ngadto sa usa ka dapit nga lahi sa unsay in-yong naandan.”

Ang Pakighimamat sa “Presidente sa Misyon”

“Dayon miadto kami sa sunod nga pultahan aron makigkita sa usa ka returned missionary kinsa maoy midala sa papel sa presidente sa misyon,” miingon si Simon W. sa Oslo Ward. Ang returned missionary ug laing mga returned missionary mihisgot mahitungod sa unsay mapaabut samtang nag-serbisyo og misyon. “Ako makaingon nga nindot nga makat-on gikan sa mga returned missionary unsay mapaabut atol sa usa ka full-time nga misyon,” miingon si Simon. Ang mga partisipante nakadawat usab og name badge, giparesan og usa ka kompanyon, ug gitudloan nga makig-uban sa ilang kompanyon sa tanang panahon.

Pagpalambo og mga Kahanas

Ang mga workshop mitudlo sa kabatan-onan kabahin sa pagpalambo sa espirituhanong paagi apan usab

mahitungod sa pagdumala sa temporal nga mga panginahanglan sama sa pagpanglaba, pagsunod og badyet, ug sa pagpabilin nga anaa sa maayong pisikal nga kondisyon.

“Ako ganahan kaayo sa workshop kabahin kon unsaon sa pagsugod og panagsultihanay sa ebanghelyo,” miingon si Inger Sofie J. sa Oslo Ward. “Kana usa ka butang nga mahimo nakong sugdan karon dayon.”

“Nalingaw ko nga maghisgot kon unsaon sa paggamit sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*,” miingon si Karl Frederik O. sa Fredrikstad Ward. “Kanunay kong nagtuo nga ang mga misyonaryo dunay ilang kaugalingong listahan sa mga kasulatan nga katunan, apan akong nahibaloan nga unsay akong gibuhay sa seminary makatabang kanako isip usa ka misyonaryo ug mao usab ang unsay akong gitun-an na sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*.”

Daghang batan-ong mga lalaki miingon nga usa sa labing halandumon nga mga workshop naglakip sa mga kasinatian sa pagplantsa og puti nga polo. “Nagpahinumdom kini nako nga dunay daghang praktikal nga mga kahanas nga akong makatunan aron makaandam alang sa full-time nga misyon,” miingon si Jakob.

“Akong nakatunan nga dunay daghan nakong mahimo karon sa pag-apil sa full-time nga mga misyonaryo nga nagserbisyo dinhi aron kaming tanan kabahin sa samang

team,” miingon si Sarah R. sa Sandvika Ward. “Ang mga miyembro mga misyonaryo usab.”

Isip usa ka pahinumdom nga ang mga misyonaryo nagserbisyo sa tibuok kalibutan, ang mga snak gikan sa resipe sa laing-laing mga kanasuran. “Nagpahinumdom kana nako nga ako kinahanglan mosulay og bag-ong mga pagkaon karon aron ako maanand og kaon sa mga wala nako masulayi. Kana makatabang nako nga dali maka-adjust kon ako tawagon sa usa ka dapit diin sila mokaon og pagkaon nga wala nako maandi,” miingon si Simon.

Pagpangandam

“Sa pagtapos sa adlaw, human kami makadungog sa mga pagpamatuod sa duha sa mga kabatan-onan ug duha ka bag-ong returned missionary, kami mikanta sa himno nga ‘Called to Serve,’ miingon si Liss Andrea O. sa Fredrikstad Ward. “Mibati ko nga kon ako magsige og kanta niini nga himno sa tanang panahon, pirme akong mapahinumduman nga kita mga misyonaryo, kita nagserbisyo sa Langitnong Amahan ug Siya mopanalangin kanato.”

Pagkatapos sa adlaw, ang kabatan-onan sa stake nakasabut nga wala lamang sila mangandam alang sa usa ka full-time nga misyonaryo nga kasinatian apan nga sila makabaton og misyonaryo nga mga kasinatian karon ug sa ilang tibuok kinabuhi. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Oslo, Norway.

SAMA SA UNSA ANG KINABUHING MISIONARYO?

Pagdiskobre pa og dugang mahitungod sa pagpangandam alang sa misyonaryo nga pagserbisyo diha sa mga video, ubang mga kapanguhaan, ug mga tubag sa mga pangutana nga kanunayng gipangutana sa youth.lds.org (i-klik ang “Pagpangandam sa Misyonaryo”).

ANG LABING IMPORTANTE NGA PAGPANGANDAM

“Ang labing importanting butang nga inyong mahimo sa pagpangandam alang sa usa ka tawag sa pagserbisyo mao nga *mahimong* usa ka misyonaryo sa dili pa magmision.”

Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Pagkahimong usa ka Misyonaryo,” *Liahona*, Nob. 2005, 45.

NAG-ALAGAD Karon aron MOALAGAD Unya

Ni Miche Barbosa

Gibase sa tinuod nga istorya

*“Mag-alagad kamo sa Ginoo sa
bug-os ninyong kasingkasing”
(1 Samuel 12:20).*

“**M**akiglumba ko nimo
padulong sa simbahan!”
Miingon si Mórmon,
nagtudlo sa panting [tower] sa sim-
bahan ibabaw sa mga kahoy nga
anahaw. Dayon midagan siyag

kusog kutob sa iyang mahimo aron
mag-una sa iyang manghud nga
lalaki, nga si Morian.

Ang batang mga lalaki ug ang
ilang mga ginikanan nakalakaw
na og usa ka milya gikan sa ilang

panimalay, apan si Mórmon ug
Morian naglumba gihapon sa
dihang miabut sila sa puthaw nga
ganghaan sa meetinghouse sa
ilang ward. Mihunong sila aron
pagginhawa.

Sa wala pa sila makadesisyon
kinsay nakadaog, usa ka batang
lalaki misinggit ngadto kanila,
“Gusto mong modula og *futebol*?”

Si Mórmon ganahan og *futebol*,
apan siya ug ang iyang pamilya
manglimpyo sa building sa ward
aron kini maandam alang sa pag-
simba sa sunod nga adlaw.

Milingo-lingo si Mórmon. “Dili
karon—tingali unya!” mitubag siya.

Sa wala madugay si Mórmon
ug Morian nagtrabaho pag-ayo. Si
Mórmon mibalhin sa mga lingkura-
nan ug misilhig salog uban sa iyang
papa samtang si Morian nag-mop sa
salog uban sa iyang mama.

Sa wala madugay ang batang
mga lalaki nanghugas sa salamin
sa banyo. “Ako wala magtuo nga
ako ganahan nga manglimpyo sa
simbahan, apan kini makalingaw,”
miingon si Morian. “Ikaw, Mórmon?
Mao ba kana nganong miapil ka
imbis magdula og *futebol*?”

Naghunahuna si Mórmon sa iyang papa. Siya ang bishop sa ilang ward, apan siya migahin gihapon og panahon sa paglimpyo sa meetinghouse.

“Ako ania tungod kay gusto kong mahimong sama ni Papa,” miingon si Mórmon.

Dayon siya naghunahuna mahitungod sa mga misyonaryo sa iyang ward. Busy sila sa pagpanuktok ug pagpakigbahin sa Basahon ni Mormon ngadto sa uban. Modapit sila sa mga tawo sa pagsimba didto sa building nga gilimpyohan sa batang mga lalaki.

“Ania ko tungod kay sa umaabut gusto ko nga magmision usab,” naghunahuna si Mórmon. “Makatabang ko sa mga misyonaryo pinaagi sa pag-andam sa simbahan.”

Naghunahuna si Mórmon sa ugma, dihang siya ug ang iyang igsoong lalaki mobangon og alas 6:00 sa buntag, maglakaw padulong sa simbahan sa ilang puti nga polo ug kurbata, ug moandam sa lingkuranan ug mga songbook diha sa kwarto sa Primary.

“Ako ania dinhi tungod kay ako gusto nga moserbisyo sa usa

ka calling sa Simbahan,” naghunahuna siya.

Si Mórmon naghunahuna nga sa dili madugay siya mahimong usa ka deacon. Siya mopaambit sa sakrament ug mobuhat og daghan pa nga mga butang sa pagserbisyo.

“Ako ania dinhi tungod kay sunod tuig ako modawat sa priesthood, ug gustong nakong buhaton ang tanan nga akong mahimo karon aron mahimong andam.”

Si Mórmon nakahimo na og usa ka butang sa pagpangandam alang

sa priesthood: iyang naangkon ang Ganti sa Hugot nga Pagtuo diha sa Dios. Siya nagkat-on na sa pagsunod sa ebanghelyo ug pagserbisyo sa uban.

Sa katapusan iyang gitan-aw ang iyang igsoong lalaki diha sa salamin ug mipahiyom.

“Ako ania dinhi tungod kay nahigugma ako sa Ginoo,” siya miingon, “ug tungod kay ang pag-alagad karon makatabang nako nga maandam sa pag-alagad unya.” ■

Ang tagsulat nagbuyo sa Utah, USA.

PAGPANGANDAM ALANG SA PRIESTHOOD

Mga tip gikan ni David L. Beck, kinatibuk-ang presidente sa Young Men:

- Dapita ang Espiritu sa inyong kinabuhi ug pagpili og mga higala nga makatabang ninyo sa pagpili sa matarung. Sunda ang mga sumbanan diha sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*.
- Kat-uni unsay inyong mga katungdanan isip deacon. Basaha ang mahitungod sa priesthood sa *Pagtuman sa Akong Katungdanan ngadto sa Dios* ug sa *Matinud-anon sa Tinuhoan*. Tambong sa Priesthood Preview sa inyong ward o branch.
- Pangandam sa pag-adto sa templo sa paghimo og mga bunyag alang sa mga patay.
- Maghinam-hinam alang sa makalingaw nga mga kalihokan ug mga debosyonal kauban ang ubang kabatan-onan.
- Hibaloi nga ang Langitnong Amahan misalig kaninyo ug naglaum kaninyo. Diskobrehi unsa ka daghan ang inyong mahimo uban sa iyang tabang!

SI MATHILDE

Nangandam alang sa Young Women

Ni Jenn Wilks, Utah, USA.

Si Mathilde naghinam-hinam kabahin sa pag-apil sa Young Women sa dili madugay, apan dili siya sigurado unsay mahitabo. Mao nga siya nakig-istorya sa iyang lola. Ang iyang lola mao si Sister Bonnie Oscarson, kinatibuk-ang presidente sa Young Women. Aduna siyay maayong tambag nga ipakigbahin!

Pangutan-a ang inyong mama o lola o usa sa mga babaye sa inyong ward kon unsay ilang nahinumdu-man mahitungod sa Young Women. Tingali makahibalo kamo og pipila ka makalingaw nga mga butang.

MAKALINGAW NGA KAMATUORAN

Si Mathilde motawag sa iyang lola og "Mo, nga mao ang minubo sa *moder*, ang Swedish nga pulong alang sa inahan.

Kaniadto . . .

Sa dihang si Sister Oscarson diha pa sa Young Women, nakaangkon siya og badges pinaagi sa pagkompleto sa lain-laing mga kalamposan.

Gitahi niya kini sa usa ka espesyal nga panapton, uban sa bulak nga nagrepresentar sa kamatinud-anon.

ANG MGA TIP NI SISTER OSCARSON SA PAGPANGANDAM!

- Palambo ang relasyon uban sa inyong Langitnong Amahan pinaagi sa pag-ampo ug pagbasa sa mga kasulatan.
- Pagkat-on sa programa sa Personal nga Kauswagan.
- Basaha ang mga kasulatan, *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan*, ug ang *Liahona*.
- Sugdi ang pagkat-on sa tema sa Young Women. Balik-balikon ninyo kini kada semana uban sa tanang mga batan-ong babaye.

KAMI MGA ANAK NGA BABAYE sa atong Langitnong Amahan, kinsa nahigugma kanamo, ug kami nahigugma Kaniya. KAMI "MOBARUG" ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit* samtang kami maningkamot sa pagsunod sa mga mithi sa Young Women, nga mao ang:

HUGOT NGA PAGTUO, DIOSNONG KINAIYA, TAGSA-TAGSA NGA BILL, KAHIBALO, PAGPILI UG PAGKAMAYTULUBAGON, MAAYONG BUHAT, KALIGDONG, UG HIYAS.

KAMI NAGTUO samtang kami makat-on sa pagdawat ug paghimo niini nga mga hiyas, KAMI MAKAAANDAM sa paglig-on sa panimalay ug sa pamilya, makahimo ug makatuman sa sagrado nga mga pakigsaad, makadawat sa mga ordinansa sa templo, ug makatagamtam sa mga panalangin sa kahimayaan.

(Mosiad 18:9)

... ug Karon

Kini nga kwentas makapahinumdom kaninyo nga mahimong kahayag alang sa uban ug sa pagbarug sa kamatuoran ug pagkamatarung.

Makaangkon usab kamo ug mga laso pinaagi sa pagkompleto sa mga kasinatian ug proyekto sa Personal nga Kauswagan.

Dayon inyong madawat ang medalyon sa Young Women.

NEW BEGINNINGS

Si Mathilde miadto sa espesyal nga kalihokan nga gitawag og New Beginnings. Sila adunay makalingaw nga leksyon ug nakat-on mahitungod sa Personal nga Kauswagan.

Si Mathilde nagtrabaho usab sa iyang Ganti sa Hugot nga Pagtuo diha sa Dios ug nagmemoria sa mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo.

SI MATHILDE NAGHINAM-HINAM ALANG SA ...

- Mga kalihokan sa kada semana
- Pakig-ilaila sa ubang mga babaye diha sa Young Women.
- Pag-apil sa Young Women camp.

USA KA ESPESYAL NGA PANUMDUMAN

Si Mathilde ug daghan sa iyang mga ig-agaw didto sa Conference Center niadtong Abril 6, 2013. Apan wala sila masayud nganong ang ilang lola midapit nila sa pagtambong sa kinatibuk-ang komperensya. Nasurprisa sila ug naghinam-hinam sa dihang siya gipaluyohan isip presidente sa organisasyon sa Young Women!

UTANAN PINAAGI NI AMILOSLAWA/ISTOCK/THINKSTOCK

Atong Panahon Karon

Maisugon ♩ = 58-68

Mga pulong pinaagi ni Jan Pinborough
Musika pinaagi ni Janice Kapp Perry

F C F Gm7 C7 F

Babaye 1. A - ko sa - ma kang Es - ther, mag - ma - ti - nu - o - ron, U -
2. A - ko sa - ma ni A - bish, ma - ga - sang - yaw ga - yud. Sul -

B♭ C7 A7 Dm G7 C7

Lalaki
ban sa pag - ser - bis - yo ug pag - tu - o sa pla - no sa A - ma - han. A -
ti - han si - la sa ka - ma - tu - o - ran. Pag - tu - o ko mo - sa - nag. Si

F C F Gm7 C7 F

ko sa - ma kang Es - ther, mo - ta - bang sa u - ban, Sa
Mo - ro - ni, ma - ta - rung, a - way wa si - bu - gi. Sa -

B♭ C7 A7 Dm Gm7 C7 F *Koru*

Babaye ug Lalaki
pag - pa - na - li - pod ug sa pag - ta - hud sa pla - no sa A - ma - han.
ma ni - ya mag - ma - ti - nud - a - non ko. Ban - di - la i - wa - gay - way. Pa - na -

B♭ F C F B♭ F Gm7 C7 F

hon ka - ron, na - to pag - an - dam. Ang pu - long sa Dios a - tong i - sang - yaw.

© 2013 ni Jan Pinborough ug Janice Kapp Perry. Tanang mga katungod gigahin.
Kini nga kanta mahimong kopyahon alang sa panagsa nga higayon,
dili pangnegosyo nga paggamit sa simbahan o sa panimalay.
Kini nga pahibalo kinahanglang ilakip sa matag kopya nga himoon.

LINAIN NG SAKSI

**Ni Elder
Quentin L. Cook**

Sa Korum sa
Napulog Duha
ka mga Apostoles

*Ang mga sakop sa
Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles
gitawag nga linain
nga mga saksi ni
Jesukristo.*

Unsaon nako sa pagtabang sa buhat sa family history?

*Misugyot si Elder Cook nga
magpundok alang sa Family
Tree. Ania kon unsaon!*

Padad-a ang tanan sa
inyong pamilya og mga kasaysayan
sa pamilya, mga istorya ug mga litrato.
Ilakip ang espesyal nga mga butang nga
gipanag-iya sa inyong mga apohan
ug mga ginikanan.

Nindot kaayo nga
makahibalo sa mga kinabuhi sa
mga sakop sa pamilya—diin sila gikan
ug sa unsang paagi sila nagpuyo.

Susiha kon unsa pa nga
mga ordinansa sa templo ang
kinahanglan nga buhaton ug paghimo
og mga assignment alang sa
buhat sa templo.

Tabang pag-scan ug
pag-upload niini nga mga istorya
ug mga litrato ngadto sa Family Tree
sa FamilySearch.org.

Gikan sa "Mga Gamut ug mga Sanga," Liahona, Mayo 2014, 47.

Ako makapalig-on sa akong
pamilya pinaagi sa

Ako makapalig-on sa akong
pamilya pinaagi sa

Ako makapalig-on sa akong
pamilya pinaagi sa

Ako makapalig-on sa akong
pamilya pinaagi sa

Ako makapalig-on sa akong
pamilya pinaagi sa

Ako makapalig-on sa akong
pamilya pinaagi sa

Ako makapalig-on sa akong
pamilya pinaagi sa

Ako makapalig-on sa akong
pamilya pinaagi sa

Kamo Makahimo!

Pag-adorno og limpyo, walay sulod nga lata uban niining label (sa tuo) ug pipila ka mga litrato o mga drawing. Sulati ang mga gilis sa pulong og mga ideya kon sa unsang paagi kamo makapalig-on sa inyong pamilya. Guntinga ang mga gilis sa pulong ug ibutang kini sa lata. Matag adlaw pagpili og usa ka gilis sa pulong gikan sa lata ug buhata unsay gisulti niini. Samtang kamo maningkamot sa pagsunod sa inyong mga ideya, kamo makahimo og kalainan sa inyong pamilya!

**AKO
MAKAHIMO!**

Ako si Bárbara gikan sa Chile

Gikan sa usa ka interbyu
ni Amie Jane Leavitt

Si Bárbara nagpuyo sa Chile, usa ka nasud sa kasadpan nga baybayon sa South America. Kini taas ug yagpis ug naporma sama sa usa ka ribbon. Pipila ka mga dapit init ug uga (sama sa Disyerto sa Atacama), ug ang uban tropikal ug basa (sama sa Easter Island). Nagpuyo siya sa ulohan sa Chile, Santiago. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Ako lamang ang miyembro sa Simbahan sa akong klase sa eskwelahan. Kini naghatag nako og mga kahigayunan sa pagsulti sa akong mga higala mahitungod ni Jesukristo ug sa Basahon ni Mormon. Usa ka higayon ang akong labing suod nga higala mihangyo nako sa pagtudlo kaniya unsaon sa pag-ampo. Busa akong gibuhad. Dayon kami nag-ampo sa paniudto sa eskwelahan.

Ako nag-edad og siyam ka tuig ug adunay duha ka manghud nga lalaki. Nankingamot ko nga mahimong usa ka maayong magulang nga babaye ug nagtabang sa pag-atiman kanila ug nakigdula kanila. Ganahan ko nga moatiman sa mga bata. Gusto kong mahimong magtutudlo kon ako modako na.

Niadtong 2013 ako nag-otso anyos ug nabunyagan ug nakumpirmahan sa akong papa. Nalipay kaayo ko! Usa kadto ka espesyal nga kasinatian nga kanunay nakong mahinumduman.

*¡Hola,
amigos!**

** "Hello, mga higala!" sa Kinatsila*

Kami nagsaulog og makalingaw nga mga holiday sa Chile. Ang ika-18 sa Septyembre mao ang Independence Day, ug ang ika-19 mao ang Armed Forces Day. Atol niining duha ka mga adlaw, kami manayaw sa among nasyonal nga sayaw nga gitawag og "La Cueca" ug mokaon sa lamian nga pagkaon nga gitawag og empanadas.

Sa katapusan sa semana, ang akong pamilya ganahan nga mag-hike ug mag-drive og four-wheelers sa kabukiran duol sa among balay. Ganahan usab kami nga moadto sa baybayon.

Kami dunay espesyal nga pagkaon sa Pasko—tamatis nga gibutangan og mga tuna. Sa Chile, ang Santa Claus moabut sa tungang gabii gayud sa Bisperas sa Pasko. Kami magmata hangtud siya moabut!

GUSTO KO NGA MAKITA ANG TEMPLO

Ang Santiago Chile Temple mao ang unang templo nga gitukod sa Kinatsila og sinulthian nga nasud. Kini gipahinungod niadtong Septyembre 15, 1983. Kini mao ang ikaduha nga templo nga gitukod sa Habagatang America.

ANDAM NA NGA MOADTO!

Ang bag ni Bárbara naimpake na uban sa pipila sa iyang paboritong mga butang. Asa niining mga butanga ang gusto nimong isulod sa imong bag?

ATONG PAHINA

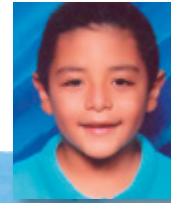

Usa ka adlaw, sa wala pa ko mabunyagi, didto ko sa balay sa akong lola sa dihang siya miadto sa silong kay adunay kuhaon. Siya nadalin-as ug natumba ug dili makabarug. Gitawag ko niya, apan ako nagtan-aw sa TV ug wala makadungog kaniya. Human sa mga 10 minutos, hinay akong nakadungog sa akong ngalan, "Tom!" Miadto ko aron sa pagsusi kaniya ug nakita siya nga naghigda sa salog. Wala akoy igong kusog sa pagpabarug kaniya, busa midagan ako ngadto sa balay sa usa ka silingan. Siya mikuyog ug mitabang nga makabarug si Lola.

Si Lola miingon nako, "Tom, mao kadto ang Espiritu Santo nga imong nadungog. Layo ra kaayo ko aron makadungog ka nako."

Nasayud ko nga kini mao ang Espiritu Santo kinsa mihunghong kanako. Karon ako nabunyagan na, ug nalipay ko nga makabaton sa gasa sa Espiritu Santo.

Tom R., edad 8, Germany

Liu C., edad 7, Ecuador

Natalia A., edad 10, Colombia

Thierry M., edad 7, gikan sa Brazil, ganahan nga motambong sa Primary ug pagkanta og mga himno. Siya nasayud nga ang templo mao ang balay sa Ginoo.

Olivia I., edad 8, gikan sa Romania, ganahan nga motabang sa iyang mama sa paglimpyo sa balay. Ang iyang inahan nagtudlo kaniya ug sa 13 niya ka mga higala, ug kon sila mopahuway ganahan siya nga magpakaaron-ingnon nga siya mao ang magtutudlo. Ganahan siyang mobiyahe uban sa iyang mga ginikanan ug mogahin og panahon uban sa iyang mga apohan. Sa dihang siya gibunyagan siya mibati og hilabihan ka duol sa Langitnong Amahan, ug siya mapasalamaton nga siya makabaton sa Espiritu Santo sa pagtabang kaniya nga mohimo og desisyon. Ang iyang paborito nga kanta sa Primary mao ang "Sunda ang Propeta" (Songbook sa mga Bata, 58).

Makasumiter kamo sa inyong drowing, litrato, o kasinatian online sa liahona.lds.org, pinaagi sa email ngadto sa liahona@ldschurch.org nga butangan og "Atong Pahina" diha sa linya sa hilisgutan, o ipadala ngadto sa:

Liahona, Our Page
50 E. North Temple St., Rm. 2420
Salt Lake City, UT 84150-0024, USA

Sa matag sumiter kinahanglan gayud nga ilakip ang tibuok ngalan sa bata, sekso, ug edad (3 ngadto 11 anyos) uban sa pangalan sa ginikanan, ward o branch, stake o district, ug ang sinulat nga pagtugot sa ginikanan nga gamiton ang litrato sa bata ug ang gipadala (ang email dawaton). Ang mga gisumiter mahimo nga i-edit alang sa gitason o sa pagklaro.

Ni Elder Adrián Ochoa
Sa Seventy

Hangad

“Apan panagtukaw kamo sa tanang panahon, ug manag-ampo” (Lucas 21:36).

Sa dihang otso anyos pa ko, ang akong duha ka ig-agaw ug ako gipaadto sa lungsod aron kuhaon ang kinompra. Sa paghinumdom, nahingangha ko sa kadako sa pag-salig sa akong lola ug sa akong iyaan ug uyoan ngari namo. Hayag ug tin-aw ang kalangitan nianang buntaga dihang nagpanon kami sakay sa tulo ka kabayo.

Sa tunga-tunga sa kasagbutan, nakahunahuna kami nga manganaog usa ug magdula og dyolin. Nalingaw kaayo kami sa among dula nga wala na namo mabantayi ang itom nga mga dag-um nga mitabon sa kalangitan. Sa dihang nakaamgo mi nga adunay unos, wala

na gani kami panahon sa pagsakay sa among kabayo. Mibundak ang kusog nga ulan, nga wala na kami laing nahunahunaan kondili ang pagkuha sa angkasanan sa mga kabayo ug gipandong ang mga hapin sa angkasanan. Dayon ang among mga kabayo nanagan palayo.

Walay kabayo, basa, ug gitugnaw, misugod mi paglakaw og dali kutob sa mahimo padulong sa duol nga lungsod. Gabii na kaayo dihang nakakita kami og balay ug nanuktok. Ang pamilya mipauga namo, mipakaon namo og lamiang bean burritos, ug dayon gipakatulog kami sa usa ka kwarto.

Ang akong mga ig-agaw ug ako mibangon pagkabuntag nga hayag na ang adlaw ug nindot ang kapanganuran. Usa ka tawo

ang nanuktok sa pultahan nga nangita sa tulo ka bata nga nawala. Dili gayud nako makalimtan ang among nakita sa among pagpamali—pundok sa mga tawo kinsa nangita kanamo sa tibuok gabii. Sa ilang atubangan mao ang akong mahigugmaong lola ug ang akong tiyo ug tiya. Gigakos mi nila ug mihilak, nalipay kaayo nga nakit-an ang ilang nawala nga mga anak.

Ang atong Langitnong Amahan naghunahuna nato. Naghinamhinam Siya nga naghulat sa atong pagpauli. Dunay mga timailhan sa espirituhanong mga unos sa atong palibut. Mohangad kita ug andamon ang kaugalingon pinaagi sa paglig-on sa atong mga pagpamali-tuod matag adlaw. ■

Usa ka Team sa Pamilya

Sayon nga makadaug kon ang tanan maghiusa sa pagpaningkamot.

Ni Sheralee Hardy

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Malipayon ming pamilya” (Songbook sa mga Bata, 104).

Nanghupaw si Ammon samtang siya ug si Papa mibiya sa dula sa football. “Wala ko makasabut,” siya miingon. “Duna tay daghan kaayong maayong magdudula. Nganong dili ta maka-score?”

Si Papa maayo nga magdudula sa football. Tingali makatabang siya.

“Sa akong hunahuna kinahanglan nga makat-on

mo sa pagtinabangay isip usa ka team, miingon si Papa. “Kamong tanan gusto nga maka-score, di ba?”

“O,” miingon si Ammon. “Apan dili kaming tanan ang maka-score. Mao ba na ang imong gipasabut?”

Mitando si Papa. “Dili ka maka-score sa imong kaugalingon. Una ang mga tigpanalipod kinahanglan mokuha sa bola sa pikas team, di ba?”

Si Ammon mikatawa. “Lisud kaayo nga maka-score kon wala nimo ang bola.”

“Husto,” miingon si Papa. “Dayon ang mga tigpanalipod mohatag niini ngadto sa tawo nga maka-score. Walay usa nga makabuhat niini nga mag-inusara.”

“Tingali,” miingon si Ammon.

Sa dihang miabut sila sa balay, si Mama nagkugos sa bata samtang nag-andam sa panihapon. “Kumusta ang dula?” nangutana siya.

“Pilde gihapon mi,” miingon si Ammon. “Pero paninguhaon namo sa sunod.”

“Nindot kana nga kinaiya,” miingon si Mama.

“Gutom nako!”

Misinggit si Miguel samtang siya, si Samuel, ug Lucas nagdagan sa pagsulod.

“Mga bata, mahimo bang motabang mo sa pagpahimutang sa lamesa ug hipuson ang mga dulaan?” Mihangyo si Mama.

Ang upat ka mga lalaki nagbagulbol.

“Apan wala ako magdula sa mga dulaan,” miingon si Samuel.

“Dugay kaayo ni

mahaman!” Misyagit si Miguel.

Mikatawa si Papa.

“Nagtuho ako nga ang atong pamilya dunay sama nga problema sa team ni Ammon.”

“Unsa kana?” Nangutana si Samuel.

“Wala kita magtinabangay,” miingon si Ammon.

“Kitang tanan gusto nga maka-score pinaagi sa pagpanihapon. Apan gipasagdan lang nato si Mama.”

“Sakto!” Miingon si Papa. “Unsaon nato pagtinabangay isip usa ka team?”

Si Ammon dunay ideya. “Unsa kaha kon si Samuel ug ako mopahimutang sa lamesa? Ang ubang mga bata manghipos sa mga dulaan.”

“Nindot kaayo nga ideya!” miingon si Papa.

Sa wala madugay andam na ang panihapon. Gikyugpos ni Ammon ang iyang mga bukton sa pag-ampo. Nalipay siya nga ang iyang pamilya nagtinabangay isip usa ka team. Naglaum siya nga ang iyang team sa football makahimo sa ingon. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Toronto, Canada.

**Ni Elder
M. Russell Ballard**

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

PANGLINGLA

Ang tinglarag usa ka labing maka-pahinam nga panahon alang sa mga tigpamasol og isda, kay mao kini ang panahon nga ang mga isda nadasig sa ingon og walay katagbawan nga pagpabusog aron sa pagpalig-on sa ilang mga lawas agi og pangan-dam sa kakulang sa mga pagkaon sa tingtugnaw.

Ang tumong sa tigpamasol og isda mao ang pagpakubit sa isda pinaagi sa inantigo nga pagpanglingla. Ang hanas nga mangingisda magkat-on sa kinaiya sa mga isda, kahimtang sa panahon, sulog sa tubig, ug ang mga matang sa insekto nga kaonon sa isda ug kanus-a kadto nga mga insekto mapiso. Siya sa kasagaran mohimo sa mga paon nga iyang gamiton. Nakahibalo siya nga kining artipisyal nga mga insekto nga gipaskan og gagmay nga mga taga kina-hanglang hingpit nga makapanglingla tungod kay ang isda makaila bisan gamay kaayo nga sayop ug yam-iran lang ang pasol.

Kulbahinam ang pagtan-aw sa isda nga molukso gikan sa tubig, motukob sa pasol ug makigbatok hangtud nga kini sa katapusan maluya ug mabira. Ang pakigsangka mao ang pagparang sa kahibalo ug kahanas sa mangingisda batok sa halangdong isda.

Ang paggamit sa artipisyal nga mga paon sa paglingla ug pagdakop sa isda usa ka ehemplo sa kasagaran nga

paagi ni Lucifer sa pagtintal, paglingla, ug pagsulay sa paglit-ag kanato.

Sama sa tigpamasol og isda kinsa nakahibalo nga ang isda naagni sa kagutom, si Lucifer nakahibalo sa atong “kagutom,” o mga kahuyang ug motintal kanato pinaagi sa peke nga mga paon nga, kon kuhaon, maoy hinungdan nga kita mabira gikan sa sapa sa kinabuhi ngadto sa iyang walay kalooy nga impluwensya. Ug dili sama sa usa ka mangingisda kinsa modakop ug mobuhi sa isda nga walay kadaut balik ngadto sa dagat, si Lucifer dili boluntaryo nga mobuhi. Iyang tumong ang paghimo sa iyang mga biktima nga mauyamot sama kaniya.

Ang usa sa nag-unang mga pamaagi nga iyang gigamit batok kanato mao ang iyang abilidad sa pagpamamak ug paglingla aron pagdani kanato

nga ang dautan maayo ug ang maayo dautan. Gikan pa gayud sa sinugdanan didto sa halangdon nga Konseho sa Langit, si Satanas “nagtinguha sa paglaglag sa kabubut-on sa tawo, diin Ako, ang Ginoong Dios, mihatag ngadto kaniya.” (Moises 4:3).

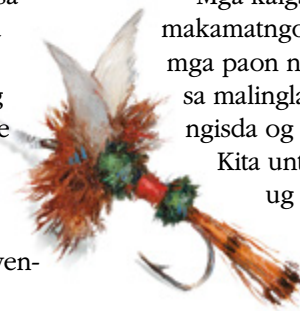
Ang pakig-away kabahin sa kabubut-on sa tawo nga hinatag sa Dios nagpadayon karon. Si Satanas ug ang iyang mga sumusunod nagbutang sa ilang mga paon libut kanato, sa panghinaut nga kita mawala ug motukob sa iyang mga paon aron kita iyang makabig pinaagi sa malinglahon nga pamaagi.

Mga kaigsoonan, kita unta makamatngon sa artipisyal nga mga paon nga gipaila kanato sa malinglahon nga mangingisda og tawo, si Lucifer.

Kita unta adunay kaalam ug espirituhanong panan-aw sa pag-ila ug sa pagbalibad sa daghan niyang makuyaw nga mga tanyag.

Ug alang kaninyo nga nahimong bihag sa bisan unsang matang sa pagkaadik, adunay paglaum tungod kay ang Dios nahigugma sa tanan Niya nga mga anak ug tungod kay ang Pag-ula ni Ginoong Jesukristo naghimo nga posible sa tanang butang. ■

Gikan sa “O Kanang Maliputon nga Laraw sa Usa ka Dautan,” Liahona, Nob. 2010, 108–110.

MGA IDEYA

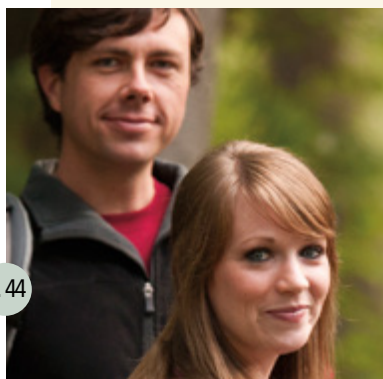
Ako ba usa ka pioneer karon?

“Samtang atong gipasidunggan kadtong mga pioneer kinsa milatas tabok sa kapatagan sa Walog sa Salt Lake, adunay mga mas labaw pa nga mga pioneer nga nagpuyo karon. Wala sila magduot og kariton, apan susama ra sila sa daghang paagi: Nakadungog sila sa tingog sa Ginoo pinaagi sa Basahon ni Mormon ug pinaagi sa ilang personal nga mga pag-ampo. Uban sa hugot nga pagtuo ug paghinulsol miubog sila ngadto sa mga tubig sa bunyag ug lig-ong mipahimutang sa ilang mga tiil diha sa tambok nga yuta sa ebanghelyo. Isip mga disipulo ni Kristo, sila mga andam sa pagsakripisyo alang sa unsay matarung ug tinuod. Ug sa gasa sa Espiritu Santo, nagmakanunayon sila sa ilang dalan paingon sa kinabuhing dayon.”

Elder Neil L. Andersen sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Duol ngadto Kaniya,” *Liahona*, Mayo 2009, 80.

Anaa Usab Niini nga Isyu

PARA SA MGA YOUNG ADULT

p. 44

Pagbarug SA UNSAY Atong Gituohan

Lima ka mga young adult mipakigbahin kon sa unsang paagi ilang gipanalipdan ilang gituohan gikan sa oposisyon.

PARA SA MGA KABATAN-ONAN

Unsaon sa Pagpangutana og mga Pangutana Nga Importante

Ang mga pangutana mahimong epektibong himan sa pagtudlo—kon maayo ninyo kini pagkahan-ay. Kini nga artikulo mopakita ninyo kon unsaon.

p. 54

PARA SA MGA BATA

p. 68

Welcome sa Young Women

Si Sister Bonnie L. Oscarson ug ang iyang apo nga babaye nga si Mathilde nagpakigbahin og pipila ka mga butang nga mahimo ninyong mapaabut diha sa Young Women.

